

Danion Vasile
DESPRE REÎNCARNARE ȘI INVAZIA EXTRATERESTRĂ

Editura Bunavestire, Galați, 2003

În căutarea adevărului

„*Suntem ai Bisericii pe cât suntem ai Sfinților Părinți*” [68;187]¹.

Mitropolitul Hierotheos Vlachos

„Rezultatele științelor și metodele de atingere a rezultatelor acestora rămân de nepătruns pentru oamenii ce nu s-au îndeletnicit cu științele: rezultatele și metodele atingerii rezultatelor din știința științelor, din știința care s-a pogorât din cer, din știința dăruită lumii de către Fiul lui Dumnezeu, din știința care îl schimbă pe om cu desăvârșire, din știința care îl preface din trupesc și sufletesc în duhovnicesc, din creștinism, cu atât mai mult rămân de nepătruns pentru cei care nu s-au îndeletnicit cu studierea ei legiuită, după metoda rânduită de Dumnezeu.

Deci lipsită de judecată este dorința unora ca rezultatele studierii creștinismului, înaltele și adâncile lui taine să fie pentru ei pe deplin limpezi fără nici o studiere prealabilă a creștinismului. Vreți să cunoașteți tainele creștinismului? Studiați-l...” [16;75-76].

Aceste cuvintele ale marelui ierarh rus ar trebui să rămână pentru totdeauna în mințile celor care vor să afle răspunsul la întrebările legate de adevărul spiritual. Pe cât de comod este omul modern, care vrea să servească răspunsurile la întrebările sale cu aceeași grabă cu care servește masa într-un fast-food, pe atât de greu îi este să ajungă la răspunsurile corecte.

Adevărul nu este un obiect, nu poate fi cumpărat cu bani. Cunoașterea adevărului necesită nevoință, necesită jertfă. Cei care încearcă să afle răspunsul la întrebările lor fără a face nevoința necesară, ori vor afla răspunsurile adevărate, dar nu vor avea maturitatea să le aprecieze valoarea, și atunci se vor îndepărta de ele, ori vor afla răspunsuri false, și nu vor fi în măsură să le observe falsitatea.

A cunoaște adevărul presupune a accepta modul în care Dumnezeu vrea să descopere oamenilor acest adevăr. A respinge acest mod de cunoaștere înseamnă a respinge rezultatele cunoașterii la care conduce. Unii se întreabă: „cum vede Biserica problema X?”. Și, după ce află răspunsul, se grăbesc să îl conteste numai pentru că nu l-au înțeles. Biserica are o poziție care poate fi înțeleasă numai de cei care au parcurs o treaptă absolut necesară cunoașterii spirituale: înțelegerea valorii Sfintei Scripturi și a Sfintei Tradiții.

„Ceea ce a zis Dumnezeu este limpede că nu-i perfectibil, dar ceea ce a spus clerul în numele lui Dumnezeu formează o știință susceptibilă de perfecționare, asemenea tuturor celorlalte științe omenești. Este nevoie ca, din când în când, teoria teologică să fie reînnoită, așa cum este cazul fizicii, chimiei și fiziologiei” [33;6], scria Claude-Henri, conte de Saint-Simon, în lucrarea sa *Noul creștinism*. Numai că dacă în privința cunoașterii științifice poate fi vorba de un progres, și anumitor teorii considerate o vreme adevărate li se vedește falsitatea, în privința cunoașterii spirituale înnoirea nu își poate găsi locul. În momentul în care adevărul Bisericii nu este un adevăr inventat de oameni, fie ei și clerici, ci este descoperit de Dumnezeu pentru binele și mântuirea oamenilor, el nu poate fi înlocuit de nici un alt adevăr. Cine crede într-un progres al adevărului presupune că, în fiecare etapă, adevărul este relativ. Și că ceea ce apare de fiecare dată drept nou adevăr va sfârși prin a fi contrazis de adevărul care îi succede. Sfânta Tradiție nu va fi niciodată contestată de către Părinții sfinți pe care îi are și îi va mai avea Biserica până la sfârșitul veacurilor. Asta nu înseamnă că, pe măsură ce noi erezii și noi provocări

¹ Datorită numărului mare de citate folosit în această carte am folosit sistemul alternativ de indicare a sursei citate: între parantezele drepte se află numărul cărții din care s-a citat (așa cum apare în bibliografia de la sfârșit), și numărul paginii – citatul acesta este luat din cartea Mitropolitului Hierotheos Vlachos - *Cugetul Bisericii Ortodoxe*, pagina 187.

spirituale vor asalta Biserica, aceasta nu va da un răspuns pe măsură. Dar pentru aceasta nu are nevoie să își modifice, să își modernizeze învățătura. Adevărul nu poate fi modernizat.

Omul contemporan are nevoie nu numai de mărturisirea adevărului de credință, ci și de lămuriri în ceea ce privește probleme care, deși nu sunt neapărat importante, fac parte din frământările sale. „Ce energii există în piramide? Cum se pot vedea câmpurile energetice? Cum se poate vindeca omul prin propriile puteri de bolile pe care le are?”

La multe dintre aceste întrebări, scrierile Sfinților Părinți dau răspunsuri precise și extinse. Nu este nevoie decât de cel mult de o *traducere* a limbajului arhaic astfel încât să poată fi accesibil omului modern.

La alte întrebări, răspunsurile se găsesc mai greu în Tradiție, și osteneala e o condiție necesară găsirii lor. E adevărat că așa cum protestanții au ajuns la mari rătăcirii, tâlcuind în mod greșit diferite versete ale Sfintei Scripturi, tot așa un creștin ortodox ar putea tâlcui greșit anumite citate din Sfinții Părinți. Pentru cine se apropie cu inimă mândră de scrierile patristice, vrând să se trufească cu cunoașterea lor, aceste scrieri îi pot fi sabie cu două tăișuri.

Dar cel care se apropie cu smerenie de aceste scrieri găsește în ele o comoară de mare preț. El nu va cădea în greșeala pe care o face protestantul care tâlcuiește Sfânta Scriptură fără a avea nici un reper la care să se raporteze. El se va raporta întotdeauna la cugetul Bisericii, și își va modela cunoașterea după acest cuget. Și, ori de câte ori va vedea că Predania Sfinților Părinți contrazice propria părere, va renunța fără șovăială la această părere.

Cei care nu vor să primească răspunsurile Bisericii consideră că aceasta nu este în măsură să propovăduiască adevărul, și nu poate decât să conteste celelalte învățături spirituale pentru a se așeza pe ea însăși în ipostaza izvorului cunoașterii.

Sfântul Dionisie Areopagitul îi scria unui preot: „Să nu te socotești învingător, Preote Sosipatru, pentru că defăimezi un cult și o doctrină care nu ți se par bune. Nici să nu-ți închipui că dacă le-ai combătut, urmează că părerile lui Sosipatru ar fi deja adevărate. Pe bună dreptate se poate ca, ție și altora, din pricina multor minciuni și aparențe, să vă rămână ascuns adevărul, care este unic și tainic. Căci nu este de ajuns ca un lucru să nu fie roșu ca prin aceasta să fie alb; nici ceea ce nu e un cal să fie în mod necesar un om. Astfel, dacă voiești să mă convingi, aceasta să faci: încetează să vorbești împotriva altora; ci astfel să cuvântezi despre adevăr, încât spusele tale să rămână pentru totdeauna ireproșabile” [23;56].

Acesta este duhul Ortodoxiei: mărturisirea smerită a Adevărului. Ortodoxia nu înseamnă negare – a patimilor, a ereziilor, a minciunii. Ortodoxia este mărturisirea luminii, a Adevărului, a lui Hristos.

Această mărturisire implică negarea tuturor formelor de întuneric și de minciună. Dar esențială este în primul rând lumina. Una dintre cele mai impresionante cărți scrise în duhul acesta este capodopera Arhimandritului Vasilios, *Intrarea în împărăție*². Cerându-i-se acestui avvă athonit să scrie ceva despre rătăcirea ecumenistă, el s-a mulțumit să mărturisească despre frumusețea de nespus a Ortodoxiei. Cei care înțeleg mărturia lui nu mai au nevoie de nici o critică la adresa catolicismului sau a protestantismului. El a reușit să prezinte atât de iscusit lumina Ortodoxiei, încât convinge cititorii că orice altă lumină pălește în fața ei.

A fi ortodox înseamnă a răspunde chemării lui Dumnezeu. A fi ortodox înseamnă a cunoaște binecuvântarea de a fi în Biserică.

A fi ortodox înseamnă a trăi bucuria pe care o mărturisea Sfântul Ioan de Kronstadt: „Eu sunt în aceeași tulpină și împreună rânduit cu Biserica cerească și cu cea de pe pământ – cu Maica Domnului, cu cinurile îngerești, cu toți sfinții patriarhi, prooroci, apostoli, arhierii, mucenici, preacuvioși, drepti, cu toți sfinții, prin harul lui Dumnezeu” [39;36].

Tot Sfântul Ioan de Kronstadt spunea: „Creștinilor, mai ales ortodocșilor, care păstrează și păzesc curate dogmele credinței noastre de Dumnezeu predanșite, li s-au dat de către Dumnezeu atâtea bunătăți și puteri spre mântuire, li s-au descoperit atâtea taine ale lui Dumnezeu, încât cei credincioși, cu luare-aminte, care se nevoiesc întru credința lor, să se mântuiască și să se facă moștenitori ai Împărăției cerești și veșnice” [39;36].

Și totuși, chiar dacă bunătățile de care se învrednicesc cei care merg pe cale Biserici sunt de mare preț, mulți oameni își pleacă urechile la propovăduirea dascălilor eretici și se îndepărtează de

² Traducerea în limba română a acestei minunate cărți a a apărut la Editura Deisis, Sibiu, 1996.

Adevăr pentru a se apropia de minciună. Ce s-ar putea face pentru a veni în ajutorul celor înșelați de diferenții eretici?

„După câte știu, n-am polemizat vreodată nici cu elinii, nici cu cei de altă credință, având convingerea că oamenilor onești le este de ajuns dacă vor putea să cunoască în sine și să vorbească despre însuși acest adevăr care există în chip real. Din moment ce acest adevăr, oricare ar fi el, este dovedit cu dreaptă judecată și fără greșală, din moment ce este clar stabilit, atunci orice afirmație străină și pretins adevărată va fi respinsă, căci este altceva și neasemănătoare cu adevărata realitate, mai degrabă părând că este decât ar fi într-adevăr. Nu-i este de nici un folos celui ce descoperă adevărul să se înfrunte cu unii sau cu alții, căci fiecare pretinde că posedă moneda împărătească și nu are poate decât un idol înșelător, ceva din vreo parte de adevăr; dacă tu combați pe acesta, altul și iarăși celălalt vor căuta ceartă pentru un lucru identic.

După ce această rațiune adevărată va fi fost stabilită cu dreaptă judecată, rămâne de nerespins de către toți ceilalți, ceea ce nu este așa (conform cu adevărul) prin sine decăde de la starea de neatins a adevărului autentic. Cunoscând deci bine, după câte cred, acest lucru, nu am provocat nici o discuție în contradictoriu, nici cu elinii, nici cu alții, ci îmi este de ajuns – Dumnezeu să mă ajute! – să aflu mai întâi adevărul, apoi, odată cunoscut, să-l propovăduiesc așa cum se cuvine”, îi scria Sfântul Dionisie Areopagitul episcopului Policarp [23;58-59].

Adevărat lucru este că polemicile pe teme religioase sunt neroditoare. Pentru cei care nu acceptă predaniile Sfinților Părinți, nici un argument nu poate sta în picioare. Iar cei care le acceptă nu au nevoie de polemică: cercetând izvoarele Sfintei Tradiții, vor găsi răspunsuri la întrebările lor.

Din scrisoarea sfântului Dionisie nu trebuie să înțelegem că Ortodoxia nu cunoaște spiritul polemic, și că singura apărare împotriva atacurilor eretice este afirmarea smerită a adevărului.

Ortodoxia oferă același răspuns, dar în forme diferite, pentru căutătorii adevărului. Unora le este de ajuns să citească despre frumusețea credinței, alții au nevoie de texte apologetice, de combateri ale ereziilor.

Ortodoxia este în aceeași măsură a Sfântului Dionisie Areopagitul, care evita polemica, dar și a Sfântului Irineu al Lyonului, care a scris voluminoasa lucrare *Împotriva ereziilor*. Ortodoxia este în egală măsură a părintelui Sofronie de la Essex, urmașul Sfântului Simeon Noul Teolog, și a părintelui Iustin Popovici, urmașul Sfântului Maxim Mărturisitorul.

În momentul în care creștinii vor cunoaște dreapta-credință, vor putea urca pe scara arătată de părintele Sofronie Saharov. Dar, câtă vreme ei stau departe de învățătura ortodoxă și cochetează cu diferitele rătăcirii, au mare nevoie de învățători asemenea Preacuviosului părinte Iustin.

La Sfântul Irineu al Lyonului aflăm o bună caracterizare a ereticilor: „Toți ereticii sunt așa: ei stau pe tronul ciumei, iar cei ce primesc otrava învățăturilor lor se pervertesc. (...) Ei îl disprețuiesc pe Dumnezeu Care există și fac idoli din ceea ce nu este și își creează un tată mai înalt decât Creatorul nostru și astfel cred că au găsit ceva mai mare decât Adevărul. De fapt ei sunt necredincioși și hulitori ai Creatorului și Tatălui lor.” [81;66,151-152]. Astfel de hulitori ai lui Dumnezeu încearcă astăzi să dărâme Biserica lui Hristos, încearcă să spulbere predaniile Sfinților Părinți.

„Eu însumi sunt convins că îndeplinesc o misiune divină chemând popoarele și regii la adevăratul spirit al creștinismului” [33;77], spunea Claude-Henri, conte de Saint-Simon, prezentând un creștinism care nu are nimic în comun cu învățătura Evangheliei. Același lucru îl afirmă toți ereticii: că misiunea lor este divină, și că ei propovăduiesc *adevăratul spirit al creștinismului*, spirit pe care Biserica nu îl cunoaște.

În cartea *Fiii Vărsătorului*, Marilyn Ferguson, unul dintre principalii stâlpi ai păgânismului de factură New Age, făcea apologia unui nou tip de adevăr, a unui nou tip de cunoaștere: „Conspirația Vărsătorului este o formă deosebită de revoluție, cu revoluționari de un stil nou. Ea are în vedere schimbarea conștiinței unui număr decisiv de oameni, suficient pentru a provoca o reînnoire a societății.

«Nu putem aștepta ca pământul să se învârtască - a spus filosoafa Beatrice Bruteau - ca timpurile să se schimbe și noi să ne schimbăm odată cu ele, ca revoluția să vină și să ne ia cu sine în noul ei curs. Noi suntem viitorul. Noi suntem revoluția»[79;20]³.

³ A doua parte a acestui capitol reproduce capitolul cu titlul *Despre cugetul Bisericii și șoaptele diavolului* din lucrarea mea *Dărâmarea idolilor*.

Vremuri din ce în ce mai tulburi se arată la orizont. Norii negri ai ereziilor împânzesc cerul. Și se aude din ce în ce mai tare glasul Ispititorului care întreabă: „De ce să păstrați învățătura Bisericii ? De ce nu vreți să primiți în sufletele voastre adevărul și vă încăpățânați să păstrați o credință care și-a pierdut valabilitatea? Nu vedeți că termenul ei de garanție a expirat?”

Ca un ecou al acestei voci, în rândurile creștinilor au apărut din ce în ce mai mulți „învățători” care încearcă să ia tot ceea ce li s-a părut mai de preț în ortodoxie și să amestece cu o sumedenie de credințe religioase care par să fie apropiate de sufletul omului contemporan. Putem reduce mesajul lor la câteva teme esențiale: reîncarnare, câmpuri bioenergetice, puteri paranormale, vindecări miraculoase, incursiuni în timp.

În fața acestei oferte de practici spirituale, un refuz motivat de un simplu răspuns: „Sunt ortodox!”, pare să ascundă o teamă de cunoaștere, pare să ascundă o lipsă de interes pentru cunoașterea adevărului.

Tipică în acest sens este discuția contradictorie dintre un creștin-ortodox și un neoprotestant, discuție în care fiecare vrea să îl convertească pe celălalt. Nici unul nu știe să argumenteze temeinic de ce adevărul ar fi de partea sa, dar totuși insistă să îl convingă pe celălalt să se convertească. Nici unul nu vrea să renunțe la tradiția în care a fost crescut.

Dar adevărul nu este bicolor. Cine vrea să cunoască adevărul nu trebuie să pună nici o stavilă în calea acestuia. Și noi suntem ortodocși nu doar pentru că aceasta este credința în care ne-am născut. Nu doar pentru că moșii și strămoșii noștri au fost ortodocși. Suntem ortodocși pentru că am înțeles că Biserica Ortodoxă este Trupul lui Hristos și că este cea care deține adevărul de credință.

În fața rătăcirilor contemporane nu avem decât două opțiuni: ori primim învățătura Bisericii despre acestea, ori ne formăm o opinie personală și încercăm să deosebim după mintea noastră ceea ce este bun de ceea ce este rău.

Există două atitudini în cunoașterea adevărului: ori să plecăm noi în căutarea lui, ori, dacă Adevărul vine spre noi, să îl primim cu brațele deschise.

Este trist că din ce în ce mai mulți oameni pleacă în căutarea Adevărului și, neștiind cum să caute, trec pe lângă el în grabă. Întrebarea lui Pilat din Pont răsună astăzi cu putere: „Ce este adevărul?”

Oamenii caută un adevăr care să corespundă imaginii pe care ei înșiși și-au creat-o, caută un chip cioplit care să aibă dimensiunile standard. Oamenii au lucrat pantoful după cum au vrut și acum caută o Cenușăreasă căreia să i se potrivească. Au luat patul lui Procust și acum încearcă să verifice dacă adevărul încapă în el. Nu ar fi de mirare dacă am găsi în vreun ziar un anunț gen: „Caut adevărul. Ofer recompensă substanțială.”

Nu este greu de observat faptul că oamenii nu știu să caute Adevărul. Adevărul nu este o idee, nu este un obiect. Adevărul este o Persoană care vine spre noi, care iese în întâmpinarea noastră. „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața - a spus Hristos. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine.” (Ioan 14, 6).

Iată piatra de poticnire: Adevărul este o Persoană. Și noi putem respinge sau primi acest Adevăr. Dumnezeu ne-a lăsat liberi. Numai că dacă Îl vom ocoli pe Hristos nu vom putea ajunge la cunoașterea lui Dumnezeu.

Hristos, Fiul lui Dumnezeu, S-a întrupat pentru ca noi să ne mântuim. Dacă noi vrem să primim învățăturile Sale și să Îi ascultăm poruncile, vom dobândi mântuirea. Dacă vrem să găsim o altă cale și încercăm să intrăm în Împărăția Cerurilor pe vreo ușă lăaturalnică, o vom afla cu siguranță încuiată.

Nu noi L-am creat pe Dumnezeu, ci El ne-a creat pe noi. Nu Dumnezeu trebuie să corespundă tiparelor pe care noi ni le-am imaginat, ci pe Dumnezeu trebuie să Îl primim așa cum El Însuși S-a descoperit oamenilor.

Rătăcirile contemporane nu pot fi atacate decât în numele adevărului. O combatere a acestora doar în numele unei credințe false - cum este cea musulmană - nu își are rostul. De aceea, înainte de a încerca să respingem valul de neopăgânism trebuie să știm dacă este bine ce facem, să știm dacă Adevărul este sau nu de partea noastră.

Pentru credința oricărui creștin ortodox există câteva elemente fundamentale: recunoașterea lui Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, ca Unul dintre cele trei ipostasuri ale Sfintei Treimi, înțelegerea Bisericii ca Trup mistic al lui Hristos, păstrarea dreptei credințe și trăirea unei vieți în ascultare față de poruncile Bisericii.

Dacă noi recunoaștem dumnezeirea lui Hristos, dacă noi primim învățăturile Bisericii și ascultăm poruncile ei, atunci mergem pe calea mântuirii. Numai în momentul în care am înțeles că Biserica deține adevărul de credință putem să venim în ajutorul celor care s-au lăsat înșelați de învățături necurate.

Fără nici un triumfalism afirmăm în fața lumii întregi că învățătura Bisericii este învățătura cea dreaptă; chiar dacă întotdeauna au fost oameni care au pus la îndoială adevărul pe care îl propovăduiește Biserica. Putem spune că unul dintre simbolurile credinței noastre este mâna Sfântului Spiridon făcătorul de minuni, mâna prin care s-a vădit puterea Sfintei Treimi. În fața ucenicilor lui Arie, care nu credea că Hristos este ipostas al Dumnezeirii, ci credea doar că este cea mai importantă ființă creată, Sfântul Spiridon a luat în mână o cărămidă care, prin putere dumnezeiască, s-a despărțit în elementele din care a fost făcută: apa i-a curs sfântului printre degete, văpaia de foc s-a ridicat și în mână i-a rămas doar lutul. Așa a arătat Sfântul Spiridon cum cele trei ipostasuri ale Sfintei Treimi sunt unite într-o singură dumnezeire.

Ceea ce mintea omenească nu putea pricepe, Dumnezeu a arătat printr-o lucrare minunată. De ce a fost nevoie de o minune? Pentru că rațiunea nu poate deduce dogmele Bisericii în mod logic. Ceea ce ține de credință nu poate fi înțeles numai cu ajutorul rațiunii. Oricât s-a străduit Arie să înțeleagă taina Sfintei Treimi, folosindu-se numai de rațiune, nu a reușit.

Totuși, arianismul nu a murit nici după minunea făcută de Sfântul Spiridon. Rătăcirile care neagă dumnezeirea Fiului lui Dumnezeu se înmulțesc fără întrerupere și ecourile lor se manifestă într-un perimetru din ce în ce mai larg.

Analizând impactul arianismului asupra culturii din vremurile noastre, Preacuviosul Părinte Iustin Popovici constata că „arianismul nu a fost înmormântat încă; astăzi el este mai la modă și mai răspândit decât oricând. E răspândit ca un adevărat suflet în trupul Europei contemporane. Dacă priviți la cultura Europei, în adâncul ei veți găsi ascuns arianismul: toate se rezumă aici la om și numai la om, și chiar Dumnezeu-om Hristos a fost redus la cadrele unui om. (...) Protestantismul l-a depășit în arianism chiar și pe Arie. Iar papismul cu etica lui este în mare măsură arian. Cine nu cunoaște abominabilul arianism al intelectualilor noștri?...” [57;33].

În zilele noastre cultura nu numai că s-a îndepărtat cu mândrie de cult, ci chiar se străduiesc să fie dușman al cultului, coborându-se din poziția de unealtă a lui Dumnezeu în cea de unealtă a diavolului. Dacă cineva ar face o evaluare critică a culturii contemporane, ar observa deasupra ei pecetea ereziei. Și aceste peceti nu au apărut la întâmplare, ci sunt rodul unei îndepărtări sistematice de ceea ce înseamnă cugetul Bisericii.

Diavolul găsește tot timpul argumente pentru a-i ține lângă el pe cei care la un anumit moment s-au lăsat păcăliți. Chiar în fața unor minuni - precum cea făcută de Sfântul Spiridon - unii eretici au rămas înțepeniți în rătăcire. Vedem chiar că istoria Bisericii este plină de minuni care au arătat neputința ereticilor, a păgânilor sau a slujitorilor idolești care au stat împotriva mărturisitorilor creștini. Totuși, nici unul dintre aceste semne nu a avut rolul de a anihila libertatea umană. Dacă Dumnezeu ar fi vrut ca toți oamenii din lume să fie obligați a recunoaște că singura credință adevărată este cea ortodoxă, ar fi făcut minuni înfricoșătoare și, de spaimă, oamenii s-ar fi convertit. Pentru drept-credincioși minunile care au vădit adevărul dreptei-credințe sunt dovezi ale dragostei lui Dumnezeu, sunt dovezi că Domnul veghează ca turma să nu meargă pe căi greșite.

Vom aminti aici de minunea pogorării luminii sfinte în noaptea de Paști, lumină care se pogoară în fiecare an peste Sfântul Mormânt, lumină care arată că adevărata credință este cea ortodoxă. Ar fi normal ca această minune, care mărturisește de secole care este Biserica adevărată, să fie cunoscută în toată lumea și toți oamenii să ia aminte la „mesajul” ei. Dar pe cât este de clar pentru ortodocși că această lumină este semn dumnezeiesc, pe atât de clar pare pentru cei de alte credințe că totul este o simplă scamatorie care stimulează credința pelerinilor. Minunea este evidentă și totuși unii o contestă, fiind asemenea celor despre care Hristos a zis că „văzând, nu văd și auzind, nu aud, nici nu înțeleg”(Matei 13, 13). Totuși, au fost multe cazuri de convertiri spontane în care unii oameni au înțeles de ce lumina sfântă se arată numai atunci când ortodocșii prăznuiesc Sfintele Paști. Minunea pogorării sfintei lumini vorbește despre modul în care Dumnezeu respectă libertatea oamenilor. El se face cunoscut prin anumite semne și minuni care invită, dar nu forțează; cheamă, dar nu obligă pe nimeni să vină.

Creștinii ortodocși nu au nevoie de semne. Ei cred că Hristos, Fiul lui Dumnezeu, îi cheamă la mântuire prin glasul Bisericii. Pentru creștinii ortodocși nu poate exista minune mai mare decât Întruparea Fiului lui Dumnezeu. De aceea drept-credincioșii nu caută minuni, ci caută să devină părtași minunii care este viața veșnică în rai alături de Hristos. Dar deși cei întăriți în credință nu au nevoie de minuni, minunile nu lipsesc din Biserică. Se cade să amintim aici cum a arătat Dumnezeu că numai Biserica Ortodoxă este Biserica adevărului, că sfânta lumină se pogoară numai la ortodocși.

Iată relatarea unui arhimandrit, pe nume Calist, despre minunea întâmplată în anul 1580, pe vremea patriarhului Sofronie al Ierusalimului: „armenii erau în acel timp rău intenționați față de ortodocși. Ei au făgăduit să dea guvernatorului Ierusalimului o sumă importantă de bani ca el să vină și să îl împiedice pe patriarhul ortodox să intre în Biserica Învierii în Sfânta și Marea Sâmbătă. Din cauza lăcomiei, guvernatorul a ascultat și a poruncit să se facă așa. Astfel numai armenii, cu mare veselie, au intrat în biserică, nădăjduind să primească lumina sfântă, în timp ce ortodocșii stăteau cu patriarhul afară în curte și cuprinși de mâhnire se rugau la Dumnezeu cu inimi pline de căință să-Și arate mila îndurării Sale.

În timpul rugăciunii lor o coloană de piatră (care a fost numită mai apoi «Stâlpul Ortodoxiei» n.n.) s-a despicat și Lumina sfântă a ieșit prin ea. Văzând aceasta, patriarhul s-a ridicat repede și închinându-se cu evlavie a aprins lumânările pe care le avea în mână și a împărțit lumina ortodocșilor, spre sfințirea lor. Când au văzut minunea, portarii mahomedani au deschis de îndată porțile bisericii. Patriarhul și marea mulțime împreună cu el au intrat în biserică slavoslovind: «Cine este Dumnezeu, mare ca Dumnezeul nostru... » și astfel a fost slujită liturgia.

Ca urmare a acestei minuni, unul dintre acei portari mahomedani a mărturisit cu tărie pe Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu și a crezut în El. Dar când au auzit aceasta, foștii săi coreligionari s-au aprins de mânie și l-au ars în curtea sfântă, și în acest fel el a primit moarte de martir” [77, 15-16]. De ce nu a venit lumina sfântă la armeni? De ce a venit și vine numai la ortodocși? Pentru că numai credința ortodoxă este cea adevărată. Și Dumnezeu, care cu puterea Sa a făcut să se crape stâlpul de piatră ca să țâșnească din el lumina pe care o așteptau credincioșii, nu va conțeni să reverse lumina Sa duhovnicească asupra celor care păstrează neschimbată învățătura Sfinților Părinți.

Până la sfârșitul veacurilor Stâlpul Ortodoxiei va rămâne alinare pentru drept-credincioșii care vor fi disprețuiți pentru credința lor și sprijin pentru cei care se vor clătina în credință. Din păcate, din ce în ce mai mulți oameni vor avea îndoieli privitoare la învățăturile Bisericii.

Din experimentul comunist dușmanii credinței creștine au înțeles că, oricât de puternic ar fi prigonită Biserica, sângele martirilor nu va înceta să rodească; și cu cât mai mulți oameni dobândesc cununa muceniciei, cu atât mai mult sporește slava Bisericii. Deși au slăbit-o puternic, zeci de ani de prigoană nu au putut dărâma Biserica. Și diavolul a întetit lupta chiar din interior. Așa cum un părinte își momește copilul cu ceva dulce atunci când vrea să îl liniștească, tot așa diavolul i-a momit pe creștini cu „bunătațile” eretice. De fapt, i-a servit cu cotorul care rămăsese de la mărul din care a mușcat Adam. Și încetul cu încetul, ca vrăjiți, oamenii au început să mănânce din acest cotor.

Nu mai este nevoie de prigoană: lepădarea vine de la sine, cu multă eleganță. Sătui de discursul „învechit” al Bisericii, intelectualii au găsit învățături care de care mai incitante, care de care mai misterioase. Scopul diavolului a fost atins - metoda a dat roade.

Încetul cu încetul rătăcirea s-a întins și se întinde fără să țină cont de stavile. Un părinte spunea că secolul XX a adus omenirii două rele: S.I.D.A. și mentalitatea New-Age, mentalitatea Noii Ordini Spirituale. Pe cât de grijuliu se feresc însă oamenii de S.I.D.A., pe atât de puțin se feresc de virusul new-age-ist, al păgânismului îmbrăcat în haină creștină.

Acest virus are în componența sa ispita cunoașterii spirituale; așa cum Dumnezeu îi ajută pe sfinți să Îl cunoască, tot așa diavolul îi ajută peeretici să cunoască o sumedenie de „realități transcendente.” Oamenii nu mai văd în erezie un pericol, nu mai sunt capabili să simtă prezența Ispitorului. Oamenii se duc de bunăvoie spre diavol crezând că se îndreaptă spre Dumnezeu. La drept vorbind, foarte puțini sunt cei care, în inconștiența lor, vor să ajungă în chinurile veșnice. Majoritatea sunt bine intenționați, dar vrând să se unească pentru totdeauna cu Hristos se unesc cu dușmanul Său.

Singurul remediu care există în această situație este căutarea adevărului Bisericii. Numai sorbind apă de la izvorul curat al Sfintei Tradiții vom putea să Îl primim în sufletele noastre pe Hristos. Să nu încercăm să ne unim cu Hristos urmând calea pe care o arată diferiții „învățători” care nu au nimic în

comun cu Sfinții Părinți ai Bisericii. Așa cum atunci când vrem să urcăm un munte nu îi întrebăm despre dificultatea muntelui pe cei care au poze ale muntelui, ci pe cei care au urcat muntele, tot așa despre mântuire, despre unirea cu Hristos și despre dobândirea sfințeniei trebuie să îi „întrebăm” pe cei care au dobândit sfințenia.

Sfânta Tradiție este ca o gazdă primitoare care își așteaptă nerăbdătoare oaspeții pentru a-i hrăni cu bunătăți alese. Să avem curajul de a căuta răspunsuri la nelămuririle noastre în Tradiție. Ea este calea cea dreaptă, ea este izvorul cel curat.

Mitropolitul Hierotheos Vlachos ne pune înaintea o adâncă învățătură patristică: „În Biserică, cum spune Sfântul Grigorie Palama, există «cei învățați prin experiență» iar apoi cei care-i urmează și-i cinstesc pe cei încercați. Deci, dacă nu avem propria experiență în privința acestor lucruri, trebuie totuși să urmăm învățătura celor ce Îl văd pe Dumnezeu, sfinții cei îndumnezeiți și încercați. Numai așa putem avea cugetul Bisericii și conștiința Bisericii. Altfel în multe chipuri deschidem calea propriei pierzării” [68; 187].

Plin de dumnezeiescul har, Părintele Serafim Rose ne spune: “nu trebuie să ne îndreptăm spre Sfinții Părinți doar pentru «a afla câte ceva despre ei». Dacă nu vom face mai mult de-atât, ne vom pomeni în situația antipaticilor polemisti ai defunctelor academii din această pieritoare lume modernă, chiar și când aceste academii se numesc *ortodoxe* și învățații teologi din ele definesc clar și explică totul despre *sfințenie*, *spiritualitate* sau *theosis*, neavând experiența necesară pentru a vorbi direct din inimă sufletelor însetate, răbindu-le dorința de înaintare pe calea luptei spirituale, nici capacitatea de a descoperi fatala greșală a *teologilor* academici care vorbesc despre Dumnezeu cu țigara și paharul de vin în mână și nici curajul de a-i acuza pe ierarhii apostatați de trădare a lui Hristos. Trebuie mai degrabă să ne adresăm, să recurgem la Sfinții Părinți *pentru a deveni ucenicii lor*, pentru a primi învățătura adevăratei vieți, mântuirea sufletului, chiar dacă prin aceasta vom pierde favoarea acestei lumi și vom deveni proscrisii ei. Dacă facem astfel, vom găsi calea de ieșire din această mlaștină confuză a gândirii moderne, mlaștină care apare din lepădarea sfintei predanii a Părinților. Vom descoperi astfel că Sfinții Părinți sunt uimitor de *contemporani* prin faptul că vorbesc direct despre lupta creștinilor ortodocși de astăzi, dând răspunsuri întrebărilor cruciale ale vieții și morții, întrebări pe care erudiția academică, dintr-o teamă nejustificată, de obicei nici nu le pune, dar, chiar când se întâmplă să o facă, dă un răspuns neconcludent acestor întrebări puse de către curioșii care nu însetează cu adevărat după niște răspunsuri. De la Părinți vom afla adevărată călăuzire, învățând smerenia și neîncrederea în deșarta noastră înțelepciune lumească, pe care am absorbit-o împreună cu aerul stricat al vremurilor noastre, dar aceasta o vom realiza cu ajutorul celor ce au plăcut lui Dumnezeu și nu lumii. Vom găsi în ei pe adevărații Părinți, care lipsesc atât de mult astăzi, când dragostea multora s-a răcit (cf. Matei 24, 12) – Părinți al căror scop este de a ne călăuzi ca fii ai lor, ai lui Dumnezeu și ai Cereștii Sale Împărății unde vom petrece și vom vorbi veșnic cu acești oameni îngerești într-o fericire negrăită [34;16-17].

Aceasta este calea smereniei: să primim în inimile noastre predania Sfinților Părinți. Omul contemporan însă, plin de iubire de sine, vrea să ajungă el însuși la cunoașterea directă a adevărului. Biserica nu a rezervat această cunoaștere unui număr limitat de sfinți: calea sfințeniei este deschisă și oricine merge pe această cale Îl va putea cunoaște pe Dumnezeu „prin experiență”, cum l-au învățat Sfinții Părinți (chiar dacă măsura lor este foarte dificil de atins în zilele noastre în care credința multora s-a răcit). În secolul XX, de exemplu, un monah precum Sfântul Siluan Athonitul a putut să ajungă asemenea marilor Părinți ai Bisericii. Omul contemporan refuză calea „cunoașterii prin experiență” deoarece aceasta presupune întâi de toate smerenie, apoi nevoință, ascultare și îndelungată rugăciune. Omul zilelor noastre caută trăiri mistice „la minut”, caută extazuri imediate și sfințire fără efort. Ceea ce nu se poate.

E interesant de remarcat că aceiași oameni care se sfiesc să meargă pe calea nevoinței pe care au arătat-o Părinții depun eforturi impresionante pentru a merge pe căi spirituale îndoielnice (de exemplu, oameni care spuneau că nu pot ține posturile pe care le-a rânduit Biserica țin cu ușurință regimuri mult mai aspre numai pentru a-și îmbunătăți capacitățile vindecătoare; ca să practice o astfel de nevoință acești „asceți” primesc puteri de la diavol).

În zilele noastre este foarte răspândită ideea că Biserica propovăduiește o învățătură pe care au născocit-o slujitorii ei, o învățătură care conține adevărul amestecat cu minciuna. Într-un moment

istoric în care cele mai ciudate credințe religioase au pretenția de a se așeza la masa dialogului cu credința creștină, o astfel de idee nu mai poate surprinde pe nimeni.

Dar credința creștină nu are cum să dialogheze cu alte credințe deoarece este singura credință mântuitoare, este singura credință care îl unește pe om cu Dumnezeu. Fiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos, ne-a arătat nouă calea spre cer și pe aceasta o propovăduiește Biserica. Cine vrea să separe Biserica de Hristos comite o crimă, deoarece separă Trupul de Cap.

Un gânditor indian, vrând să arate că recunoaște frumusețea învățăturilor lui Hristos, a spus: „Dați-mi-L pe Hristos și păstrați voi Biserica și toate ale ei.” Cam asta încearcă omul zilelor noastre - să îl separe pe Hristos de Biserică și să îl înțeleagă după cum îi place. O astfel de concepție este idolatră; cei care o au nu se închină lui Hristos, ci ideilor preconceptuate după care vor să modeleze realitatea.

Hristos nu trebuie cunoscut după cum ni se năzare nouă, ci așa cum a vrut El Însuși să fie descoperit, așa cum S-a arătat Bisericii. Hristos nu vrea să fie cunoscut decât ca Fiul al lui Dumnezeu și ca mântuitor al sufletelor. Celor care încearcă să găsească în credința creștină tot felul de paralele cu alte credințe religioase, Hristos le este piatră de poticnire.

Este foarte greu de înțeles legătura dintre dogmă și viața duhovnicească a creștinilor. Pe cât de simplu este a înțelege de ce Sfinții Părinți s-au luptat cu atâta jertfelnicie pentru apărarea cultului sfințelor icoane, pe atât de greu este a înțelege de ce au fost atâtea polemici teologice între cei care susțineau că Hristos a avut o voință - cum susțineau ereticii monoteliți, sau două - cum învățau Părinții purtători de Dumnezeu. Acum se susține nu numai ideea că pe mireanul obișnuit nu l-au interesat niciodată astfel de probleme, că a mers pe calea mântuirii fără să își pună probleme dogmatice, ci și că oricare ar fi fost adevărul, viața sa morală ar fi fost aceeași.

Această problemă este una dintre problemele esențiale și cine nu o înțelege cum trebuie riscă să se îndepărteze de adevăr. Căci atât dogmele cât și ereziile au ecou în viața celui ce și le însușește. Dar numai adevărul este mântuitor. Nu ne putem uni cu Adevărul decât pe calea adevărului. În momentul în care relativizăm importanța unui anumit aspect al credinței creștine atunci relativizăm propria noastră relație cu Hristos.

Uneori oamenii pot înțelege implicațiile morale ale unora dintre rătăcirii. De exemplu, oricine își poate da seama că teoria conform căreia toți oamenii se vor mântui în cele din urmă (apocatastaza), deoarece Dumnezeu nu poate fi neîndurător cu propria Sa creație, are drept consecință directă un elan spre o viață de păcat; căci dacă suntem predestinați să ne unim cu Dumnezeu pe lumea cealaltă (chiar dacă stăm câțiva vreme prin iad), pe lumea asta putem să ne facem de cap „în liniște”. Dar este aproape imposibil pentru marea majoritate a credincioșilor să conștientizeze care erau urmările acceptării unor erezii care celor neînvățați li se par neesențiale - cum ar fi monotelismul. Monotelismul arată cât de fină este deosebirea dintre adevăr și erezie: credința dușmanilor Sfântului Maxim Mărturisitorul era aproape curată; singurul lucru pe care nu îl primeau era învățătura despre cele două voințe ale Mântuitorului, și de aceea au fost anatemizați de Biserică. Astăzi, cei care au credințe mult mai rătăcite, susțin că în privința dogmelor nuanțele nu sunt chiar atât de importante.

Dumnezeu nu vrea ca mireni să fie doctori în teologie; dar vrea ca mireni să primească învățătura propovăduită de Biserică tocmai pentru că această învățătură este mântuitoare. Un creștin nu trebuie să respingă o erezie numai după ce este conștient de urmările ei, ci chiar din momentul în care a luat cunoștință de ea. Creștinul trebuie să primească tot ceea ce au hotărât de Dumnezeu purtătorii Părinți de la Sfintele Sinoade și să respingă tot ceea ce au respins aceștia.

Afirmația potrivit căreia pe mireni nu îi interesează învățătura dogmatică a Bisericii este răuvoitoare. Pe mireni îi interesează mai ales faptul că Biserica deține adevărul de credință, și aceasta le dă o mare siguranță și o liniște binecuvântată. Ei se împărtășesc de această învățătură dogmatică nu numai prin predicile pe care le ascultă, cât mai ales prin slujbele la care iau parte (căci nu numai predicile au conținut dogmatic, ci și textele liturgice).

Recunoscând că pentru mireni este extrem de important să dobândească așa-numitul „cuget al Bisericii”, Cuviosul Părinte Paisie Aghioritul observa că „mulți sfinți mucenici, atunci când nu știau dogma, spuneau: «Cred ceea ce au mărturisit Sfinții Părinți». Dacă cineva spunea asta, mărturisea! Adică nu știa să aducă dovezi prigonitorilor pentru credința lui și să îi convingă, dar avea încredere în Sfinții Părinți. Se gândea: «Cum să nu avem încredere în Sfinții Părinți?»» [50;321].

Pe mireni îi interesează învățăturile bisericești, chiar dacă nu le cercetează amănunțit; adâncimea unor amănunte face dificilă înțelegerea lor de către cei fără pregătire teologică. De fapt, nici cea mai serioasă pregătire teologică nu este de ajuns pentru a înțelege dogmele. Un geniu ateu poate cerceta o dogmă și totuși nu o poate pătrunde. Necredincioșii nu poate înțelege de ce învățătura Bisericii este radical diferită față de orice sistem filozofico-religios al lumii acesteia. În Biserică nu geniile au stabilit dogmele. Ci adevărul mântuitor a fost descoperit prin Duhul Sfânt de Dumnezeu luminaților Părinți care l-au răspândit apoi lumii întregi. „Păruțu-s-a Duhului Sfânt și nouă...” (Fapte Ap. 15, 28) este formula care arată clar că Sfinții Apostoli - și urmașii lor, Sfinții Părinți - nu vorbeau doar după propriile cugete, ci după cum le insufla Duhul adevărului.

Mărturisind faptul că numai în Biserică, singura deținătoare a adevărului, ne putem împărtăși de adevăr, Sfântul Irineu al Lyonului învăța că „trebuie să ne adăpostim în Biserică, să ne lăsăm formați la sânul ei și să ne hrănim din Scripturile Domnului. Căci Biserica a fost plantată ca un paradis în această lume” [55;69].

Credincioșii știu că în Biserică găsesc adevărul și astfel merg pe calea pe care îi modelează dogmele, pe calea sfințeniei, în timp ce înțelepții închipuiți așteaptă să înțeleagă dogmele cu propriile minți și se lasă modelați de rătăcire. Și pe cât sunt de contradictorii învățăturile înțelepților închipuiți, pe atât de unitară este învățătura Bisericii Ortodoxe, care prin Sfânta Tradiție se împărtășește de adevărul propovăduit de Mântuitorul Hristos, de Sfinții Apostoli și de urmașii acestora.

„Biserica, după ce a primit, cum am spus, această propovăduire și această credință, măcar că e răspândită în toată lumea, le păstrează cu grijă, ca și cum ar locui într-o casă. De asemenea ea crede Apostolilor și Ucenicilor acestora, ca și cum ar avea un singur suflet și aceeași inimă. Ea predică acestea în armonie cu Apostolii, învață și transmite ca și cum ar avea o singură gură. Deși în lume limbile sunt deosebite, puterea Tradiției e una și aceeași. După cum soarele, zidirea lui Dumnezeu, e unul și același în toată lumea, tot așa și propovăduirea adevărului se arată pretutindeni și luminează pe toți oamenii care vor să vină la cunoștința adevărului. Nici cel tare în cuvânt dintre Întâistătătorii Bisericilor nu va spune altceva decât aceste învățături, căci nimeni nu este mai presus de Învățătorul său (Matei 10, 24; Luca 6, 40), nici cel slab în cuvânt nu va împrăști Tradiția” - Sfântul Irineu al Lyonului [5;33]. Una și aceeași este învățătura Bisericii Ortodoxe, și ea va rămâne neschimbată până la sfârșitul veacurilor, oricât de grele ar fi atacurile din partea vrăjmașilor văzuți sau nevăzuți.

Privitor la cuvântul Sfântului Apostol Pavel: „toate să le încercați, țineți ce este bine...” (I Tes. 5, 21), trebuie făcute unele precizări. În perioada comunistă se reproșa Bisericii că proteste lumea, că o aruncă în întuneric deoarece respinge cunoașterea; și multă cerneală „roșie” a curs împotriva dictonului „biblic”: „crede și nu cerceta!” Mulți oameni s-au îndepărtat de Biserică numai aflând acest „verset” care ucide aspirația firească a omului spre cunoaștere. Dar de fapt acest dicton - și nimic nu pare mai contrar cunoașterii decât el, nu se regăsește în Sfânta Evanghelie.

Același diavol care susținea că Biserica se opune cercetărilor științifice strigă astăzi că avem dreptul de a „cerceta toate”, și de a alege numai după ce știm precis ce alegem. Înveșmântându-se în veșminte teologice, acest diavol reușește să capteze atenția oamenilor. Căci ce este rău în a cerceta noi dacă există sau nu reîncarnare? Ce este rău în a vedea ce spun astrele? Că dacă ar fi ceva rău, ar părea clar că cercetarea „mesajului” lor este de la diavol.

Se uită prea ușor că Biserica a dat o poruncă peste care nu se poate trece. A șaptea poruncă bisericească spune răspicat: „Să nu citim cărți eretice”. Iată că cei care vor să fie fii adevărați ai Bisericii nu au voie să citească cărți eretice; și dacă porunca s-ar fi dat astăzi ar fi fost extinsă la promovarea rătăcirii prin orice ramură a mass-mediei. Omul nu poate discerne singur care este adevărul (dacă ar fi fost așa nu mai era nevoie să se adune Sfintele Sinoade). Atunci când le poruncește credincioșilor să nu citească cărți eretice, Biserica încearcă să îi ferească de rătăcire. Iată cum caracteriza Rolf Nosterud impactul cărților literaturii neopăgâne: „Prin deghizarea conceptelor oculte într-o terminologie creștină, cărțile new-age-iste au introdus, înșelător, o mulțime de așa-zisi creștini în cercuri New-Age și neopăgâne... Observați marea căutare de care se bucură îngerii contrafăcuți și distorsiunile feministe despre Dumnezeu. Întrucât cei mai mulți dintre «căutătorii de adevăr» contemporani nu cunosc nici datele și nu au nici voința de a rezista acestor iluzii seducătoare, o nouă paradigmă - o schimbare în viziunea Americii despre realitate - transformă cultura noastră... În timp ce

națiunea noastră raționalizează păcatul și idealizează păgânismul, creștinii ar trebui în schimb să ia aminte la avertismentele Scripturilor ” [37;63].

Să nu se creadă că turma Bisericii e o turmă pe care păstorii o îngrijesc pentru ca să tragă foloase de pe urma ei. Biserica este ca o mamă care îi ocrotește pe copii, o mamă care își însușește durerea copiilor ei. Biserica vrea ca fiii ei să cunoască cât mai mult și să fie cât mai sporiți duhovnicește. Dar cunoașterea ruptă de adevăr este întuneric și e de datoria Bisericii să arate credincioșilor care drumuri sunt bune și care nu.

Se vehiculează ideea că mai sunt și unele elemente (cum sunt centrii de forță sau circuitul energiei cosmice) pe care nu avem de ce să le căutăm în cărțile bisericești, pentru că Biserica nu s-a ocupat decât de dogme.

Despre orice lucru de folos duhovnicesc Sfinții Părinți și urmașii lor au scris sute de pagini. Dacă există un anumit aspect privitor la viețuirea duhovnicească despre care Părinții nu au scris nimic se poate afirma cu tărie că nu este decât rodul rătăcirii.

Să luăm exemplul „aurelor energetice”. Oare Părinții văzători cu duhul nu ar fi putut scrie tratate întregi, dacă aceasta ar fi fost de folos celorlalți? Numai că în loc să facă tot felul de descrieri și catalogări exacte ei s-au mulțumit într-un cor să afirme că e bine ca orice fel de vedenie să fie respinsă. Aceasta mai ales datorită faptului că un criteriu rațional de diferențiere a vedeniilor nu este suficient (darul deosebirii duhurilor nu este dobândit decât de cei sporiți în viața duhovnicească; așa cum vedem în Viețile Sfinților, aceștia știau care descoperiri erau de la Dumnezeu și care de la diavol).

Pe cât de simplu este expusă această idee în cărțile duhovnicești, pe atât de sofisticat sunt prezentate în cărțile neopăgâne criteriile de deosebire a vedeniilor între „pozitive” și „negative”. Este ușor de înțeles că autorii acestor cărți nu au ajuns la măsura Sfinților Părinți și dacă au scris altfel decât Părinții au făcut-o tocmai pentru că s-au aflat în înșelare. Criteriile expuse în aceste cărți, departe de a fi obiective, sunt rodul unei experiențe spirituale superficiale; se datorează tendinței de deosebire a duhurilor care ignoră experiența Bisericii, singura care poate să se pronunțe într-o problemă atât de delicată.

Exemplul de mai sus este definitoriu pentru cei care, dintr-o dorință sinceră de cunoaștere sau dintr-o curiozitate excesivă, încearcă să găsească răspunsuri în literatura new-age-istă. Fiind fascinați de subiectele interesante pe care le găsesc acolo nu își dau seama că prețul pe care îl plătesc este tocmai îndepărtarea de adevărul pe care pretind că îl căutau.

Putem să căutăm până la sfârșitul vieții noastre dovezi despre existența lumilor paralele sau despre centrii de forță ai universului. Nu vom putea epuiza subiectul. Sufletele noastre vor fi pline de o dragoste pietistă față de semeni și față de întreaga creație, dar sufletele noastre vor fi departe de cunoașterea Dumnezeului cel adevărat.

Oricât ar încerca omul să cucerească raiul prin propriile puteri nu face altceva decât să se lupte cu Dumnezeu pe care nu are cum să Îl învingă. Dacă El a rânduit ca omul să meargă pe calea mântuirii în Biserică, atunci cel ce va încerca să ajungă la destinație pe alt drum se va rătăci cu siguranță.

Dacă Dumnezeu ar fi deschis față de oricare formă de „spiritualitate” și ar fi încurajat orice „experiență mistică”, atunci ereticii zilelor noastre nu ar avea de ce să se teamă. Dar atunci Dumnezeu ar fi cu totul altul față de Cel care S-a descoperit poporului ales și i-a cerut să stârpească idolatria, ar fi altul decât Cel pe care Îl cunoaștem din Evanghelii.

Dar oricât am încerca noi să schimbăm rânduielile omenești (aceasta fiindu-ne uneori cu putință), pe Dumnezeu nimeni nu Îl poate schimba. Nu există mântuire pentru cel care de bunăvoie se rupe de învățătura Bisericii.

Vrem sau nu, trăim într-o lume eretică. Pe cât de mulți oameni afirmă că ei cred în Dumnezeu, pe atât de puțini cred că Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat; mulți Îl consideră doar cel mai mare iluminat. Sfântul Chiril a atacat această erezie încă din secolul al V-lea: „Dacă cineva îndrăznește să spună că Hristos este un om purtător de Dumnezeu și nu că este Dumnezeu cu adevărat, ca Fiul Unul și prin natură, întrucât Cuvântul S-a făcut trup și a fost părtaș la fel cu noi sângelui și trupului, să fie anatema” [19;47].

Anatema dată de Sfântul Chiril este valabilă și în zilele noastre, dar oamenii nu mai vor să mai țină seama de ea; și parcă preoții înșiși uită să o amintească poporului. Ar trebui poate ca astăzi un

Sinod sau măcar vreun ierarh îngrijorat de rătăcirile care ispitesc turma să aibă curajul de a actualiza anatema Sfântului Chiril: „Oricine spune că Domnul nostru Iisus Hristos nu este Dumnezeu adevărat și om adevărat, ci că este doar cel mai mare spirit sau cea mai elevată creatură, să fie anatema!”

Trăim o vreme în care cuvântul „anatema” a fost aproape exclus din limbajul teologic, o vreme în care dintr-o deschidere ecumenică îndoielnică acest cuvânt nu mai este pomenit. Dar oricine citește Hotărârile dogmatice și canoanele Sfințelor Sinoade sau scrierilor Sfinților Părinți găsește că singurul cuvânt pronunțat cu privire la eretici este acesta.

Primul Canon al celui de-al II-lea Sinod Ecumenic spune limpede: „Să fie dată anatemei orice erezie...” [28;64]⁴. Prin acest canon sunt osândite toate ereziile trecute și viitoare, și nici o erezie nu va putea fi apărută sub pretextul lipsei unei condamnări speciale din partea Bisericii. Orice învățătură care intră în contradicție cu învățătura Bisericii este erezie, și nici un artificiu logic nu o poate acoperi, nu o poate scăpa de acest verdict bine meritat. Este adevărat că ar fi de dorit ca și în zilele noastre fiecare erezie să fie condamnată de Biserică cu aceeași precizie cu care au fost atacate ereziile primelor secole. Dar, chiar dacă din motive mai mult sau mai puțin întemeiate astfel de anateme nu se prea rostesc astăzi, glasul puternic al Sfinților Părinți nu îl poate sugruma nimeni. Iar aceștia au dat anateme ori de câte ori dreapta-credință a fost atacată de către eretici.

Pentru a rămâne în duhul Sfinților Părinți, fiecare dintre arhierii Bisericii Ortodoxe au spus, pentru a fi hirotoniți episcopi, o mărturisire de credință: „Mărturisesc că voi păstra și voi urma cu sfințenie, până la suflarea mea cea mai de pe urmă, toate canoanele celor șapte Sinoade Ecumenice și ale celor locale și învățăturile de Dumnezeu purtătorilor Părinți și tradițiile Sfintei Biserici ortodoxe...”. Dar înainte de a mărturisi acestea, ei au repetat: „Tuturor ereticilor anatema! Tuturor ereticilor anatema!” [3;93]. Nimeni nu poate fi hirotonit episcop până nu își însușește conștiința apologetică a Părinților, până nu mărturisește dreapta-credință și până nu îi anatemizează pe eretici. Așa cum „Crezul” este repetat la fiecare slujbă a Bisericii (orice rugăciune făcută de cei care nu mărturisesc „Crezul” fiind îndoielnică), tot așa la fiecare hirotonie a unui arhieru se repetă anatemele asupra ereticilor.

De altfel, nici un eretic care nu se pocăiește de rătăcirea sa nu se poate împărtăși din bogăția spirituală a Bisericii. După cum arată *Moliftelnicul*, la începutul fiecărei spovedanii, înainte de a-l întreba despre păcatele săvârșite, preotul trebuie să îl întrebe pe cel care vine la el pentru întâia oară următoarele:

„«Mai întâi de toate spune-mi, fiule, crezi cu adevărat în Sfânta și de-viață-făcătoare Treime? Crezi că soborniceasca și apostoleasca Biserică este sădită și crescută în Răsărit și de la Răsărit s-a întins peste toată lumea, și că de atunci stă neschimbată și neclintită? Sau te îndoiești de vreo oarecare poruncă sau învățătură?»»

Și de va crede drept și fără îndoială și de va ști carte, să zică Simbolul Credinței până la sfârșit. Iar neștiind carte, să-l înveți să zică acestea: «Cred într-una sfântă, sobornicească și apostolească Biserică a Răsăritului, care stă din început în toate dogmele ei neclintită și neschimbată» [4;54].

Cel care nu vrea să primească învățătura Bisericii nu poate fi spovedit, pentru că de bună voie stă departe de adevăr. Și așa cade sub osânda anatemei Sfinților Părinți.

Ortodoxia nu are cum să renunțe la acest cuvânt, „anatema”, care îi este propriu, așa cum nici păstorul nu va renunța niciodată la câinii care păzesc turma. Trebuie făcută o precizare: se reproșează Bisericii că a folosit prea des acest cuvânt dur și că astfel s-a îndepărtat de Duhul lui Hristos. Adevărul este că dacă nu ar fi apărut ereticii Biserica nu ar fi folosit acest cuvânt. Deci vina este a celor care s-au îndepărtat de adevărul de credință. Biserica nu i-a pedepsit când i-a anatemizat, ci doar i-a ajutat să își conștientizeze starea de rătăcire.

Să presupunem că un om are lepră. Ce este mai bine să facă doctorul, să îi spună că are o răceală trecătoare sau să îi dea diagnosticul corect? Dacă nu i-ar spune adevărul și i-ar da drumul, atunci leprosul i-ar mai îmbolnăvi și pe alții. La fel este cu ereticii. Dacă Biserica i-ar lăsa „în pace”, atunci ei nu și-ar da seama cât de mare este distanța care îi separă de adevăr. Deci nu Biserica îi molipsește de „lepră”, ci ea constată doar că sunt leproși.

⁴ Toate Canoanele Sinoadelor Ecumenice și locale incluse în această lucrare sunt luate din cartea Arhidiaconului prof. dr. Ioan N. Floca - Canoanele Bisericii Ortodoxe.

Să nu se uite că Biserica dă anatema cu scop pedagogic, pentru a arăta ereticilor că merg pe calea întinericului, și că pentru a merge pe calea mântuirii trebuie să se lepede de rătăcire. Erezia strică sufletele, le murdărește atât de tare încât ereticul care moare nepocăit se duce direct în iad. Numai dogmele dumnezeiești oferă cadrul potrivit celui ce vrea să se mântuiască.

Putem spune că dogmele au și rolul de garduri care separă poporul lui Dumnezeu de restul lumii. Cine vrea să stea în afara acestor „granițe” își asumă autodistrugerea, își asumă chinurile veșnice. Pentru apărarea acestor „granițe” Sfinții Părinți s-au luptat până la moarte, fiecare dintre ei fiind gata să apere cu prețul vieții adevărul de credință.

Ca să nu se creadă că vremea Părinților care au iubit Ortodoxia mai presus decât propria lor viață a trecut, amintim un fragment din mărturisirea de credință a cunoscutului avvă Filothei Zervakos, unul dintre sfinții secolului XX:

„Am fost și sunt, prin harul lui Dumnezeu, pregătit să mă fi jertfit și să mă jertfesc pentru credința ortodoxă și tradițiile Părintești, dacă o va cere timpul. Nu primesc, resping și anatemizez: orice impietate, necredință, slavă deșartă, erezie și greșală, veche sau nouă, care este potrivnică credinței ortodoxe și tradițiilor Apostolice și patristice. Nu accept nici un fel de inovație sau învățătură omenească străină, potrivnică învățaturii și credinței ortodoxe sănătoase și sfintelor tradiții despre care Sinodul VII Ecumenic declară: «Toate inovațiile sau adăugirile făcute pe lângă învățătura formulată de pururea pomeniții Părinți ai Bisericii, să fie anatema!»» [78;182].

Scrierea unei cărți despre pericolul neopăgân și despre modul în care Biserica îl respinge ar putea părea fără sens într-o țară creștină cum este România. Dar un studiu îndelungat asupra grupărilor eretice din țara noastră, precum și discuțiile cu diferiți creștini care se consideră ortodocși deși se îndepărtează de învățătura Bisericii în înțelegerea unor anumite probleme dogmatice, a avut ca rezultat conștientizarea dezvoltării fenomenului neopăgân în țara noastră și nevoia de a trage un semnal de alarmă.

România a fost realmente inundată de râurile rătăcirilor și a ajuns să „clocească” ouăle multora dintre cucii întinericului (cucul este o pasăre care nu își clocește singură ouăle, ci le depune în cuiburile altor păsări; după ce puii de cuc ies din găoace încep să îi arunce afară din cuib pe ceilalți, pentru a rămâne singurii stăpâni ai teritoriului). Țara noastră este cuibul în care fel de fel de cucii, care de care mai „inițiați”, vin și își lasă ouăle. Din păcate puii lor cresc foarte repede și se luptă din toate puterile să stăpânească cât mai mult din cuib.

Sondajele arată că populația României este majoritar ortodoxă, și că Biserica Ortodoxă este recunoscută ca fiind Biserica națională. Problema rătăcirilor duhovnicești nu ar fi prea îngrijorătoare dacă peste 80% dintre români (câți s-au declarat în sondaje ortodocși) ar trăi ca fiii ai Bisericii. Există însă trei probleme serioase privitoare la calcularea acestui procent.

Prima problemă este numărul mare de persoane care și-au declarat formal apartenența la Biserica Ortodoxă, dar care chiar dacă vin din când în când la Biserică au anumite concepții eretice (cred în reîncarnare, merg la „vindecători”, fac yoga, ...). Or, o persoană care crede în reîncarnare sau în altele asemenea stă sub anatema Sfintelor Sinoade Ecumenice și a Sfinților Părinți. Oricât de bună la suflet ar fi, oricât de multe fapte bune ar face, o asemenea persoană s-a rupt fără să își dea seama de Biserica din care a făcut parte.

A doua problemă este numărul mare deeretici care ascund faptul că au părăsit Biserica pentru a nu trezi în rândurile preoților o reacție promptă și pentru ca lupta împotriva sectelor să fie de proporții reduse. Dacă de exemplu s-ar face public faptul că mai puțin de 40% dintre locuitorii unui anumit județ din țara noastră au rămas ortodocși, atunci ierarhul locului ar fi obligat să ia măsurile necesare pentru a stârpi rătăcirea, după cum arată și Canonul 123 al celui de-al optulea Sinod local de la Cartagina: „Dacă vreun episcop va fi neglijent față deeretici, ori în privința condicilor, ori în privința scaunelor, să se admonieze de către episcopii sârguincioși vecini și să i se arate neglijența lui ca să nu aibă cuvânt de apărare; iar dacă din ziua în care a fost admoniat, până în șase luni petrecând în aceeași eparhie, nu ar purta de grijă în privința celor ce sunt datorii a se întoarce în unitatea sobornicească, cu unul ca acela să nu intre în comuniune, până când nu va îndeplini acest lucru (...)” [28;296]. În momentul de față, având sondaje care nu fac altceva decât să lase impresia că activitatea grupărilor eretice este redusă, nu putem fi conștienți de amploarea reală a fenomenului.

Cea de-a treia și cea mai gravă problemă este următoarea: numărul de creștini îl recunoaștem nu după ce spun sondajele, ci după ce „spun” bisericele în zilele de duminică, după numărul de credincioși care vin la Sfânta Liturghie (există în multe cazuri impedimente reale care îi împiedică pe creștini să vină la sărbătorile din timpul săptămânii - serviciu, școală, ..., - deși în unele cazuri - mai ales la unii pensionari, „impedimentul” principal este pierzătoarea de suflet patimă a comodității). Așa cum într-o bătălie nu contează doar câți au rămas pe câmpul de luptă, ci contează și câți au dezertat, tot așa în ceea ce privește numărul de creștini nu contează atât ce spun sondajele, cât contează numărul celor care vin la slujbele Bisericii. Acest număr nu au cum să îl cunoască direct ierarhii. De fiecare dată când la vreo parohie se slujește o liturghie arhierască pentru respectiva comunitate este sărbătoare și vin la biserică și tinerii și bătrânii, nevrând să rateze un asemenea eveniment (din punct de vedere practic este foarte greu pentru episcopi să țină legătura cu sutele de parohii pe care le păstoresc). Când arhierul vine la vreo parohie și găsește biserica arhiplină nu poate să nu se bucure. Dar numai preotul paroh știe câți dintre acei oameni vin de obicei la slujbă, sau câți au venit chiar din parohiile vecine pentru a-l vedea pe episcop slujind.

Din păcate la astfel de momente festive prea puțini preoți consideră că este potrivit să aducă la cunoștința ierarhului starea reală a parohiei. Pentru a nu tulbura frumusețea momentului, mulți se mulțumesc să se bucure că a venit atâta lume.

După căderea dictaturii comuniste numărul celor care s-au apropiat de Biserică a crescut considerabil. Numărul celor care veneau la slujbă în perioada comunistă era, incontestabil, mult mai mic. Creșterea a fost firească și s-a datorat libertății religioase recunoscute de către stat (ca să nu mai amintim elementele secundare care au facilitat-o: introducerea religiei în școli, crearea paracliselor în spitale...). În aceste condiții cel care afirmă că numărul real de credincioși ortodocși este mult mai mic decât arată statisticile riscă să intre sub incidența ridicolului.

De aceea pentru a argumenta semnalul de alarmă pe care încerc să îl trag prin intermediul acestor rânduri voi trece la statistici mult mai precise. Capitala României, orașul București, are peste 2.500.000 de locuitori și aproximativ trei sute de parohii. Un calcul estimativ arată că și dacă toate bisericile ar fi arhipline, mai mult de 10 % dintre bucureșteni nu ar avea – fizic - cum să încapă în ele. Dar tot așa cum la bisericile unde slujesc preoți mai cunoscuți lumea se înghesuie ca la târg, tot așa la celelalte biserici mai rămâne destul loc liber. O statistică obiectivă arată că mai puțin de 10% dintre bucureșteni vin duminica la slujbă.

Deși procentul de mai sus poate părea ambiguu, întâlnim o situație asemănătoare în marea majoritate a parohiilor rurale. Deși oamenii de la țară sunt mai credincioși, întâlnim foarte puțini tineri în biserică (și foarte mulți în locurile în care se pierd sufletele...). Dacă dintr-o parohie de 400 de persoane - dintre care s-au declarat ortodoxe 60%, la biserică vin numai 50, nu este obiectiv să ne mulțumim cu rezultatul sondajului „oficial”. Mai ales că sunt destule sate în care deși sondajele arată liniștitor triumful Ortodoxiei, numărul persoanelor care merg la diferitele adunări neoprotestante depășește numărul celor care merg la biserică. Numărul celor care merg în noaptea de Paști la biserică este într-adevăr mare. Dar nu toți cei care merg atunci la biserică sunt cu adevărat credincioși. Noaptea de Paști este pentru mulți un spectacol, și după ce vin „să ia lumină” se duc la cele mai pătimăse petreceri.

Pentru unii ca aceștia se mătinează Sfântul Calinic de la Cernica: „Ah! Aceștia sunt fiii luminii, cum îi numește Apostolul pe toți creștinii? «Ca fiii luminii să umblați» (Efeseni 5, 8). Sunt oare aceștia ucenici ai lui Dumnezeu - Omul Iisus? Sunt ei copii ai Sfinților? Moștenitori ai atâtor mucenici, care ne călăuzesc și care și-au vărsat sângele și care și-au dat viața prin mii de chinuri, ca să nu facă vreun păcat care după înfățișare era vrednic de iertare, adică să se lepede de credință numai cu gura, dar să o păstreze în inimă? De unde provin toate acestea? Din slăbirea credinței. E limpede că ne-am apropiat de acele nenorocite timpuri de care a vorbit Domnul îndoindu-Se, că atunci când va veni pe pământ va găsi oare credința pe care a sădit-o cu atâtea pilde și a cultivat-o cu dumnezeiescul Său sânge.” [68;9].

După învățătura Sfinților Părinți, creștin este numai cel care ia parte la slujbele Sfintei Biserici. A existat chiar o pravilă care spunea că „cel care lipsește la mai mult de trei liturghii să fie scos din comunitate!”. Dacă s-ar mai ține cont de ea astăzi atunci bisericile ar fi aproape goale (dar și cei care ar rămâne, ar fi creștini adevărați, nu numai cu numele...).

E adevărat că Biserica dovedește îngăduință și înțelegere pentru cei păcătoși, și că până când se va stabili mai precis de către un sinod dacă cei care vin la biserică numai la sărbătorile „mari” pot sau nu pot fi împărtașiți, aceștia mai au încă libertatea de a se considera „buni credincioși”.

Totuși putem considera modul în care ei înțeleg Biserica drept o erezie soteriologică: li se pare că dacă au fost botezați și dacă își imaginează că se vor pocăi înainte de moarte atunci au tot ce le trebuie ca să se mântuiască. Dar nu aceasta este înțelegerea corectă a Bisericii: Biserica este Trupul lui Hristos în care cine nu trăiește ca mădular viu, se usucă și moare. Rolul Sfintei Biserici nu este numai de a boteza și de a da iertare de păcate celor aflați în pragul morții, ci este acela de a crește sufletele în urcușul duhovnicesc spre Împărăția Cerurilor.

Revenind la ideea că foarte puțini clerici sunt conștienți de amploarea fenomenului neopăgân, vom accentua ideea că lucrurile nu trebuie să rămână așa. Încetul cu încetul, cu cât preoții și ierarhii vor înțelege cât de mare este asaltul neopăgân, cu atât replica dată va fi mai roditoare. Pentru a da un exemplu pentru felul în care ierarhia Bisericii poate afla starea reală a baricadelor rătăcirii, vom reproduce un chestionar alcătuit în 1984 de Vatican - prin Secretariatul pentru Unirea Creștinilor, chestionar trimis Conferințelor episcopale și dicasteriilor cu scopul de a înlesni cunoașterea și combaterea caracatiței neopăgâne (oricât am critica spiritul iezuit al Vaticanului, uneori se dovedește mai folositor decât melancolia balcanică):

„1) Vă rugăm să indicați în ce măsură se pune problema sectelor în țara sau regiunea dumneavoastră. Indicați, de exemplu: tipurile de secte (de origine creștină sau de altă origine...), importanța numerică a adeptilor lor; ce atractivitate exercită asupra catolicilor?

2) Care sunt principalele probleme pastorale puse de acest fenomen? Care grupuri de catolici sunt mai lovite? Tinerii? Familiile?

3) Cum a intervenit Biserica din țara sau regiunea dumneavoastră în fața acestui fenomen? A făcut, de exemplu, un recensământ al sectelor, a făcut cercetări, a elaborat un directoriu, un plan de acțiune pastorală...?

4) Care sunt cauzele aparente ale succesului sectelor la catolicii din țara sau regiunea dumneavoastră? (Condiții socioculturale sau politice speciale, nevoi religioase sau psihologice nesatisfăcute...)?

5) Ce atitudine evanghelică este bine de adoptat în fața acestui fenomen?

6) Vă rugăm să ne indicați principalele documente sau cărți publicate (de către catolici sau și de către membrii altor Biserici sau comunități ecleziale care trebuie, la rândul lor, să facă față acestei probleme) cu privire la problematica sectelor în țara sau regiunea dumneavoastră.

7) Care sunt persoanele cele mai competente care ar putea participa, în viitor, la aprofundarea acestei consultări?” [75;36].

Chestionarul acesta (cu toate insuficiențele sale) ar putea să fie o lecție pentru cei care cred că nu trebuie să ne ostenim combătând mișcările eretice din vremurile noastre. Totuși, un astfel de chestionar (chiar făcut de ierarhii ortodocși) nu rezolvă prea multe probleme. Fețele înșelării sunt cât se poate de schimbătoare, asemenea culorii cameleonului. Doar chestionarul de mai sus provine din mediul catolic contemporan - mediu destul de pervertit prin mai multe „filiiere” neopăgâne (de la „avva” Teilhard de Chardin până la tehnicile Zen practicate în unele mănăstiri catolice). Dar chiar dacă unele forme ale rătăcirii vor scăpa vigilenței celor care pot întocmi astfel de chestionare, cel puțin restul vor fi tratate cu seriozitate.

Din păcate foarte puțini dintre creștini iau în serios semnalele de alarmă privitoare la răspândirea rătăcirilor (tăcerea nu este totală - există și clerici care prin predici sau scrieri combat aceste rătăcirii). Pe cât de mare este vina clericilor care nu veghează asupra turmei, pe atât de mare este vina păstoriților care nu vor să ia aminte la povățuirile păstorilor. Mai mult chiar, cea mai mare parte dintre cei rătăciți nu vor să vadă în aceste povățuiri o chemare la pocăință, ci se mulțumesc să păstreze o atitudine de superioritate.

Pentru a înțelege modul în care creștinii aflați în rătăcire privesc încercările preoților de a feri turma de erezie cităm un fragment din „Scrisoarea către părinții care-și prigonesc copiii”:

„Nu era nici o sărbătoare religioasă în calendarul creștin ortodox. Era pur și simplu într-o miercuri. Parohul a avut ca invitat un alt preot. S-au citit douăsprezece evanghelii (se pare că se sluzea Sfântul Maslu la care se citesc șapte sau opt și nu douăsprezece evanghelii - n.n.). Răstimp în care cei doi

predicau: «Fiți cu băgare de seamă, iubiți credincioși, zise invitatul, că au apărut tot felul de secte, păziți-vă copiii!»... «Da, completă parohul, și la noi în oraș se află puternica sectă Elta, foarte periculoasă»... și tot așa, când cu o evangheliie, când cu puternica «sectă periculoasă», și dă-i, și dă-i, ca la minunatele lecții de «ateism științific» de acum câțiva ani când, vai! deodată un urllet puternic a întrerupt slujba. Dacă sub domnia satanicului de acum câțiva ani cineva întrerupea slujba de ateism științific, îl păpau «băieții cu ochi albaștri», acum însă, dă-i și dă-i, când cu evangheliia, când cu «periculoasa sectă», a răsunat un urllet, și iar o evangheliie, și iar un urllet, în sfârșit, totul s-a terminat cu un scheunat prelung... Oameni buni, urlase și scheunase în timpul slujbelor oficiale în sfânta catedrală a lui Ștefan cel Mare și Sfânt o femeie! Lumea era îngrozită, și atunci răsună altă voce în biserică: «oameni buni, nu acesta este adevărul despre ELTA, citiți revista cu acest nume, duceți-vă la cursurile filialei din orașul nostru, adică mergeți la izvoare... » Vocea era... un copil! O parte din oameni s-au înghesuit în jurul lui și al prietenilor săi: «Spune-ne, spune-ne tu, copilule, adevărul!», îl rugau ei atât în biserică cât și afară (...).

Am scris că «lupii au intrat în altarele Domnului». Să demonstrăm în continuare acest mecanism diabolic. Preotul a spus un neadevăr în Sfântul Altar (chipurile, prin avertizarea asupra sectei n.n.) . Adică o minciună. Aceasta se numește blasfemie. Lupul când urlă în pustie îi răspunde un alt lup. În cazul de față, al doilea lup a fost femeia care a urlat (...)

Când am relatat acest caz nemaipomenit cuiva care cunoaște care sunt aceste relații în cadrul clerului, omul mi-a răspuns: «O, să nu crezi cumva că cei doi preoți au făcut ce-au făcut de capul lor». Cu alte cuvinte, tot jalnicul spectacol (adică demascarea pericolului sectar! n.n.) a fost dirijat de mai sus, adică de superiorii în grad bisericesc” [72;17].

Am reprodus - cu strângere de inimă - acest fragment care arată foarte expresiv cum este privită misiunea păstorilor de a veghea asupra turmei. Nu era anormal ca o persoană posedată să urle în timpul slujbei (doar pentru aceasta sunt aduși demonizații în biserică, pentru a fi eliberați din lanțurile diavolești). Dar este anormal ca cineva să tragă concluzia că aceste urlete, care dovedeau tocmai faptul că pe diavol îl ardea puterea dumnezeiască invocată în rugăciune, se datorau unei predici apologetice.

Dacă s-ar fi dus la ELTA sau la oricare altă grupare eretică, demonizatul nu ar fi avut de ce să urle, s-ar fi simțit „în familie”. Este bine să se înțeleagă că numai în Biserică demonizații pot afla tămăduire. Deși există o sumedenie de grupări eretice sau de „vindecători” care pretind că alungă duhurile necurate, de fapt acolo liniștirea celui bolnav este superficială și se datorează tocmai acceptării ereziei (există unele „vindecări” care par atât de spectaculoase - cu urlete, zgomote stranii, miros de fum, încât sunt ușor de confundat cu cele reale care au loc numai în Casa Domnului).

Dacă bolnavul ar părăsi calea întunericului și ar vrea să se întoarcă în Biserica Ortodoxă, atunci diavolul, simțind că îl pierde din gheare, l-ar chinui din nou până când Dumnezeu va socoti că este momentul să Își arate puterea tămăduitoare. Și, o altă piatră de poticnire: mai de folos îi este celui demonizat să moară în suferință decât să accepte o vindecare de moment care îi va aduce chinuri veșnice.

Este tulburător modul în care ereticii se împotrivesc încercărilor păstorilor Bisericii de a-i întoarce pe drumul cel bun (cazul prezentat mai sus fiind clasic). Dacă cei rătăciți ar fi căutat cu inima curată adevărul, atunci, după cum arată Sfântul Atanasie cel Mare, „n-ar fi căzut în atâta nerușinare încât să se împotrivescă și celor ce, căzând ei, voiesc să-i ridice, ba să-i socotească mai vârtos dușmani pe cei ce-i îndeamnă la dreapta credință. Dar precum se vede, ereticul este cu adevărat viclean și are inima stricată și aplecată spre necredință în toate privințele. Căci, iată, fiind respinși în toate și goliți de orice înțelegere, nu se rușinează, ci ca fiara numită de miturile eline «hidră», după ce sunt uciși șerpilor dinainte, naște alți șerpi, întrecându-se cu ucigătorul lor prin nașterea altora, așa și dușmanii și urătorii lui Dumnezeu, plângând sufletește pe ruinele argumentelor ce le-au folosit, nascocesc alte și alte argumente prostestii. Și socotind că adevărul e dușman al lor, nascocesc obiecții noi împotriva lui, ca să se arate prin toate și mai dușmani ai lui Hristos” [12;390].

Este oarecum delicat să afirmăm că toți ereticii sunt vicleni și aplecați spre necredință „în toate privințele”. Este bine să nu se treacă cu vederea faptul că unele rătăcirii par foarte logice, că par bine argumentate scripturistic (exemplu: teoria mântuirii tuturor, apocatastaza). Uneori este extrem de dificil a convinge pe cineva că se află în rătăcire. O persoană poate spune că practica yoga a ajutat-o să fie mai bună, mai echilibrată. Dar o astfel de bunătate este urâciune înaintea Domnului. Dracul mâniei se retrage tocmai pentru a face loc dracului ereziei. De multe ori oamenii judecă superficial realitatea și în numele progresului spiritual devin slujitori ai întunericului.

Uneori faptele de caritate pe care le fac ereticii le sunt piedică pentru a ajunge la Hristos (chiar donațiile făcute mănăstirilor, orfanilor sau bolnavilor). Ei se gândesc că dacă fac atâta bine înseamnă că sunt pe placul lui Dumnezeu. Dar pe placul lui Dumnezeu nu pot fi câtă vreme resping adevărul Bisericii.

Totuși, ereticii sunt oameni ca și noi, cu suflet ca și noi, cu probleme ca și noi. Sunt ieșiți dintre noi. Să înțelegem că Hristos S-a răstignit pentru toți oamenii, și că oricând ereticii se pot pocăi și pot dobândi Împărăția Cerurilor.

Creștinii zilelor noastre sunt asaltați de mulțimea ereziilor care se înmulțesc din zi în zi. Conștient de imposibilitatea practică de a le combate cu acrivie pe fiecare în parte, cunoscutul părinte duhovnicesc Epifanie Teodoropoulos afirma: „ca să se combată toate negliobiile ce se scriu împotriva creștinismului ar trebui următoarele: creierii să fie munți, copacii tocure, marea cerneală și câmpiile hârtie” [71;162]. Ne-ar fi fost peste putință a combate toate aceste negliobii. Am încercat să lămurim măcar câteva dintre ele.

Ar fi foarte bine dacă cei care citesc această carte ar fi capabili să înțeleagă măcar o parte din „tehnica” prin care vrăjmașul atrage lumea în erezie. Cel care privește cu atenție observă că „tehnica” este aproape aceeași. Sau mai bine zis, cu toată varietatea amănuntelor, ecuația are câteva constante care nu sunt greu de observat. Și chiar dacă aici nu sunt prezentate decât câteva dintre aceste constante, ele înlesnesc punerea în evidență a întregului arsenal diavolesc.

Atunci când vrem să știm mai mult despre modurile în care se manifestă înșelarea este bine să înțelegem că unul dintre motivele principale pentru care cei de lângă noi s-au lăsat amăgiți este tocmai faptul că au avut prilej de sminteală. Foarte puțini sunt cei care au părăsit Biserica după ce au înțeles că ea este Trupul lui Hristos. Majoritatea au părăsit-o tocmai pentru că nu cred aceasta, pentru că au avut de ce să se smintească și această sminteală le-a oferit o perspectivă deformată asupra Bisericii. De multe ori comportamentul creștinilor (adică al nostru) lasă de dorit. Și uneori chiar și al păstorilor. Deci înainte de a ne pripi să îi judecăm aspru pe cei care au căzut în îngrozitorul păcat al ereziei, să ținem seama și de modul în care am reușit să îi convingem că suntem cu adevărat ai lui Hristos.

Bineînțeles că ideal ar fi ca oricât de mari ar fi smintelile, oamenii să nu părăsească Biserica; dar diavolul, artizanul acestor sminteli, face totul ca sminteala să fie cât mai mare și cât mai mulți oameni să caute adevărul în altă parte. Oferim mai jos o mostră clasică de sminteală, un extras din „Taxele Cancelariei Apostolice” - o broșură ce conținea tarifele de răscumpărare a păcatelor prin indulgențele care au fost atât de răspândite în spațiul catolic:

„Uciderea unui episcop -36 tournois, 9 ducați; uciderea unui abate -24 tournois; uciderea unui preot -18 tournois, 4 ducați; uciderea unui mirean -2 tournois, 4 ducați; uciderea soției de către un soț care vrea să se recăsătorească -8 tournois, 2 ducați; infanticid -4 tournois, 1 ducat; avort 4 tournois, 1 ducat; incest -4 tournois; depravare -4 tournois; iertarea pentru orice fel de crimă -80 tournois, 20 ducați” [15;82].

Citirea acestei liste stârnește indignare, pentru că oricine își dă seama că o asemenea neguțătorie nu are nimic în comun cu duhul Evangheliei, ci numai cu duhul întunericii. Este firesc că au existat oameni ca Martin Luther care au înțeles că Biserica Catolică se afla pe drumul spre prăpastie. Nu este greșea reformatorilor că s-au îndepărtat de o instituție care semăna foarte puțin cu Biserica primelor veacuri; dacă li se poate reproșa ceva cu îndreptățire, este faptul că nu au știut să caute adevărul în Ortodoxie, în Biserica Mamă, din care catolicismul, care și-a însușit un duh străin, duhul lumii acesteia, s-a desprins... Da, mulți s-au îndepărtat în veacul al XVI-lea de Biserica Catolică tocmai datorită refuzului de a accepta că harul iertării păcatelor se poate cumpăra cu bani, de a accepta acest nou tip de simonie îmbrăcată într-o falsă binecuvântare.

Chiar dacă în Biserica Ortodoxă nu există statornicite rânduieli care să poată produce o asemenea tulburare, totuși la anumite biserici și chiar mănăstiri există - și nu e bine să trecem cu vederea - anumite „rânduieli locale” care au produs sminteală (și vor mai produce până când ierarhii vor lua măsurile cuvenite). Să ne aducem aminte cât de aspru predicau Sfinții Părinți împotriva clericilor căzuți în păcatul ereziei. Ei predicau așa tocmai pentru că existau preoți care sminteau poporul. Dacă în zilele noastre nimeni nu mai predică împotriva unor astfel de scăderi (în afara mass-mediei care nu o face pentru îndreptarea situației, ci numai pentru defăimarea Bisericii), aceasta se întâmplă nu pentru că situația s-a remediat, ci pentru că nu prea mai sunt voci care să cuvânteze „contra curentului”.

Cartea aceasta nu este o carte scrisă împotriva cuiva, nu este scrisă pentru a condamna pe cineva, nici pentru a da cu piatra în cei căzuți în erezie. Vrea să fie o mână întinsă celor căzuți în prăpastia pierzării, sau mai degrabă un îndemn adresat credincioșilor de a-i ajuta pe cei căzuți să se ridice.

Dacă, citind această carte, cineva își dă seama că fratele sau mama sa a fost atins de virusul ereziei, și încearcă să îndepărteze acest virus, atunci această carte nu a fost scrisă degeaba. Sau dacă un singur cititor își dă seama că diavolul l-a păcălit și l-a rupt de Hristos, și dacă se întoarce fără șovăială „acasă”, pocăindu-se, atunci acel cititor va putea simți că această carte îi este dedicată. I-aș mulțumi că a avut răbdarea să o citească, trecând cu vederea neajunsurile ei, și i-aș cere să mă pomenească în rugăciunile sale...⁵

Să ținem minte îndemnul Sfântului Ioan Damaschin: „Fraților, să stăm pe piatra credinței și pe Predania Bisericii, nepărăsind hotarele pe care le-au pus Sfinții noștri Părinți, nedând prilej celor ce vor să izvodească și să strice zidirea Sfintei lui Dumnezeu sobornicești și apostolești Biserici. Căci dacă s-ar da voie oricui ar voi, după puțină vreme tot trupul Bisericii se va strica” [56;47].

Să Îl iubim pe Hristos, să ținem poruncile Sale și să Îl mărturisim celorlalți. Asta e calea mântuirii. Între cele mai frumoase cuvinte despre această cale se află și cele pe care ni le spune Avva Efrem Aghioritul: “Domnul a spus și rostește continuu din Sfânta Sa Evanghelie: «Cel care este sluga Mea credincioasă, cel ce se luptă cu vitejie pentru numele Meu, cel ce s-a botezat în numele Meu și a rămas credincios și mărturisește despre Mine în fața oamenilor, cel ce Mă propovăduiește ca Dumnezeu adevărat întrupat în om, cel care zice că M-am răstignit și am înviat din iubire pentru oameni, despre acela voi mărturisi și Eu în fața îngerilor Tatălui Meu, în fața îngerilor din ceruri».

Preamărit și fericit este omul creștin, drept-credinciosul care va mărturisi în fața tiranilor, în fața ateilor, în fața materialiştilor și raționaliştilor, dumnezeirea Hristosului nostru. Biserica noastră crede și mărturisește că va naște sfinți până în vremurile de pe urmă, până la sfârșitul veacurilor, că va arăta fii sfinți și vrednici de cunună.

După cum vedem, astăzi nu avem oameni care să se nevoiască precum vechii asceți și pustia nu mai arată ca atunci sfinți făcători de minuni și purtători de duh. Care vor fi, deci, sfinții timpurilor de pe urmă, de vreme ce nu lucrăm nevoița și virtutea vechilor asceți și monahi? Trebuie să credem neclintit că în vremurile de pe urmă, în care am intrat deja, oamenii sfinți vor fi aceia care vor da mărturie despre Iisus al nostru și vor propovădui și vor spune răspicat că Hristosul nostru este Dumnezeu adevărat, întrupat în om. Prin această mărturisire se vor încununa și se vor sfinți.” [25;11].

⁵ „Domnule Danion Vasile, vă rog să arătați îngăduință față de mine și să îmi împărtășiți câteva lucruri. Să mă iertați pentru îndrăzneala mea, dar am citit un articol dubios despre dumneavoastră și aș vrea să mă pot încredința că am o imagine corectă despre dumneavoastră. Dacă doriți îmi răspundeți, dacă nu, nu. Eu sunt doar un om păcătos, cu o curiozitate pe care o puteți demonta răspunzând. Am înțeles că o anumită perioadă ați considerat yoga ca pe calea sau ca pe o cale spre Dumnezeu. Vreau să știu dacă considerați acea perioadă ca o rătăcire (chiar dacă căderile sunt uneori folosite) în afara Bisericii Ortodoxe, în afară de calea spre Dumnezeu. Mai practicați vreo formă de yoga? Mai simpatizați cu filosofii și idei orientale yoghine? Actualmente sunteți în ascultare față de Biserică prin părinte duhovnic? Mărturisiți crezul ortodox și nimic altceva? Iertați-mi curiozitatea și nu mi-o luați în nume de rău, vă rog. Aștept e-mail-ul dumneavoastră. Doamne-ajută!” Am primit cu tristețe această scrisoare, și am fost surprins de faptul că după toate cărțile pe care le-am publicat până acum nu a fost clară ruperea mea de rătăcirile yoghine și primirea în întregime a învățăturii ortodoxe. Articolul în cauză, singurul articol de acest gen, a apărut pe un site ortodox, și mai mulți cititori mi-au scris că au încercat să îmi ia apărarea. Un bătrân din Pateric a răbdat toate defăimările, dar nu și pe aceea că este eretic. Aș vrea ca cele scrise în capitolul precedent să fie considerate o mărturisire de credință, nu doar expunerea unei învățături bisericești. Am scris pentru că am crezut în adevărul celor mărturisite...

Despre credința în reîncarnare

„Cea mai mare contribuție a Indiei adusă lumii este să îi ofere o viziune spirituală a omului. Iar lumea face bine dacă se deschide de bunăvoie acestei străvechi înțelepciuni ca să dobândească prin ea o îmbogățire pentru viața omenească” [36;139].

- Papa Ioan Paul al II-lea -

Părintele Cleopa Ilie mărturisea că „cea mai mare nebunie, păgânătate și rătăcire de la adevăr este de a crede cineva că după moarte sufletul omului intră în alte trupuri de oameni, dobitoace...” [40;325]. Această afirmație poate părea cam aspră, dar este cât se poate de adevărată, este exprimarea concisă a modului în care Biserica lui Hristos privește teoria reîncarnării.

Știm că unul dintre elementele cele mai importante ale credinței creștine este lămurirea învățaturii despre viața de după moarte, despre Judecata sufletelor și despre Învierea morților. Strâns legată de această învățătură este combaterea rătăcirilor teoriei reîncarnării, una dintre cele mai periculoase concepții păgâne care încearcă și reușește să se strecoare astăzi în mințile credincioșilor.

Cu greu găsim rătăcirii care să fie primite de către credincioși atât de ușor cum este primită credința în reîncarnare. Dintr-un anumit punct de vedere, acest lucru este ușor de înțeles. Că Maica Domnului a rămas fecioară și după naștere cred toți creștinii ortodocși care vin duminica la slujba Sfintei Liturghii; de ce cred astfel? Pentru că așa învață Biserica. Puțini dintre ei se întreabă ce implicații directe are asupra vieții lor acceptarea acestui adevăr.

Atunci când este vorba de ceea ce se întâmplă cu sufletul după moarte, siguranța cu care oamenii își recunosc concepțiile în punctul de vedere bisericesc este mult diminuată. Starea de fapt este următoarea: deși o persoană care crede în reîncarnare se consideră creștină (și procentul unor astfel de persoane este foarte mare), după învățătura Bisericii ea este ruptă de trupul lui Hristos și stă sub condamnarea anatemei.

Vom încerca să arătăm câteva dintre motivele pentru care Biserica osândește cu vehemență teoria reîncarnării și pe cei care o acceptă. Nici în cazul acestei controversate argumentele aduse de către Biserică nu vor fi în măsură să îi convingă pe cei înșelați să se lepede de rătăcire. Dar aceste argumente sunt suficiente pentru creștinul care crede în adevărul propovăduit de Hristos. Unul dintre semnalele de alarmă care arată înșelarea specifică vremurilor pe care le trăim este tocmai faptul că, deși vor să ducă o viață curată și să meargă pe calea mântuirii, un număr mare de credincioși s-au lăsat înșelați de această credință orientală. Dar credincioșii care cred în reîncarnare sunt ruși de Hristos. Sunt, fără să își dea seama, fii ai Noii Ere de apostazie, deși puțini dintre ei au acceptat rătăcirea conștientizând gravitatea unei asemenea opțiuni.

Cinci dintre motivele cel mai des întâlnite pentru care un creștin crede în reîncarnare sunt următoarele:

1. faptul că se îndoiește că Biserica deține adevărul de credință și că învățătura Bisericii este în întregime fără greșală;

2. faptul că nu este conștient de păcatul ereziei căreia i se face părtaș;

3. faptul că i se pare că a găsit în Sfânta Scriptură dovezi privitoare la reîncarnare;

4. faptul că nu găsește o explicație mai potrivită pentru suferințele unui număr foarte mare de oameni decât aceea că aceștia suportă consecințele propriilor greșeli din viețile anterioare;

5. faptul că o credință conform căreia oamenii au șansa de a-și îndrepta greșelile într-o viață viitoare i se pare mai potrivită cu învățătura Dumnezeuului care îi iubește pe oameni decât credința într-un Dumnezeu pedepsitor care îi osândește pe oameni la chinuri veșnice.

Este evident că mulți dintre cei care se află în diferite rătăcirii nu sunt conștienți că au o credință diferită de cea pe care a propovăduit-o Hristos, sau nu consideră că îndoiala pe care o au față de unele puncte din învățătura Bisericii are consecințe grave.

Nimeni nu poate nega că dacă ar avea de ales între un Dumnezeu care îi mântuiește pe toți oamenii și un Dumnezeu care primește în frumusețile raiului numai o mică parte dintre oameni, iar pe

ceilalți îi trimite în iad, l-ar alege pe primul. Nimic nu este mai clar în Noul Testament decât imaginea Fiului lui Dumnezeu care a primit moartea jertfelnică din dragoste pentru oameni. Ar putea fi Hristos atât de aspru încât să nu Își reverse mila Sa iubitoare și asupra celor din iad?

La o astfel de întrebare nu este bine să se dea un răspuns pripit. Dacă omul poate da răspunsuri exacte despre lucrurile pe care le-a făcut el însuși, în ceea ce privește problema sufletului după moarte lucrurile îl depășesc. Omul nu este Dumnezeu ca să știe cum este mai bine, și de aceea nu îi rămâne decât să primească lucrurile așa cum le-a lăsat Dumnezeu. Este de netăgăduit faptul că dacă Dumnezeu ar fi putut să îi mântuiască pe toți oamenii, atunci ar fi făcut-o și iadul s-ar fi golit pe loc.

Dumnezeu i-a creat pe oameni astfel încât să ajungă cu toți în rai, dar omul a ales păcatul. Și dacă Dumnezeu i-a lăsat această libertate, înseamnă că nu putea fi altfel. Dumnezeul Bisericii nu este un Dumnezeu capricios care se joacă cu destinele oamenilor, care alege să îi bucure sau să îi chinuiască în veșnicie. Dacă Dumnezeu l-a creat pe om în așa fel încât să aibă libertatea de a alege păcatul și de a suporta consecințele sale, înseamnă că așa este mai bine (chiar dacă nu ne este dat nouă a înțelege de ce este așa).

Faptul că Dumnezeu ne-a făcut liberi arată că avem puțința de a nu Îl asculta, că avem puțința de a ne îndepărta de El. Este greu de înțeles pentru mintea omenească de ce Dumnezeu nu este mai puțin aspru în încercarea de a-l convinge pe om să l se supună, de ce nu găsește mijloace pentru a-i mântui pe toți oamenii.

Dumnezeu, Cel care cunoaște toate tainele vieții omenești, nu a vrut ca omul să îi fie rob. Dumnezeu nu l-a creat pe om pentru că ar fi avut nevoie de ceva, pentru că ar fi vrut să fie slujit. Atotputernicul Dumnezeu l-a creat pe om din dragoste, pentru ca omul să se poată bucura în veșnicie de comuniunea cu El. Ori bucuria, ca și dragostea, nu se pot manifesta decât într-un suflet liber. Nimeni nu poate descoperi vreun medicament care să bucure sufletul, și nici vreun drog care să nască în suflet sentimente de dragoste adevărată.

Dacă sufletul nu vrea să se deschidă față de Dumnezeu, el trebuie să își asume consecințele acestei alegeri. Dumnezeu nu are cum să mântuiască pe nimeni cu forța. Dar în același timp El încearcă toate mijloacele pentru a ne mântui. Hristos, Fiul lui Dumnezeu, a murit pe cruce pentru păcatele noastre, vădind dragostea Sa pentru neamul omenesc. Este rândul oamenilor să răspundă dragostei arătate de Dumnezeu. Și în funcție de acest răspuns îi așteaptă fericirea sau osânda veșnică.

Cei care vor să creadă în mântuirea tuturor, atât a celor cu viață curată cât și a celor care au murit nepocăiți (concepție denumită apocatastază), se află în contradicție cu învățătura Sfintei Scripturi.

Această teorie condamnată de Biserică s-a răspândit totuși în secolul XX peste tot unde iubirea patimilor a fost mai puternică decât iubirea virtuții. Un observator al mediului protestant, Richard J. Buckham, constata că „până în secolul al XIX-lea aproape toți teologii creștini au susținut realitatea chinului etern în iad... (pentru ei era) o parte la fel de indispensabilă a credinței creștine universale ca și doctrina despre Treime și Întrupare. Începând cu 1800, situația s-a schimbat în întregime, și nici o învățătură tradițională nu a fost abandonată pe scară atât de largă ca cea despre pedeapsa eternă. Susținătorii ei printre teologii de astăzi sunt mai puțini ca niciodată înainte... Printre cei mai puțin conservatori, salvarea universală, fie ca speranță, fie ca dogmă, este acum atât de larg acceptată încât mulți teologi o presupun fără să mai caute dovezi” [10;44].

Iată un fragment din descrierea unei slujbe a charismaticilor: „Într-o seară am predicat despre iad. Peste tot oamenii au izbucnit în râs. Cu cât le vorbeam mai mult despre iad, cu atât râdeau mai mult.” [49;41]; (chiar dacă râsul patologic este specific charismaticilor, ironizarea învățăturii despre iad este prezentă în multe dintre grupările „creștine”).

Observând în lumea occidentală o largă răspândire a concepției mântuirii colective (iadul nefiind considerat veșnic), putem vedea în ea o primă treaptă pentru acceptarea teoriei reîncarnării. Iată de ce gândirea new-age-istă se folosește atât de insistent de generoasa idee a mântuirii tuturor, mult mai aproape de inimile celor care văd în ea izbăvirea de suferința veșnică.

Biserica Ortodoxă nu a preferat și nu preferă nimic adevărului. Chiar dacă uneori adevărul este asemenea unei doctorii amare, el este singurul care duce la mântuire. Învățătura despre apocatastază a fost condamnată de mai multe ori de-a lungul istoriei: „Dacă cineva învață sau cugetă că pedeapsa demonilor și a oamenilor păcătoși nu va fi veșnică, ci va avea un sfârșit, și că atunci va avea să urmeze o restabilire a tuturor în fericire, să fie anatema” [61;162]. Sinodul ce a avut loc la Constantinopol în

543 a hotărât: „Dacă cineva crede în fabuloasa preexistență a sufletelor și în acea condamabilă restaurare (apocatastază), adică restabilirea tuturor lucrurilor cum erau la început, să fie anatema” [61;162].

Concepția despre reîncarnare este strâns legată de cea despre preexistența sufletelor. Biserica învață că sufletele omenești nu au fost create de la începutul lumii sau că ar fi „scânteii divine”, părțile de dumnezeire. Sufletul fiind creat de Dumnezeu nu poate să fie o parte desprinsă de Creator. Așa cred numai cei care confundă creația cu Creatorul și susțin vechile idei panteiste.

Dumnezeu a rânduit ca sufletul să existe din aceeași clipă în care apare și embrionul uman în care se va sălășlui. Astfel, faptul creat este rod al dragostei părintești, nefiind posibilă existența unui suflet care are libertatea de a se întrupa (și nici măcar de a exista) independent de părinți.

Atât în teoria reîncarnării cât și în cea a preexistenței sufletului se poate observa foarte ușor o implicație directă: dacă sufletul există independent de părinți, și de-a lungul mai multor vieți fiecare suflet a avut mai multe perechi de „părinți”, unicitatea relației părinte-copil dispăre. Odată cu ea dispăre fundamentul dragostei dintre părinți și copii, dragoste care stă la baza familiei. Dacă în societatea hindusă anumite tradiții foarte puternice mențineau strânsă legătura dintre părinți și copii, chiar dacă aceștia credeau în reîncarnare, în societatea contemporană, refractară față de orice formă de tradiționalism, credința în reîncarnare generează puternice conflicte între generații, tinerii căutând cu orice preț să își manifeste independența față de cei pe care nu îi mai recunosc drept părinți în adevăratul sens al cuvântului.

Bineînțeles că nu implicațiile sociale ale acestei credințe orientale sunt cele mai grave, ci cele duhovnicești. Cel ce crede în reîncarnare nu recunoaște învățătura Bisericii despre Judecata sufletelor și despre Învierea morților. Pentru că totuși foarte mulți oameni cred că au găsit în Sfânta Scriptură dovezi despre reîncarnare, și implicit neagă că s-ar afla în rătăcire, să ne oprim puțin asupra textelor de Dumnezeu inspirate.

„Vine ceasul în care toți cei din morminte vor auzi glasul Lui, și vor ieși cei ce au făcut cele bune, spre învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele, spre învierea osândirii” (Ioan 5, 28-29).

„Iar dacă se propovăduiește că Hristos a înviat din morți, cum zic unii dintre voi că nu este înviere a morților? Dacă nu este înviere a morților, nici Hristos n-a înviat. Și dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră. (...) Dar acum Hristos a înviat din morți, fiind începătură (a învierii) celor adormiți. Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om și învierea morților. Căci precum în Adam toți mor, așa și în Hristos toți vor învia.” (I Cor. 15, 12-22).

„Dar va zice cineva: Cum înviază morții? Și cu ce trup au să vină? Nebun ce ești! Tu ce semeni nu dă viață, dacă nu va fi murit. Și ceea ce semeni nu este trupul ce va să fie, ci grăunte gol, poate de grâu, sau de altceva din celelalte (...). Așa este și învierea morților: se seamănă (trupul) întru stricăciune, înviază întru nestricăciune” (I Cor. 15, 36-42).

„Morții Tăi vor trăi și trupurile lor vor învia” (Isaia 26, 19). „Eu știu că Răscumpărătorul meu este viu și că El, în ziua cea de pe urmă, va ridica iar această piele a mea ce se destramă” (Iov 19, 25).

Considerăm potrivită pentru încheierea acestui mănunchi de citate scripturistice reproducerea unei afirmări clare a învierii, care poate fi găsită de oricine vrea să înțeleagă învățătura biblică despre acest subiect: „Fost-a mâna Domnului peste mine și m-a dus Domnul cu Duhul și m-a așezat în mijlocul unui câmp de oaze omenești, și m-a purtat împrejurul lor; dar iată oasele acestea erau foarte multe pe fața pământului și uscate de tot. Și mi-a zis Domnul: «Fiul omului, vor învia oasele acestea?» Iar eu am zis: «Dumnezeule, numai Tu știi aceasta». Domnul însă mi-a zis: «Proorocește asupra oaselor acestora: Iată Eu voi face să intre în voi duh și veți învia. Voi pune vine pe voi și carne va crește pe voi; vă voi acoperi cu piele, voi face să intre în voi duh și veți învia și veți ști că Eu sunt Domnul». Proorocit-am deci precum mi se poruncise. Și când am proorocit, iată s-a făcut un vuiet și o mișcare și oasele au început să se apropie, fiecare os la încheietura sa. Și am privit și eu și iată erau pe ele vine și crescuse carne și pielea le acoperea pe deasupra, iar duh nu era în ele. Atunci mi-a zis Domnul: «Fiul omului, proorocește duhului, proorocește și spune duhului: Așa grăiește Domnul Dumnezeu: Duhule, vino din cele patru vânturi și suflă peste morții aceștia și vor învia!» Deci am proorocit precum mi se poruncise și a intrat în ei duhul și au înviat și mulțime multă de oameni s-au ridicat pe picioarele lor.” (Iez. 37, 1-10)

Citatele de mai sus sunt foarte explicite și sunt suficiente pentru cei care vor să afle învățătura biblică despre viața de după moarte și să găsească dovezi împotriva teoriei reîncarnării.

Nimic nu este mai potrivnică acestei rătăcirii decât Învierea lui Hristos. Totuși, dușmanii adevărului nu s-au sfiit să denatureze textul biblic pentru a-și apăra ideile. Cele mai cunoscute pasaje pe care le invocă ei sunt cele privitoare la Sfântul Ioan Botezătorul - pe care îl consideră reîncarnarea Sfântului Prooroc Ilie, și la omul orb din naștere, despre care ucenicii L-au întrebat pe Hristos: „Învățătorule, cine a păcătuit: acesta sau părinții lui, de s-a născut orb? (răspunsul la o asemenea întrebare poate să clarifice problema reîncarnării - n.n.) Iisus a răspuns: Nici el n-a păcătuit, nici părinții lui, ci ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu.” (Ioan 9, 2-3)

Din acest pasaj, ereticii trag concluzia că omul s-a născut orb din cauza unor păcate săvârșite într-o viață anterioară. Dar dacă aceasta ar fi fost situația, atunci Hristos ar fi răspuns simplu: „Omul acesta suferă din cauza păcatelor din viața pe care a trăit-o mai înainte.” Fiul lui Dumnezeu nu a mințit niciodată, nu avea de ce să tăgăduiască adevărul; El S-a întrupat tocmai pentru a le împărtăși oamenilor tainele mântuirii.

Ne oprim acum asupra celui mai controversat pasaj referitor la această problemă, permanent invocat de fanii teoriei reîncarnării; cel privitor la Înainte Mergătorul Domnului, Sfântul Ioan Botezătorul: „Adevărat zic vouă. Nu s-a ridicat între cei născuți din femeie unul mai mare decât Ioan Botezătorul. (...) Și dacă voiți să înțelegeți, el este Ilie, cel ce va să vină...” (Matei 11, 11-14).

Textul este scurt și precis. „Cine poate contesta că Sfântul Ilie s-a reîncarnat în Ioan Botezătorul? Cum răstălmăcește Sfânta Tradiție, care neagă reîncarnarea, aceste cuvinte ale lui Hristos?” - se întreabă credincioșii murdăriți de noroiul rătăcirii.

Dacă într-un singur fragment din Noul Testament s-ar găsi referiri favorabile teoriei reîncarnării, atunci ar fi clar că învățătura Bisericii este potrivnică adevărului. Dar înainte de a ne pripii să afirmăm așa ceva, să vedem dacă poate fi susținută teoria reîncarnării prin citatul anterior. În primul rând, înainte ca Sfântul Ilie să se poată reîncarna, el trebuia să moară. Nu găsim nici o referire în Sfânta Scriptură privitoare la moartea Sfântului Ilie. Găsim în schimb descrierea ridicării sale la cer, într-un car tras de cai de foc (în IV Regi 2, 11). Presupunând totuși că Sfântul Ilie s-ar fi reîncarnat în Sfântul Ioan Botezătorul, înseamnă că pe Muntele Tabor, când în fața celor trei ucenici ai Săi Hristos S-a schimbat la Față, trebuia ca alături de Sfântul Prooroc Moise să îl vadă pe Sfântul Ioan Botezătorul, și nu pe Sfântul Ilie. Doar Sfântul Ioan, fiind mai mare decât toți cei născuți din femeie, era mai mare și decât Sfântul Ilie, și nu avea de ce să își ascundă identitatea. Doar el îl botezase pe Hristos. Și dacă în ultima reîncarnare fusese Sfântul Ioan, nu avea cum să se arate ca Ilie.

Sfânta Tradiție explică pasajul scripturistic de mai sus prin faptul că Mântuitorul a spus despre Sfântul Ioan Botezătorul că este Ilie, arătând astfel harisma profeției și puterea propovăduirii adevărului cu care a fost înzestrat, vrând să îi convingă pe ucenici de importanța mesajului Înainte-Mergătorului.

Cei care cred că au găsit în pasajul despre Sfântul Ioan dovada reîncarnării nu mai au cum să nege faptul că s-au înșelat. Așa se înșeală toți cei care, fără a citi cu atenție cuvintele Evangheliei, se grăbesc să interpreteze anumite fragmente după propriile cugete, sau mai bine zis după cum îi însuflă diavolul. Aceștia însă nu vor să cunoască învățătura Sfintei Scripturi, ci numai să găsească în ea argumente pentru propriile rătăcirii. Căci dacă ar vrea să se împărtășească de adevărul Evangheliei, atunci ar înțelege că fiecare om are de trăit pe pământ o singură viață, și că toți morții vor învia.

Cu mult mai gravă este rătăcirea celor care cred în reîncarnare atunci când sunt preoți, și când încearcă să găsească anumite puncte de legătură între această erezie și învățătura Bisericii. Este foarte mic numărul clericilor ortodocși (sau mai bine-zis ex-ortodocși) molipsiți de acest virus. Dar în ceea ce privește clericii catolici, situația este mai gravă. Deschiderea are loc la mai multe nivele, de la cel al cochetării cu această idee până la cel al justificării teologice. Din clipa în care se acceptă posibilitatea reîncarnării, chiar numai ca o ipoteză demnă de luat în seamă, ne aflăm departe de predaniile Sfinților Părinți; și ne aflăm aproape de cel care seamănă îndoiala, de diavol...

„Problema pe care Biserica o are în privința reîncarnării este că, potrivit cu această doctrină, unicitatea persoanei pare eliminată, deoarece la fiecare nouă naștere eul devine un alt individ care nu-și mai amintește nimic despre cel precedent, afirma părintele Andreas Resch de la Academia Alfonsiană din Roma. Rămâne atunci să ne întrebăm care este nucleul autentic al personalității: trupul sau sufletul

care trăiește în el? Mai este apoi încă o problemă: reîncarnarea prevede la sfârșit un fel de reînviere, pentru că parcurgând drumul renașterilor eu mă eliberez de necesitatea de a mă mai reîncarna și intru în absolut. În felul acesta se înlătură, într-un anumit sens, mediațiunea lui Hristos, întrucât omul se mântuiește prin reîncarnare, adică prin sine însuși, nemaivând nevoie de nimeni.

Acestea sunt problemele; ne-am putea întreba însă dacă reîncarnarea nu poate fi pusă în armonie cu Biserica catolică interpretând-o ca pe un fel de desăvârșire, în înțelesul pe care noi, catolicii, îl dăm Purgatoriului, care printre altele înseamnă tocmai desăvârșire. (...) Personal sunt interesat de problema reîncarnării, întrucât foarte mulți oameni din lume cred în ea: e vorba de milioane de persoane, și noi trebuie să ne aflăm în dialog cu ele, pentru a încerca să ne recuperăm credințele comune, care sunt mai numeroase decât credem” [29;108].

Și încă o poziție asemănătoare, aparținând purtătorului de cuvânt al Arhiepiscopului anglican din Canterbury: „Acesta nu este un subiect asupra căruia există păreri creștine oficiale. Așa cum probabil știți, cu mult timp în urmă Biserica a respins orice idee despre reîncarnare. De atunci, nu au apărut dovezi care să impună reconsiderarea acestui subiect. Sunt sigur că, dacă vor apărea astfel de dovezi, acestea vor fi luate în discuție; dar, pentru moment, cele care există trebuie puse cel puțin, în categoria «nedovedit»” [32;155].

Iată două idei interesante, specifice lumii occidentale: chiar dacă Biserica s-a pronunțat cu timp în urmă împotriva unor erezii, astăzi nu mai există «păreri oficiale» privitoare la acestea; și dacă vor apărea dovezi care să contrazică învățătura Bisericii, aceasta ar putea fi ajustată.

O astfel de abordare a problemei este caracteristică celor care s-au îndepărtat de Sfânta Tradiție. În numele găsirii unei punți către milioanele de oameni aflați în rătăcire, în numele găsirii unor îndoielnice „credințe comune”, se deschid ușile rătăcirii. Iar acestor milioane de oameni diavolul le-a furnizat o grămadă de dovezi favorabile reîncarnării, dovezi care celor slabi în credință le arată că învățătura Bisericii este greșită.

Iată un exemplu: o fetiță indiană susținea că își aducea aminte ce i s-a întâmplat în viața anterioară, în care a trăit sub numele de Sudha: „La 5 octombrie 1978, pe când fetița mea avea un an, soțul meu și cu infirmiera m-au ucis. M-au strangulat.... ». Glasul micuței Meenu e plin de groază în timp ce evocă din nou scena, ochii i se umplu de lacrimi. Dar amintirile nu se opresc aici: pentru a face să dispară cadavrul, cei doi amanți l-au pus într-o ladă, pe care apoi au încărcat-o într-un tren cu intenția de a o arunca în Gange, atunci când trenul avea să treacă peste fluviu. Dar diavolul și-a vârat coada: căzând din tren, lada nu s-a oprit în fluviu, ci pe pod, unde a fost văzută și deschisă. Astfel cadavrul a fost descoperit și doctorul a fost condamnat pentru omucidere la închisoare pe viață. Dincolo de întâmplarea povestită în toate amănuntele ei, Meenu a dat multe detalii în legătură cu viața ei precedentă: de pildă, numele tatălui ei și a altor membri ai familiei. Povestea s-a răspândit și a ajuns astfel și la urechile tatălui lui Sudha, care s-a dus imediat în satul Bethar pentru a o cunoaște pe fetița în care nefericita lui fiică se reîncarnase. Meenu l-a recunoscut pe dată, l-a îmbrățișat și de atunci s-a atașat de el spunându-i tată.

Ulterior micuța a fost dusă la Kampur și, pe când străbăteau podul peste Gange, ea a indicat cu precizie locul în care căzuse lada care conținuse cadavrul «său». La Kampur a găsit singură strada și casa unde a recunoscut pe mama, pe frați, pe cumnată, pe diferite rude și prieteni, precum și obiectele sale personale, hainele și chitara la care în cealaltă viață îi plăcuse să cânte” [29;94].

Cazul de mai sus este un caz demn de luat în serios. Mulți dintre cei care susțineau că și-au adus aminte anumite lucruri din viețile anterioare, în stare normală sau de hipnoză, nu erau capabili să spună amănunte precise privitoare la locurile în care susțineau că au trăit.

Referitor la „amintirile” împrăștiate prin hipnoză există anumite suspiciuni serioase: „informațiile furnizate de către personalitățile evocate din «vieți anterioare» sunt dependente de cunoștințele existente la momentul respectiv (data regresiei hipnotice) în cultura mondială. În multe cazuri, deși informațiile survenite pe această cale concordă cu realitatea, prin descoperiri ulterioare sunt infirmate, aruncând o umbră de îndoială asupra veridicității «vieților anterioare». În lucrarea lui Ian Wilson -Reincarnation - sunt aduse în discuție câteva asemenea cazuri. Unul dintre ele se referă la o «personalitate» ce a trăit în timpul domniei faraonului Ramses al III-lea. În loc de a da numele folosit pe atunci pentru reședința faraonului - conform descoperirilor recente acest nume fiind No - «egipteanul» folosea numele Teba, dat de greci mult mai târziu. Totodată, se știe că în Egiptul antic

numele faraonilor nu era însoțit de numerele ordinale. Ramses al III-lea este un nume dat de egiptologi abia în secolul trecut, pentru claritate istorică. (...) Un alt caz a desemnat o personalitate ce a trăit în America de Nord în secolul al XI-lea, fiind martor al invaziei vikingilor. În descrierea dată acestora, ei purtau coifuri cu coarne. Deși aceasta este o cunoștință comună pentru mulți, mai recent s-a descoperit că vikingii nu foloseau asemenea coifuri în luptă, decât în ritualurile religioase. În luptă foloseau coifuri conice. În mod straniu, cunoștințele avute de persoana supusă regresiei hipnotice au condiționat mesajul personalității evocate din urmă cu nouă secole. Aceste fapte ne demonstrează că «personalitățile anterioare» depind în mare măsură de cea actuală, stârnind serioase îndoieli asupra veridicității metodei» [64;189].

Pe cât de multă reclamă i se face hipnozei, a cărei obiectivitate e considerată de necontestat de către susținătorii ei, pe atât de puțin sunt cunoscute criticile legate de acest subiect. Dr. Larry Garrett, un hipnotist american care a avut mai mult de 500 de pacienți cărora le-a aplicat tehnica de hipnoză regresivă, constata că amintirile subiecților erau inexacte chiar și în ceea ce privea evenimente normale din viața cotidiană. Cei hipnotizați combinau amintirile cu elemente imaginare: „De multe ori s-a întâmplat ca oamenii să născocescă tot felul de lucruri din dorințe, fantezii, vise, lucruri de genul acesta... Oricine se ocupă de hipnoză și realizează acest tip de regresie va descoperi că de multe ori oamenii au o imaginație atât de vie, încât vor inventa te miri ce, doar ca să fie pe placul hipnotistului” [60;132-133].

Susținând același punct de vedere, Allenn Spraggett, un alt cercetător al experiențelor de regresie hipnotică, observa că „această metodă este plină de riscuri, cel mai mare dintre toate provenind din tendința inconștientă a minții omenești spre fantezia dramatică. Ceea ce apare prin hipnoză poate fi la fel de bine un vis despre o existență anterioară, pe care subiectul și-ar fi dorit să o trăiască sau chiar crede, adevărat sau fals, că a trăit-o... Un psiholog a dispus unui grup de subiecți în stare de hipnoză să-și amintească de o existență anterioară; ceea ce s-a și întâmplat, fără absolut nici o excepție. Câteva dintre relatările astfel obținute includeau numeroase detalii chiar pline de culoare, deosebit de convingătoare... Cu toate acestea, la o nouă ședință, rehipnotizați fiind, fiecare membru al grupului a reușit să lege toate detaliile atribuite inițial unei existențe anterioare de surse normale: o persoană cunoscută în copilărie, scene dintr-un roman citit sau dintr-un film văzut cu ani înaintea, etc” [60, 133].

Deși unii consideră că în marea majoritate „amintirile” din viețile anterioare sunt doar rod al imaginației, alții consideră că precizia relatărilor infirmă această supoziție; M. Albrecht aprecia la 90% rata de precizie a veridicității relatărilor respective.

Jean Prieur, un cercetător al cazurilor de așa-zisă amintire a vieților anterioare observa că „reîncarnarea măgulește eul persoanelor care se simt dezamăgite de o viață prozaică. Au trăit mereu la Roma, în Grecia, în Egipt, în India, în Tibet (țări binecunoscute și despre care știm oricând câte ceva), dar niciodată în Choresmia, în Atropaten, în Arachozia, ținuturi adevărate, dar cunoscute doar de erudiți. Au fost mereu florentini, dar niciodată masageți, au fost aragonezi, dar niciodată cherusci. Dar masageții și cheruscii au existat cu adevărat. De ce nu s-ar reîncarna?” [18;294].

Ne-am îndepărtat puțin de cazul micuței Meenu: aici nu ne aflăm în fața unei șarlatanii. Cum putea această fetiță să cunoască atâtea amănunte despre viața Sudhei, dacă nu era ea însăși reîncarnarea acesteia?

Răspunsul corect poate fi dat de către cei care cunosc temeinic atât învățătura Bisericii cât și cazuistica manifestărilor diavolești, așa cum apare ea în Viețile Sfinților. Aici vedem că, posedați de diavol, unii oameni au vorbit în limbi pe care nu le-au învățat niciodată; că spuneau o sumedenie de lucruri din viețile celor de lângă ei, pe care numai dacă ar fi fost de față le-ar fi putut afla. Dar tot aici vedem cum, după repetate slujbe de exorcizare, aceștia s-au tămăduit; și au uitat limbile în care diavolul vorbea prin gura lor, și și-au pierdut iscusința de a spune amănunte din trecutul celorlalți.

După cum arată bogata experiență a luptei împotriva duhurilor întunericului pe care o are Biserica, și după cum mărturisesc într-un glas Părinții care trăiesc în vremurile noastre, în toate cazurile de „amintire a vieților anterioare” nu avem de-a face decât cu cazuri de posesie demonică. Chiar dacă acest verdict pare prea simplist celor dornici de explicații paranormale, acesta este adevărul.

Să amintim aici rezerva pe care o au chiar „maestrii” indieni (care fiind înșelați de diavol cred în reîncarnare, chiar dacă din alte „motive”) față de cazuistica căreia i se face atâta publicitate. Sri

Somasundara Desika Paramachariya îi scria lui Ian Stevenson: „Toate cele trei sute de cazuri pe care le-ați studiat nu sunt argumente pentru reîncarnare... Toate sunt posesiuni spirituale, ignorate de învățații din Sudul Indiei” [64;195]. Deși ei nu își dau seama că duhurile care intră în alte trupuri sunt ale dracilor, ci cred că sunt ale celor morți, iată că până și unii maeștri orientali sunt capabili să observe că în aceste cazuri nu este vorba decât de posesie.

Vom argumenta această afirmație cu două cazuri interesante, asemănătoare cu cel al micuței Meenu: „Cazul Lurancy Vennum sugerează o posesie și mai clară. Timp de câteva luni, și rareori după aceea, personalitatea lui Mary Roff (care a murit când Lurancy avea un an) a înlocuit total personalitatea fetei, posedându-i trupul. După trecerea aceluia timp Mary Roff s-a retras și copilul a revenit la normalitate. Câtă vreme ocupa trupul fetei, Mary Roff pretindea că a ocupat în mod temporar trupul disponibil al fetei Lurancy Vennum” [64;195].

„În primăvara anului 1954 un băiat indian pe nume Jasbir, în vârstă de trei ani și jumătate, s-a îmbolnăvit de variolă și a intrat în comă, părinții săi crezând că a murit. Câteva ore mai târziu s-a trezit și apoi și-a revenit. După câteva săptămâni, fiind sănătos, avea un comportament total diferit. Pretindea că este un brahman pe nume Sobha Ram care a murit la vârsta de 22 de ani, în 22 mai 1954 (când s-a îmbolnăvit Jasbir n.n.). Vocea lui vorbea prin Jasbir. El spunea că după ce a murit un sadhu (un sfânt n.n.) l-a sfătuit să intre în trupul lui Jasbir” [64;194]. Jasbir nu putea fi reîncarnarea lui Sobha Ram, pentru simplul motiv că cel din urmă murise abia la trei ani după nașterea celui dintâi. Jasbir a fost posedat de diavolul care se dădea drept Sobha Ram exact așa cum micuța Meenu a fost posedată de cel care se dădea drept Sudha.

Ca o concluzie la această cazuistică, putem afirma că există trei situații:

- când avem de-a face cu o simplă șarlatanie, „amintirile” fiind rodul imaginației (mai ales cele împrăștiate prin hipnoză);
- când „amintirile” insuflate de diavol contrazic realitatea istorică sau cea geografică;
- când „amintirile” sunt corecte din punct de vedere istoric și geografic, fiind semn al unei posesiuni demonice parțiale sau, mai rar, chiar totale.

Dacă primele două situații nu pot justifica existența vieților anterioare, cel de-al treilea caz - și singurul demn de atenție - este o piatră de încercare pentru cei a căror credință este slabă. Dar atunci când cineva este slab în credință ar face mai bine să rămână aproape de credința Bisericii și a sfinților, chiar dacă ar avea oarecare îndoieli, decât - având aceleași îndoieli - să îmbrățișeze erezia (și acest sfat este valabil nu numai în cazul credinței în reîncarnare, ci și în toate situațiile în care credința se clatină).

Unul dintre elementele care nu trebuie trecute cu vederea atunci când ne referim la reîncarnare este diferențierea dintre modul în care este înțeleasă aceasta de către orientali și de către autorii new-age-iști. Un ex-părinte catolic, apostatul Francois Brune, observa: „de fapt, curente ezoterice occidentale moderne sunt în totală opoziție cu aceste concepții budhiste și foarte departe și de tradiția hindusă. (...) Occidentul nu a urmat orbește concepțiile orientale. Diferențele culturale erau, fără îndoială, prea profunde. (...) În acest sistem (al lui Rudolf Steiner - n.n.) nu suntem deloc în contextul unei purificări treptate de tip indian; sau, mai precis, purificarea duce la o adevărată îmbogățire a personalităților noastre. Accentul nu se pune pe o despuiere, ci pe un progres. (...) Sinteza lui Rudolf Steiner, ca și aceea a lui Allan Kardec, este net hristică. Hristos își asumă și rezolvă în el consecințele cosmice ale tuturor greșelilor noastre. În afară de aceasta, el dă fiecăruia forța necesară pentru a înfrânge povara karmei sale” [17;84].

Sub o aparentă recunoaștere a importanței lui Hristos, autorii new-age-iști răspândesc învățături potrivnice credinței creștine. Și pentru că reîncarnarea datorată legii karmice, așa cum o înțeleg orientalii, era o credință prea rece și prea dură pentru a putea fi acceptată în spațiul creștin, s-a trecut la această alternativă mult mai atrăgătoare: reîncarnarea ca urcuș spre o nouă treaptă spirituală, ca îmbogățire în cunoașterea adevărilor eterne (trăirea unei alte vieți pe pământ nu mai este considerată o ispășire a greșelilor, ci o șansă de progres liber asumată).

La autorii new-age-iști apare și ideea trecerii de la un regn inferior către un regn superior, de la regnul mineral la cel vegetal, apoi la cel animal, la regnul uman și în cele din urmă la cel supra-uman. Aici reîncarnarea apare ca o etapă necesară pentru ca oamenii să își înțeleagă esența divină, să ajungă la stadiul de supra-oameni.

În concepția neopăgână reîncarnarea viitoare nu are de ce să apară ca ceva rău, câtă vreme este o poartă spre noi culmi spirituale. Și în fața clericilor care combat varianta clasic-orientală a reîncarnării (în care sufletul se tot reîncarnează până își nimicește orice tentativă de a se manifesta, orice rămășiță a personalității), new-age-iștii se apără afirmând că reîncarnarea de care vorbesc ei este o învățătură care se încadrează foarte firesc în doctrina creștină.

Dar este foarte nepotrivit ca cineva să afirme că este creștin și că în același timp crede în reîncarnare. Cele două credințe se exclud reciproc. A fi creștin este un lucru esențial și înseamnă a rămâne ancorat în învățătura Bisericii. A crede în reîncarnare înseamnă a nu mai putea spune nici măcar „Crezul”, înseamnă a nu mai aștepta Învierea Morților. Înseamnă a fi ca acela despre care psalmistul spune că „omul, în cinste fiind, n-a priceput. Alăturatu-s-a dobitoacelor celor fără de minte și s-a asemănat lor” (Ps. 48, 12).

Reproducând un fragment din relatarea unei inițieri în explorarea mistică a timpului, vom vedea până unde poate merge prostia umană, sau mai bine-zis cum își bate joc diavolul de cei care se consideră prea înțelepți pentru a mai lua în serios învățăturile Evangheliei:

„Amintește-ți de felul cum trăiai ca pește», a sugerat Jean Houston la Sacramento.

Aproape o mie de persoane... s-au aruncat pe jos și au început să dea din «aripioarele» lor de pești, ca și cum s-ar fi deplasat prin apă.

«Notează ce simți când te deplasezi ca un pește. Cu ce seamănă lumea ta, cum sună, cum miroase, ce gust are? Acum, te deplasezi pe pământ», a reluat Houston, făcându-ne să trecem prin stadiul de amfibie...

Apoi Houston a sugerat: «amintește-ți complet ce trăiai când erai reptilă... unii dintre voi au început pe urmă să zboare, alții să se cațere în copaci»... Sala s-a transformat într-o adevărată grădină zoologică, cu tot felul de zgomote și de mișcări făcute de mamifere primitive, maimuțe și primare.

Houston ne-a cerut apoi să ne amintim de vremea când eram «oameni primitivi» care tocmai sunt pe cale să-și piardă blana protectoare și să evolueze în oameni moderni.

Acest exercițiu deja intens care ne luase mai mult de o oră s-a terminat prin următoarea experiență culminantă: «acum vreau să mergeți mai departe, până la următorul stadiu al evoluției voastre personale». Ne-am transformat într-o grămadă de oameni care săreau de bucurie, uneori singuri, altădată în grupuri, care în final și-au unit cu toții mâinile și vocile. Impactul era electric...

Deveniserăm o mare zvâcnitoare de trupuri, aproape o mie de gospodine, terapeuți, artiști, lucrători sociali, clerici, educatori, medici și surori medicale... (care) umblau în patru labe, de-a valma unii peste alții, bucurându-ne și învățând din nou ceea ce era ascuns profund în amintirile noastre” [37;87-88].

Lăsând la o parte caracterul delirant al acestui „show” new-age-ist, este interesant de observat faptul că, pe cât de ușor unii oameni reproșează Bisericii că are o învățătură „numai bună pentru adormit copiii”, pe atât de ușor aceiași oameni acceptă învățături lipsite de rațiune mai ales pentru că vin în contradicție cu învățătura creștină. De aici însă nu se poate trage concluzia că reîncarnarea este acceptată numai de către gospodine și surori medicale, sau chiar medici și educatori cu un nivel intelectual redus. Dacă unora manifestările gen „Sacramento” li se par dubioase, simpliste sau chiar demonice, îngerul întunericului le pune înainte o altă ediție a credinței în reîncarnare, garnisită cu explicații atât de savante încât preferă să se mulțumească cu faptul că sunt părtași ai unor înalte învățături (chiar dacă nu le înțeleg).

Celor care preferă să creadă în reîncarnare deși vor să se numească pe sine creștini, prin gura Sfinților Părinți care au propovăduit Învierea morților Hristos le spune: „Sfântul Sinod Ecumenic a hotărât că nimănui nu îi este îngăduit să înfățișeze, să scrie sau să alcătuiască, nici (el însuși) să gândească, nici să învețe pe altul o altă mărturisire de credință. Cât despre cei care îndrăznesc să alcătuiască o altă (mărturisire de) credință, să o înfățișeze altora spre învățătură, sau să răspândească un alt Crez celor care vor să se întoarcă la cunoștința adevărului de la rătăcirile elinești sau iudaicești sau de la oricare altă erezie, aceștia, dacă sunt episcopi sau clerici, să fie îndepărtați (episcopii de episcopie și clericii de cler), iar dacă sunt monahi sau laici, să se dea anatemei” [2;28].

Încheiem articolul privitor la teoria reîncarnării cu un cuvânt al Părintelui Simeon Adrian: „Cei care cred în reîncarnare nu mai pot să creadă și în Înviere, în Hristos; sunt păgâni, eretici sau ateii și nu pot avea nici o împărtășire cu Hristos, cu Biserica, făcându-se de bunăvoie moștenitori ai iadului” [8;54].

Despre libertatea de a fi robi destinului

„Au nu știți că celui ce vă dați spre ascultare robi, sunteți robi aceluia căruia vă supuneți: fie ai păcatului, spre moarte, fie ai ascultării, spre dreptate?” (Rom. 6, 16).

Problema libertății umane este una dintre cele mai vechi probleme ale omenirii. Căderea lui Adam s-a datorat unei înțelegeri greșite a libertății. Cu Adam a început seria celor care și-au dorit să își manifeste libertatea altfel decât a rânduit Dumnezeu. Nu este o amenințare afirmarea faptului că cei care își folosesc greșit libertatea, urmând greșeala lui Adam, se fac urmași îndepărtării de Dumnezeu.

Nu putem aprecia corect starea de rătăcire în care se află omenirea contemporană fără a ne apropia de înțelegerea acestui mare dar pe care Dumnezeu l-a făcut omului: libertatea. Dacă oamenii nu ar fi liberi, dacă oamenii nu ar fi responsabili pentru faptele lor, atunci nici răsplătirea și nici osândirea acestor fapte nu și-ar mai avea rostul.

Așa cum nu putem vorbi într-o limbă străină fără a-i cunoaște cuvintele și gramatica, așa cum nu putem intra într-o competiție fără a-i cunoaște regulile, așa nu putem începe o viață creștină până când nu am înțeles sensul libertății pe care ne-a dăruit-o Dumnezeu.

Lumea contemporană fuge de responsabilitate. Nimeni nu mai vrea să își recunoască propriile greșelile, și fiecare încearcă să dea vina pe situații exterioare. În lumea de astăzi au loc din ce în ce mai multe catastrofe naturale, dar nimeni nu vrea să observe în ele mânia lui Dumnezeu.

Parcă nimic nu sună mai străin în gura omului secolului XXI decât cuvintele: „miluiește-mă, Dumnezeule...”. Omul contemporan are o concepție magică asupra timpului. Trecerea timpului nu mai este privită ca având loc sub privirea atentă a Dumnezeului celui Viu. Întâmplarea și destinul sunt două dintre zeitățile ținute astăzi la mare cinste, chiar dacă nimeni nu afirmă că se închină conștient lor; dar mulți oameni refuză să vadă în propria viață rânduiala lui Dumnezeu. Omul oscilează între aceste două zeități: ori pune încercările care îi sunt trimise de către Dumnezeu pe seama întâmplării, ori pe seama legii implacabile *după faptă și răsplată*.

A recunoaște că Dumnezeu te-a pedepsit pentru un anumit păcat înseamnă a fi capabil să te smerești. Mândria pentru omul de azi este însă virtute, și îi este parcă peste puteri să își recunoască în fața Domnului propriile slăbiciuni și căderi. Este ușor să vezi în necazurile pe care le întâmpini capriciile destinului. Aceasta nu implică nici o schimbare a vieții, și nici o dificilă ridicare din păcat. Considerăm că aici este una dintre cauzele răspândirii concepției magice asupra trecerii timpului: în refuzul mării majorității a oamenilor de a-și așeza viețile după învățăturile Evangheliei, motivul principal fiind comoditatea.

Oamenii nu sunt conștienți ce aleg atunci când cred în nemiloasa lege a karmei. Ei Îl resping pe Dumnezeul care le iartă păcatele, Îl resping pe Dumnezeul care le poartă de grijă, și aleg o lege dură, după care orice rău sau orice bine făcut de om se întoarce înapoi exact cu aceeași intensitate. Dacă majoritatea oamenilor ar duce o viață curată, ar avea un motiv (chiar dacă superficial) pentru ca legea karmei să li se pară o lege bună. Dar este ușor de observat că oamenii aleg mai lesne păcatul decât virtutea, și legea karmei devine o lege cât se poate de dură.

Oamenii nu sunt conștienți de măreția chemării lor. Este literă moartă astăzi cuvântul Sfinților Părinți cum că „Dumnezeu S-a făcut om pentru ca omul să devină dumnezeu” (dumnezeu prin har, nu prin ființă, căci aceasta nu este cu putință). Oamenii nu mai înțeleg că au fost creați pentru a trăi în comuniune veșnică cu Făcătorul lor. Din pricina slăbiciunii firii omenești, a urmelor păcatului lui Adam asupra firii umane, Însuși Hristos Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat și a primit crucea pentru păcatele noastre. „Hristos ne-a iubit pe noi și S-a dat pe Sine pentru noi, prețios și jertfă lui Dumnezeu”. (Efes. 5, 2)

Hristos S-a făcut om pentru noi, cei slabi și păcătoși. Hristos S-a întrupat pentru ca oamenii să biruiască în războiul duhovnicesc și să se sfințească. Nici o lege nu poate covârși dragostea nespusă a lui Dumnezeu pentru om. Păcătoșii nu sunt condamnați, ci sunt chemați la o viață nouă. Pilda fiului risipitor este unul din cele mai bune rezumate care se pot face Sfintei Scripturi.

Hristos a arătat oamenilor un nou mod de viață, i-a învățat că adevărata împlinire este nu de a sluji patimilor și poftelor, ci de a te dăruia în întregime lui Dumnezeu. În locul iubirii de sine a așezat iubirea de aproapele, în locul mândriei a așezat smerenia. „Hristos Iisus Care, Dumnezeu fiind în chip, n-a socotit o știrbire a fi El întocmai cu Dumnezeu, Ci S-a deșertat pe sine, chip de rob luând, făcându-se asemenea oamenilor, și la înfățișare aflându-se ca un om, S-a smerit pe Sine până la moarte, și încă moarte pe cruce”. (Fil. 2, 5-8)

Cu un astfel de Dumnezeu, cine și-ar mai putea dori să fie adevărată legea karmei? Cine ar voi să stea departe de dragostea Sa?

Fiecare om este liber să meargă pe calea mântuirii. Numai prin alegere liberă omul poate să trăiască acoperit de puterea dumnezeiască. Fără libertate nu poate exista dragoste, nu poate exista bucurie.

Dumnezeu nu a îngăduit să existe nici o condiționare exterioară pentru cei care vor să meargă spre El. Viitorul nu este decis dinainte. Nu există predestinare. Dumnezeu i-a făcut omului acest mare dar al libertății, și nu i-l va lua înapoi. Dumnezeu, fiind Atotputernic, prevede, dar nu predetermină. Omul este cel care, folosindu-se bine sau rău de libertatea sa, culege roadele acestei libertăți.

Hristos ne-a arătat ce este de fapt libertatea, și ce anume ne face liberi: „Dacă veți rămâne în cuvântul Meu, sunteți cu adevărat ucenicii Mei; și veți cunoaște adevărul, și adevărul vă va face liberi” (Ioan 8, 32-33). Libertatea pe care ne-o arată Hristos nu are nimic în comun cu libertatea de a păcătui. Libertatea la care ne cheamă El este aceea de a muri patimilor și poftelor și de a ne bucura de dragostea Sa.

„Unde sunt, dar, cei ce pun în fața dogmelor Bisericii tirania ceasului în care se nasc oamenii și periodicitatea timpului? - îi întreabă Sfântul Ioan Gură de Aur pe cei care iscodesc mersul planetelor pe bolta cerească. Cine a menționat vreodată că S-a arătat un alt Hristos, că s-a mai petrecut un lucru ca acesta datorită periodicității timpurilor?” [38;854].

Pot să spună mulți că s-au scurs sute de mii de ani de la facerea lumii, dar aceasta n-o pot născoci. Despre ce altă periodicitate ne mai pot vorbi? N-a mai fost nici o altă Sodomă, nici o altă Gomoră, nici un alt potop. Până când vă jucați vorbind de periodicitatea timpurilor și de ceasul când se nasc oamenii?” [38;854].

Negând cât se poate de ferm teoria predestinării, negând influențele astrologice asupra vieții oamenilor, este bine să ținem totuși cont și de modul în care omul interacționează cu mediul înconjurător. În această privință, Sfântul Ioan Damaschin scria: „Noi spunem că stelele nu sunt cauza celor care se întâmplă, nici a producerii celor care se fac, nici a distrugerii celor care pier, ci mai degrabă semne ale ploilor și schimbării aerului. (...) Calitatea aerului, însă, care rezultă din pricina soarelui, lunii și stelelor, dă naștere într-un fel sau altul la diferite temperamente, stări sufletești și dispoziții. Dar stările sufletești fac parte din actele care sunt în puterea noastră; căci atunci când ele se schimbă sunt stăpânite și sunt conduse de rațiune” [22;58].

Sfântul Ioan Damaschin ne atrage atenția asupra faptului că există o anumită influență pe care mediul o are asupra psihicului uman. Faptul că pe unii oameni ploaia îi face să se simtă mai rău sau altora luna plină le creează tulburări de somn nu este o problemă metafizică, ci un fapt obișnuit. Ca și faptul că influența soarelui, în zilele de activitate solară intensă, poate genera dureri de cap și amețeli (efectul radiațiilor fiind din ce în ce mai puternic pe măsură ce grosimea stratului protector de ozon care înconjoară pământul scade).

Astrologii, care caută ca prin orice mijloace să atragă noi „clienți”, nu se sfiesc să profite de această influență a mediului și să ofere acestora diferite „hărți” ale variației comportamentale. Dar influența aceasta (care nu are nimic ocult în ea, ci este studiată științific) nu este responsabilă pentru faptele oamenilor. Întotdeauna omul este deasupra acestei influențe și este liber să facă lucruri bune sau rele. Este o lașitate ca omul să dea vina pe ploaie sau pe soare în loc să recunoască că a ales în cunoștință de cauză să facă un anumit lucru.

Nu putem crede în același timp că suntem liberi să alegem virtutea sau păcatul, și totodată că viețile noastre sunt predestinate. Unul dintre cele mai importante motive pentru care Biserica a condamnat formele de ghicit este tocmai acela că viitorul nu îl știe nimeni în afară de Dumnezeu.

Când va fi sfârșitul lumii nimeni nu știe, „nici îngerii din ceruri, nici Fiul (după firea omenească, căci ca Dumnezeu știe tot - n.n.), ci numai Tatăl” (Matei 24, 36). La fel este și cu orice alt moment din

viitor: nu este dat oamenilor să îl cunoască (și nici dracilor). Oricând Dumnezeu poate zădărnici planurile omenești sau planurile diavolilor de a interveni în viețile oamenilor.

Abia când cunoaștem dragostea lui Dumnezeu înțelegem marele dar al libertății. Tot atunci pricepem că viitorul nostru nu îl poate cunoaște nimeni în afară de Dumnezeu, că depinde numai de noi și de modul în care știm să răspundem chemării pe care ne-a făcut-o Dumnezeu: aceea de a ne bucura în veșnicie de dragostea Sa.

Apocalipsa contemporană

„Am văzut cer nou și pământ nou. Căci cerul cel dintâi și pământul cel dintâi au trecut; și marea nu mai este.” (Apoc. 21, 1)

Unul dintre motivele cel mai des întâlnite pentru care oamenii apelează la diferiți ghicitori sau iau în serios diferite profeții catastrofale este obsesia sfârșitului lumii.

Omenirea se confruntă cu o decădere spirituală care se accentuează din zi în zi. Se poate spune că plaga păcatului se extinde într-un proces ireversibil. Și oamenii ajung la convingerea că Dumnezeu nu va mai putea răbda pentru multă vreme atâta desfrâu, atâta cădere.

Chemarea de la sfârșitul Apocalipsei - „Vino, Doamne Iisuse!” (Apoc. 22, 20), se transformă într-un disperat „Dumnezeu va veni să pedepsească!”.

Dacă în primele secole ale Bisericii a Doua Venire era așteptată cu încordare de către creștinii care își doreau să se unească pentru veșnicie cu Hristos, încetul cu încetul această așteptare s-a transformat în panică și tulburare.

Pe cât este de contrar ideii pacifiste de Eră a Vărsătorului ideea unui sfârșit apocaliptic, pe atât de bine coexistă aceste idei în mentalitatea contemporană. Pentru că omul, oricât ar încerca să se păcălească cu ideea unei ere înfloritoare, vede în jurul său din ce în ce mai mult dezastru. Dacă toți oamenii ar crede că vom intra într-o epocă de aur atunci nimeni nu ar mai cumpăra cărți și reviste despre Apocalipsă. Dar despre acest subiect se tipăresc și se cumpără materiale în tiraje enorme, lucru care dovedește interesul din ce în ce mai ridicat al oamenilor față de ceea ce va veni.

O istorie a Franței descrie atmosfera tensionată din preajma anului 1000: „Existența oamenilor era sumbră, mizerabilă și barbară. De altfel, credința în sfârșitul lumii, credința care părea justificată de ciumele, foametea, calamitățile de orice fel care bântuiau Europa, răspândea o spaimă universală. Totul era înghețat în așteptarea zilei fatale, toate afacerile fuseseră suspendate; nu mai era nici o speranță de viitor. Lumea își regăsea o înnoită fervoare religioasă, se îngrămădea în mănăstiri, își dona proprietățile Bisericii. Din toate părțile se auzea același țipăt lugubru: «Sfârșitul lumii se apropie!»” [54;17].

În preajma anului 2000 situația nu a fost chiar atât de apăsătoare. Totuși, apropierea acestui an a generat o psihoză apocaliptică care nu a trecut nici la începutul anului următor.

Tot felul de calcule, care de care mai precise, încearcă să stabilească când anume va veni sfârșitul. Dar nimeni nu poate să afle când va veni sfârșitul; chiar dacă sunt unele semne cum că ar fi aproape. Însă indiferent când va veni, creștinii trebuie să fie pregătiți duhovnicește pentru acest moment. Fără a intra în panică, fără a se lăsa pradă deznădejdii, creștinii trebuie să înțeleagă că timpul este în mâinile lui Dumnezeu. Și că la „plinirea vremii” Hristos va veni nu pentru a-i pedepsi pe cei care i-au fost credincioși, ci pentru a-i face părtași bucuriei veșnice.

Să nu se creadă că falșii profeți care vestesc sfârșitul lumii ar tulbura planul satanic de așteptare a Noii Ere. Diavolul nu are nici un interes ca oamenii să fie fideli doar unei singure concepții despre viitor, ci interesul lui este ca oamenii să fie cât mai îndepărtați de punctul de vedere al Bisericii. Orice abatere, cu cât stârnește mai multă confuzie, cu atât îi este mai plăcută. Sau, mai exact, chiar dacă diavolul ar vrea ca toți oamenii să aștepte venirea Noii Ere, pe cei pe care nu reușește să îi amăgească prin ispita „păcii acestei lumi” încearcă să îi sperie cu profeții apocaliptice îngrozitoare (la această rubrică intră și binecunoscuta „psihoză a cataclismelor”: tot soiul de inițiați emană „previziuni” asupra unor diferite calamități, mai ales cutremure, „previziuni” care îi sperie pe oamenii creduli și le induc spaime ale căror urmări asupra psihicului se tâmăduiesc greu).

„Profețiile” despre sfârșitul lumii sunt cât se poate de variate, diavolul adaptându-și mesajul în funcție de mai multe caracteristici între care, la loc de cinste, se află și spațiile geografice pregătite să devină locurile de izbăvire în care se va arăta puterea „dumnezeiască”. Există în lume mai multe astfel de „profeții” despre locurile în care s-ar putea întemeia Noul Ierusalim, și nu puțini sunt cei care sunt

foarte convingși că trăiesc în spațiul predestinat de Dumnezeu pentru o misiune spirituală de importanță mondială.

Cea mai celebră dintre rătăcirile de acest gen care s-au răspândit cu mare succes în România este cea care are la bază așa-numitele „profeții ale lui Sundar Singh”. Ideile principale ale acestui text sunt următoarele: „România va trece prin mai multe faze de transformări spirituale, devenind în cele din urmă, grație spiritualizării sale, un veritabil focar spiritual (...) Se va numi «Noul Canaan», iar Bucureștiul se va transforma într-un centru spiritual al acestuia (...) Bucureștiul va fi considerat «Noul Ierusalim pământesc» (...) Așa precum a ales Mântuitorul Isus pe iubiții Săi apostoli din Galileea, cea mai înapoiată provincie din acea vreme, însă cu cea mai dârză credință, pe același considerent a ales și Țara Românească și poporul român, să fie altar de viață pilduitoare (...) Canalul Marea Neagră - Dunăre va funcționa normal, precum și canalul Dunăre - București, ceea ce va permite vapoarelor de mare tonaj să meargă până la Cetatea Minunată, acestea fiind lucrări din Plan Divin care se vor realiza fulgerător” [47;312].

Aceste profeții au fost primite cu deosebită receptivitate de către românii care au găsit în ele ecoul unor aspirații de factură mesianică. Nu puțini au fost cei care, după ce le-au citit cu mândrie, au răspândit mai departe „vestea cea bună” a faptului că Noul Ierusalim va fi în țara noastră. Demersul lor este justificat în măsura în care dacă într-adevăr viitorul ar fi rezervat Bucureștiului cinstea de a fi Noul Ierusalim, atunci ar fi fost normal ca toată suflarea românească să graviteze în jurul acestor profeții.

Formula introductivă a fost de mare efect: „Acum când fac cunoscute aceste profeții, dacă aș fi român de origine, probabil că aș putea fi învinuit de părtinire națională, iar dacă aș fi european din continuitatea latină, ar exista fără îndoială unele motive să fiu judecat într-un fel omenesc, cu patimă omenească. Însă, deoarece sunt indian luminat prin intermediul lui Isus Hristos și ferm stabilit în credința creștină, pot vorbi acum cu toată ușurința încredințându-vă că acum nu fac altceva decât să exprim voia lui Dumnezeu” [47;313].

Sundar Singh, despre care se susține că ar fi autorul profețiilor, este cel mai celebru caz de convertire de la hinduism la creștinism. Fără a discuta trecerea de la păgânismul hindus la creștinismul de coloratură neoprotestantă (deși a primit botezul la anglicani, Sundar Singh s-a arătat deschis față de toate grupările „creștine”, fiind reticent numai față de Biserica Catolică) și fără a analiza originea „minunilor” la care a fost martor, sunt importante trei elemente: dacă Sundar Singh era în măsură să facă profeții despre sfârșitul lumii, dacă profețiile despre țara noastră îi aparțin sau nu, și dacă aceste profeții - chiar dacă nu îi aparțin lui Sundar Singh - se pot împlini.

Din punct de vedere ortodox, o persoană poate avea darul înainte-vederii numai dacă păstrează și mărturisește dreapta-credință, și atunci nimic din ceea ce va profeti nu are cum să fie străin sau potrivnic Sfintei Tradiții sau Sfintei Scripturi. Orice manifestări asemănătoare ale persoanelor care nu sunt mădulare ale Trupului lui Hristos sunt de o proveniență îndoielnică. Deci, chiar dacă aceste texte i-ar fi aparținut lui Sundar Singh, nu era normal ca drept-credincioșii să se aplece cu interes asupra lor.

La a doua problemă răspunsul este cât se poate de simplu: cu siguranță profețiile nu îi aparțin lui Sundar Singh. O dovadă în acest sens este că deși în text se face referire la vestea pe care o aduce poporului român - argumentând că nu are nici un motiv să îl laude de prisos, Sundar Singh nu a făcut niciodată publică o astfel de profeție. Nici în conferințele pe care le-a ținut în toată lumea, nici prin scrisul său (și interesul pe care l-a manifestat față de țara noastră a fost atât de mare încât, deși a predicat și prin Europa, la noi nu s-a ostenit să ajungă).

Nimic din ceea ce a scris Sundar Singh nu conține vreo referire la viitorul mesianic al României. Cei care au alcătuit aceste profeții le-au răspândit susținând că Sundar Singh a vrut ca ele să fie cunoscute doar de către un cerc restrâns de inițiați. Dar atunci de ce se adresează poporului român și nu doar acelor inițiați? De ce nu poate fi dovedit faptul că îi aparțin lui Sundar Singh, dacă acesta ar fi vrut să fie purtătorul „cerescului” mesaj adresat poporului nostru?

Oricine cunoaște „profețiile” și în același timp cunoaște și ceva despre personalitatea lui Sundar Singh își dă seama că acesta nu putea redacta astfel de profeții. El susținea atât în conferințe cât și prin scrisori particulare că sfârșitul lumii va fi așa cum este prezentat de Apocalipsa Sfântului Ioan și nu altfel. Sfânta Scriptură arată că Noul Ierusalim se va arăta cu mare slavă abia după ce „Cerul cel dintâi

și pământul cel dintâi au trecut” (Apoc. 21, 1). Adică după ce despre orașul București se va vorbi la timpul trecut.

Această nepotrivire fundamentală între ceea ce arată Sfânta Scriptură și ceea ce arată aceste „profeții” este o condiție necesară și suficientă pentru a dovedi falsitatea celor din urmă. Duhul Sfânt care a inspirat Sfânta Scriptură nu putea să insufle pe cineva să profețească lucruri potrivnice acesteia. Nu încapă îndoială că aceste falsuri sunt ticluite de amăgitorul diavol și de cei care îl slujesc.

Cei care au compus „profețiile” au speculat faptul că falsul va fi observat destul de greu, că punând înaintea oamenilor povestea vieții unui hindus convertit (poveste care are anumite asemănări cu literatura hagiografică), lumea va trece cu vederea autenticitatea profețiilor.

Așa a și fost. Profețiile au avut parte de o primire foarte călduroasă, căci au zgândărit orgolii naționaliste, și printr-o amăgire de coloratură mesianică au creat impresia unui rost (altul decât cel real) pentru care necazurile prin care trece poporul nostru merită să fie înfruntate.

Oriunde au apărut sau vor mai apărea profeții similare, în „Sfânta Rusie”, în Grecia sau în alte părți ale lumii, astfel de profeții trebuie combătute cu pricepere și fără șovăială. Ele încurajează concepția conform căreia dacă la sfârșitul lumii te vei afla în locul „sfânt”, atunci șansele ca Dumnezeu să te mântuiască sunt foarte mari, chiar dacă păcatele personale sunt nenumărate.

Credincioșii trebuie să știe că atunci când va veni sfârșitul lumii nu va exista nici un loc special de izbăvire în afara Bisericii. Toți cei care își pun nădejdea în Noul Ierusalim pământesc vor fi făcuți de rușine, și nimic nu îi va putea feri de urgia Celui ce va veni să judece viii și morții.

Sfântul Nicolae Velimirovici spunea: „Vedem și noi multe semne care au fost prezise de către Domnul Iisus; nu suntem orbi.⁶ Asta însă nu ne dă dreptul să hotărâm ziua sfârșitului lumii, și cu atât mai puțin să ne dorim înmulțirea răului în lume. Căci o dată cu înmulțirea răului se înmulțește și numărul nedreptăților ce își pierd sufletul. Iar noi, ca fii ai lui Dumnezeu, trebuie să dorim ceea ce dorește și Tatăl nostru Ceresc, și anume *ca toți oamenii să se mântuiască*. Marea n-are decât să se clatine, și pământul să se cutremure, și stelele să cadă; noi trebuie să stăm netulburați, încredințându-ne voii celei bune a Făcătorului și dorind binele tuturor făpturilor omenești” [67;115].

Este clar că, în cele din urmă, sfârșitul lumii va veni. Dar creștinii nu au de ce să îl aștepte cu spaimă. Celor ce au crezut cu adevărat în Hristos sfârșitul le va fi spre împlinire, spre bucurie veșnică în dragostea lui Dumnezeu. Creștinii nu trebuie să se teamă că vine sfârșitul, nu trebuie să se molipsească de disperarea sectanților a căror propovăduire nu are în centru dobândirea raiului și unirea cu Hristos, ci spectacolul apocaliptic.

Cei care se gândesc că sfârșitul este departe, că va veni abia peste câteva sute de ani, să reflecteze asupra faptului că deși nu vor prinde cu toți sfârșitul lumii, totuși de propriul sfârșit nu îi va scăpa nimeni. Și dacă vrăjmașul încearcă să substituie cugetarea la moarte, cugetare dătătoare de pocăință, cu „cugetarea” la înspăimântătoarea Apocalipsă, noi să zădărniciim planurile sale și să cugetăm la propriul sfârșit; acesta va fi, vrem sau nu, mica noastră Apocalipsă de care nimeni nu are cum să ne scape.

⁶ Și vedem și semne care au fost prezise de către sfinții și cuvioșii Bisericii. Unul dintre cele mai clare este cel privitor la preconizata intrare a femeilor în Sfântul Munte Athos, intrare care după mai multe profeții va însemna sfârșitul Athosului și va fi semn al sfârșitului lumii. Până acum câțiva ani acest moment nu părea să fie prea aproape de noi. Dar „Parlamentul european [...] cere ridicarea interdicției care împiedică accesul femeilor pe muntele Athos din Grecia, zonă geografică de 400 km2 unde accesul acestora este interzis în virtutea unei decizii luate în 1045 de către călugării celor douăzeci de mănăstiri ale regiunii, decizie care violează astăzi principiul universal recunoscut al egalității genurilor, al non-discriminării, ca și legislația comunitară asupra egalității, precum și dispozițiile relative la libera circulație a persoanelor în cadrul UE” – extras din Procesul Verbal al ședinței din 15 ianuarie 2003 privind prezentarea raportului referitor la situația drepturilor fundamentale în Uniune www.europa.eu.int [21;266]. Recunoaștem în acest text duhul împăraților romani care prigoneau credința creștină, chipurile spre binele imperiului. Chiar dacă momentan această intrare a fost întârziată (din cauza rezistenței grecilor), totuși îndrăznim să credem că acest refuz a fost prevăzut, dar că totuși vrăjmașul diavol a vrut să pornească pe față lupta împotriva spiritualității athonite și implicit a Ortodoxiei. Trebuie să avem ochii minții deschiși și să înțelegem că cine vrea intrarea femeilor în Athos vrea surparea acestui Munte binecuvântat. Și că cine vrea surparea Athosului vrea îngenuncherea Ortodoxiei.

Fenomenul O.Z.N.

„Eram într-o noapte la ora unu în bordei. Făcusem Miezonoptica și eram pe la sfârșitul Utreniei, când deodată aud: buf, buf, buf! Se cutremura pământul. Eu am ieșit să văd ce se aude, dar când am deschis ușa la bordei am văzut afară o lumină mare și în lumină, o mașină de alamă cu multe roți. Din ea a coborât un om înalt, cu ochii mari, pe jumătate albi și pe jumătate negri, care numai atât a zis apăsător: «Ce cauți aici?»”

Părintele Cleopa Ilie [80, 102-104].

În vremurile noastre planează un mare semn de întrebare asupra controversatului subiect O.Z.N.: „Cât de reale sunt contactele cu extraterestri? Cine sunt *ei*? Oare poate fi cineva atât de limitat încât să creadă că suntem singura planetă unde există viață?” - se întreabă unii. Numai galaxia noastră, una dintre nenumăratele galaxii ale universului, are peste 100 de miliarde de stele. După unele statistici, șansele să existe și alte civilizații sunt foarte mari. Oare cu ce ne-ar fi afectată credința dacă am ține cont și de mesajele binevoitoare ale *celorlalți*? Și dacă întâlnirile cu extraterestri oferă date fundamentale pentru progresul spiritual al umanității, oare nu este mai bine să părăsim poziția crispată și învechită potrivit căreia tot ce este diferit de învățătura clasică a Bisericii vine de la diavol?

Mihail Gorbaciov, una dintre personalitățile cheie ale politicii mondiale, afirma cât se poate de ferm: “Fenomenul O.Z.N. există și el trebuie tratat cu atenție” [30;29]. Ce rost ar avea să ignorăm această realitate și să ne ascundem capul în nisip, precum struțul?

Unii consideră că asistăm la o adevărată invazie extraterestră; nu în sensul obișnuit al cuvântului, nu la o invazie de genul celor prezentate în filmele S.F., în care tot felul de ființe ciudate vor să distrugă sau să cucerească Planeta albastră. Poziția lor ar putea fi rezumată în cuvintele: „Asistăm la o invazie în viața de zi cu zi a omului modern: la televizor, filme despre extraterestri, în ziare și reviste, articole incitante de acest gen. Cine nu crede că există extraterestri riscă să fie considerat habotnic, precum sunt cei care se îndoiesc de faptul că au existat dinozauri și brontozauri”.

Impactul enorm al fenomenului s-a datorat mai ales campaniei mediatice de care a avut parte, și exploziei de informații venind din domeniul S.F.-ului. S-au realizat sute de filme, s-au scris mii de cărți, au apărut o sumedenie de reviste de specialitate. Ba, mai mult, senzaționalele știri despre ultimele “contacte” fac deliciul emisiunilor de știri și împânzesc presa.

Astăzi filme ca *E. T. - extraterestrul*, 2001- *Odiseea spațială*, seria *Războiul stelelor* sau serialul *Star Trek* sunt la fel de vizionate ca în perioada în care au fost difuzate pentru prima oară. De la revistele pentru copii mici până la desenele animate și până la cărțile marilor autori S.F. găsim aceeași goană după senzațional. Patronii mass-mediei au văzut că “fenomenul” se vinde bine. Și investițiile mari în această direcție au adus câștiguri fabuloase.

Una dintre direcțiile în care s-a manifestat efectul filmelor S.F. a fost rapida răspândire a cultului Jedi. Totul a pornit de la un e-mail trimis inițial unui mare număr de fani ai science-fiction-ului, în care aceștia erau rugați ca la recensământ să se declare ca fiind de religie Jedi. S-a ajuns ca de exemplu în Australia peste 70000 dintre cei recenzați să declare o astfel de apartenență. Chris Brennan, președintele Societății Star Wars din Australia, era de părere că dintre aceștia numai 5000 formează un nucleu puternic, iar restul au făcut o astfel de alegere numai ca să se distreze. Chiar dacă în Australia Oficiul de Statistică nu a prevăzut o rubrică specială pentru acești *adepti*, în Anglia și în Noua Zeelandă la rubrica religie există opțiunea oficială „cavaleri Jedi”. În conformitate cu opțiunile democratice, blasfemia a fost luată în serios.

Putem vorbi despre o invazie extraterestră? Doctorul Jacques Valee, unul dintre cei mai reputați și mai imparțiali cercetători ai fenomenului O.Z.N., constata că „fiecare val de O.Z.N.-uri are un impact social din ce în ce mai mare. Mase din ce în ce mai largi de tineri sunt atrași până la fascinație de problemele cosmosului, de fenomenele psihice și para-psihice, de noi frontiere ale conștiinței. Apar

mereu pe această temă sumedenii de cărți și articole care modifică în profunzime mentalitățile și întreg spațiul cultural în care trăim” [59;144].

Putem vorbi deci despre o invazie extraterestră? Răspunsul vom încerca să îl dăm la sfârșitul acestui articol. Dar până atunci vom observa că, dintr-un anumit punct de vedere, putem vorbi de o invazie prin filmele și seriile care fascinează milioane de spectatori, prin cărțile și articolele pe marginea acestui subiect sau prin emisiunile în care diverși *martori* relatează întâlniri de gradul III. Se poate observa o schimbare. Sociologii pot confirma: fără contactele cu *extratereștri* (indiferent dacă sunt reale sau iluzorii), și mai ales fără efectele directe și indirecte ale promovării acestui subiect, peisajul spiritual contemporan ar fi cu totul altfel⁷.

Monseniorul catolic Corrado Balducci (în interviul care i-a fost luat de către dr. Steven Green - directorul Centrului de studiu al inteligenței extraterestre) afirma că extratereștrii „trebuie să fie ceva între noi și îngeri” și că, „dacă sunt alte ființe, atunci sunt mai evolute decât noi”⁸.

„Asemenea opinii sunt cât se poate de firești pentru un ufolog sau pentru orice alt cetățean. Însă, atunci când sunt exprimate de către un reprezentant al Bisericii, ele dau de gândit. Evident, se pune problema dacă avem de-a face cu o poziție personală a unui preot cu vederi mai largi decât suntem obișnuiți sau dacă este ceva mai mult. Altfel zis, avem sau nu un semnal că Vaticanul se pregătește pentru eventualitatea în care opinia publică va fi pusă în fața unor dezvoltări copleșitoare?

O astfel de întrebare este foarte justificată. În cazul unui «contact oficial» cu o civilizație extraterestră, una dintre consecințele anticipate este o zdruncinare a credinței. Cum în Biblie nu scrie nicăieri explicit că există alte planete populate cu ființe inteligente care pot lua contact cu noi, Bisericile creștine riscă să traverseze un șoc. Ori, să nu uităm, s-au adunat destule dovezi științifice cu privire la planetele extrasolare, iar mărturiile referitoare la OZN-uri și ființe extraterestre inteligente există cu duimul.

Așadar, este de presupus că este doar o chestiune de timp ca acel «contact oficial» să se producă, iar Vaticanul știe cu siguranță acest lucru. Prin urmare, pentru a preîntâmpina dificultățile create de niște goluri doctrinare și teologice, ar fi înțelept să acționeze de pe acum, în ideea de a pregăti terenul. Cum? Practicând logica lui «dar dacă?... ». Aceasta înseamnă în primul rând acceptarea publică a faptului că pot exista civilizații extraterestre. Căci, negându-le existența acum, riscă să plaseze mai târziu Biserica într-o situație extrem de dificilă: pe de o parte va trebui să-și recunoască greșeala într-o chestiune arzătoare, iar pe de altă parte va da apă la moara cultelor ufolatrice (care venerază OZN-urile și ocupanții acestora), deja foarte active peste ocean. În concluzie, devine credibilă ipoteza că ideile exprimate de Monseniorul Corrado Balducci fac parte dintr-o strategie pe termen lung, menită să atenueze un viitor posibil șoc cultural și religios⁹, scria Florin Iorga, reușind să atingă un subiect cât se poate de delicat: impactul fenomenului O.Z.N. asupra Bisericii.

Comentariile de mai sus reușesc (intenționat sau nu) să atragă atenția asupra importanței precizării poziției Bisericii față de acest subiect destul de controversat. Indiferent dacă suntem sau nu de acord cu punctul de vedere al lui Florin Iorga, trebuie să recunoaștem că are dreptate constatând că o apreciere greșită a fenomenului de către Biserică va avea ca rezultat (chiar dacă nedorit) pierderea unui segment din masa credincioșilor.

În analizarea din perspectivă creștină a fenomenului O.Z.N. vom pleca de la unul din punctele de sprijin ale celor care susțin ipoteza că ființe de pe alte planete încearcă să ia contact cu planeta noastră. O observație nu lipsită de interes: s-a putut observa un număr mare de cercuri apărute din senin în câmpurile cultivate, cercuri misterioase cărora li se face o reclamă sporită în mass-media.

Poate contesta cineva existența lor? Nu. Sunt unii care încearcă să găsească o explicație naturală, cum că astfel de cercuri ar putea fi produse de către anumite vârtejuri de vânt. Dar cercurile se formează și pe pantele dealurilor și în alte locuri în care vântul nu poate produce modificări geometrice

⁷ Nu e vorba aici de către cei care au ajuns la psihoze din cauza ufo-latriei (așteptării salvatorilor de pe alte planete). Aceștia reprezintă un procent mic față de cei care sunt interesați de fenomen; mulți și-au schimbat numai anumite aspecte ale orientării religioase, fără să își schimbe religia (și fără să își dea seama că în sistemul religios pe care și-l formează există elemente contradictorii). Pe cât de ușor se observă efectele spirituale pe care le are fenomenul asupra celor care au devenit ufo-latri, pe atât de greu se pot observa efectele avute asupra celor care și-au păstrat formal credința (fie ei creștini, musulmani sau de alte religii).

⁸ http://misterium.tripod.com/news/2000_11/2k11_cseti_v.htm

⁹ http://misterium.tripod.com/news/2000_11/2k11_cseti_v.htm

ale vegetației. De multe ori formele sunt foarte complicate și exclud o origine naturală. Vântul nu poate desena cercuri concentrice legate prin linii paralele, nici triunghiuri echilaterale enorme sau haltere de mari dimensiuni (deși au avut loc și câteva “creații” mai deosebite ale curenților de aer care au fost caracterizate pripit ca fiind de origine extraterestră).

Au existat și câteva cazuri în care câmpurile au fost “desenate” de către șarlatani care au încercat să discrediteze această problemă, dar falsurile au fost ușor de depistat; cazurile au fost rare și autorii descoperiți. Dar pentru celelalte sute de cazuri autorii nu au fost găsiți, deși s-au oferit sume mari (chiar și 5000 de lire sterline) celor ce ar fi putut dovedi că este vorba despre farse.

În anul 1990 numai în câmpurile cultivate din Marea Britanie s-au găsit în jur de 1000 de asemenea cercuri. Indiferent cu câtă seninătate am nega faptul că o bună parte dintre ele au o cauză neobișnuită, sunt câteva cazuri (în locuri în care se știe precis că nu a avut loc nici o intervenție umană, iar formele par trasate de către un specialist) care ne pun semne de întrebare: cine și de ce a făcut semnele respective?

În unele cazuri au fost observate O.Z.N.-uri care au zburat deasupra locurilor respective. Oare care vrea să fie mesajul acelei puteri care, direct sau indirect, lasă aceste semne peste tot, în Europa și America, în Asia și în Australia?

Un antropolog german care a studiat fenomenul spunea: “După părerea mea, este vorba de comunicări inteligente din partea unor inteligențe extraterestre care în acest mod doresc să ne semnaleze ceva, să ne facă să înțelegem ceva. (...) Poate e vorba de mesaje adresate inconștientului nostru, provenind de la creaturi superioare nouă, care ne observă de milenii și cărora le pasă de noi” [29;181].

Cine sunt aceste inteligențe extraterestre și ce urmăresc ele vom încerca să lămurim împreună. Introducerea privitoare la aceste cercuri a avut doar rolul de constatare a unui fapt interesant: că există dovezi fizice ale unor puteri stranie care au capacitatea de a interveni în planul fizic într-un mod dificil de înțeles.

Misterul care se ascunde în câmpurile desenate seamănă puțin cu misterul celebrelor desene din podișul peruan Nazca, unde pe sol există forme geometrice gigantice care nu pot fi observate decât de la mare înălțime și despre care se presupune că au fost făcute tocmai pentru a înlesni contactul cu navele spațiale.

Să privim puțin în istoria contactelor cu așa-zisele civilizații extraterestre și să observăm că noțiunea de aparat de zbor nu este deloc nouă. Încă în *Mahabharata* îl găsim pe Arjuna zburând cu un car divin, cu care călătorea prin spații prin care mai treceau și alte “mii de care uluitoare la chip” [43;99]. În texte vechi de mai mult de două mii de ani, precum *Drona Parva* sau *Mahavira*, vedem descrieri amănunțite ale vimanelor, aparate de zbor care se deplasează prin aer cu viteze mari. Și în unele cronică vechi egiptene și chinezești se găsesc referiri la anumite care luminoase asemănătoare unor păsări mari.

Au fost descoperite străvechi basoreliefuri și sculpturi care reprezintă diferite aparate de zbor și imagini ale piloților acestora îmbrăcați în costume speciale. De exemplu, în vestita placă mayașă de la Palenque se află reprezentat celebrul *om cu masca de jad*, pilotul în spatele căruia se află o imagine în care unii specialiști descifrează o rachetă în secțiuni (după unele interpretări mai recente imaginea pare a fi a unui vehicul de transport mai simplu, “motorul” fiind inclus în categoria celor de avion - cu ardere internă). Autenticitatea unor astfel de dovezi nu este ușor de contestat. Noțiunile de zbor, de navă spațială nu par deci a fi noi în istoria omenirii (este interesant de remarcat faptul că așa-numitele “vehicule spațiale” protoistorice se potrivesc foarte mult cu imaginea șablon din anii ‘60 a modului în care ar trebui să arate astfel de vehicule. Dar astăzi este evident faptul că o rachetă în trepte nu mai constituie o soluție optimă pentru zborul spațial).

Totuși, astfel de dovezi sunt considerate de către mulți amprenta clară a faptului că planeta noastră a “beneficiat” de vizite din partea extratereștrilor, și chiar a faptului că rasa umană ar fi rodul unor descinderi extraterestre.

Cunoscuta întrebare a lui Kepler privitoare la viața de pe celelalte planete este mai actuală ca oricând: “Dacă aceste lumi sunt locuite, cine le locuiește? Suntem noi sau sunt *ei* stăpânii lumii?” [44;47]. Încă din antichitate, Democrit, Epicur sau Lucian de Samosata și-au pus aceeași întrebare. În secolul III î.C., Metrodor din Hios afirma că “ar fi tot așa de absurd să nu așezi decât o lume în spațiul

infinat, ca și cum ai crede că este un singur spic de grâu într-un lan” [44;51]. Se pare că această părere au avut-o și o au în mod firesc marea majoritate a oamenilor. Și astfel începem să ne apropiem de fondul problemei.

Oare ce fac celelalte spice din acest *lan* cosmic? Se interesează de noi? Vor să ne contacteze?

Secolul XX a fost vremea în care observarea așa-numitelor O.Z.N.-uri și contactul cu ființele extraterestre a atins apogeul. Până atunci, vreme de aproape două mii de ani, mărturiile au fost extrem de rare și reclama care li s-a făcut ulterior a fost prea mare (de exemplu, faptul că în *Istoria Francilor* Grigorie de Tours a notat trecerea unui glob de foc deasupra orașului Tours în anul 584 apare în multe dintre cărțile care tratează fenomenul O.Z.N.).

În secolul trecut au fost mii și mii de oameni care au declarat ori că au văzut O.Z.N.-uri, ori că au văzut extratereștri, ori că au avut chiar legături strânse cu aceștia.

Există oameni, și nu puțini, care cred că toate contactele cu extratereștri nu sunt decât experimente în masă făcute de guvernele marilor puteri pentru a studia în ce măsură pot fi manipulate masele. În cartea sa *Pașaport pentru Magonia*, doctorul Jacques Valee afirma clar că „a devenit posibilă determinarea a mari segmente ale populației să creadă în existența unor rase supranaturale, în posibilitatea mașinilor zburătoare, în pluralitatea lumilor locuibile, și acestea doar cu ajutorul câtorva scene și imagini atent regizate, ale căror detalii sunt adaptate desigur culturii și superstițiilor existente într-un anumit spațiu geografic la un moment dat” [59;144]¹⁰.

Nu vrem să contestăm faptul că anumite *întâlniri* ar putea fi experimente (simple sau complexe) ale specialiștilor în iluzii optice. Și, dacă până acum nu putem ști dacă au avut loc astfel de experimente, nu avem de ce să contestăm posibilitatea ca ele să aibă loc în viitor. Putem contesta însă aprecierea tuturor contactelor O.Z.N. drept efectele unei manipulări coordonate de cine știe ce guvern sau putere ocultă. Se poate descoperi că un mare număr de contacte au fost simple circuri mediatică, că multe fotografii ale aparatelor zburătoare *extraterestre* sunt trucate sau că rămășițelor O.Z.N.-urilor care au căzut la sol nu sunt decât obiecte fabricate de către escroci care vor să atragă atenția opiniei publice¹¹. Dar, cu toate acestea, rămân multe *întâlniri* asupra cărora nu poate fi pusă eticheta de *fals*, *escrocherie* sau *experiment*.

Înainte de a aborda direct problema este nevoie să facem constatarea că, pentru cei care consideră că fenomenul O.Z.N. este doar o farsă mediatizată și toate “contactele” aparțin imaginației și că totul este o minciună omenească, analiza pe care o vom face mai jos nu poate fi relevantă. Pentru aceștia atât nenumăratele observații ale O.Z.N.-urilor făcute prin radar, cât și filmările făcute acestora ocazional, sau teancul enorm de fotografii ale *aparițiilor* din toate colțurile lumii sunt false.

Fără a contesta faptul că asupra unui mare număr de dovezi planează incertitudinea (cum era de așteptat, nu au lipsit nici “dovezile” trucate), îndrăznim să fim de acord cu cei care cred că nimeni nu putea falsifica un număr atât de mare de dovezi a contactelor cu alte lumi.

Un sondaj de opinie făcut în anul 1974 arăta că 54% dintre cei care știau de O.Z.N.-uri credeau că sunt reale, iar 46% credeau că există viață inteligentă pe alte planete. De atunci numărul de contacte a crescut enorm, și, odată cu el, a crescut și numărul celor care cred în existența ființelor de pe alte planete venite să ne viziteze.

Numărul mare de contacte a necesitat o împărțire în diferite categorii. Cercetătorii John Ankerberg și John Weldon propun următoarea clasificare:

“I. Reperări la Distanță - observarea unor lumini anormale pe cer, discuri sau alte forme, cu ochiul liber sau cu ajutorul radarului;

II. Întâlniri în Aproximare din Prima Categorie - reperarea unui O.Z.N. cu sau fără pasageri la o distanță de 150-200 de metri sau mai aproape¹²;

¹⁰ Să ne gândim cum ar reacționa locuitorii unui orașel mic dacă, într-o seară, ar avea parte brusc de imaginile holografice de care au parte spectatorii mega-concertelor lui Jean-Michel Jarre. Dacă nu ar fi preveniți că au de-a face cu o paradă riguros organizată ar fi convinși că sunt vizitați de civilizații extraterestre.

¹¹ Au existat, există și vor mai exista oameni care încearcă să alunge banalitatea vieții prin afirmarea faptului că au fost contactați de extratereștri. Dar, pe lângă aceștia, există foarte mulți oameni care sunt convinși că au avut parte de *întâlniri* de gradul III (evident, nu includem între acești martori pe subiecții cu probleme psihice; nici aceia însă nu lipsesc). Este greșit să considerăm totul doar un spectacol mediatic. Pe lângă acest spectacol, care există deoarece e o sursă de bani, rămân un mare număr de contacte învăluite în mister.

¹² Autorul acestei cărți a avut o *întâlnire* de acest gen, relatată în Jurnalul convertirii [66;19].

III. Întâlniri în Apropiere din a Doua Categorie - O.Z.N.-urile au lăsat amprente asupra mediului înconjurător (semne de aterizare, copaci cu trunchiurile frânte, ...);

IV. Întâlniri în Apropiere din a Treia Categorie - reperări ale unor O.Z.N.-uri la distanță foarte mică, ocupanții fiind în interiorul sau în preajma navei;

V. Întâlniri în Apropiere din a Patra Categorie - când din diferite motive au loc răpiri ale oamenilor de către O.Z.N.-uri (pentru comunicare, ...); în multe cazuri astfel de contacte sunt parțial sau chiar total “uite” până când, cu ajutorul hipnozei, amintirile devin clare;

VI. Întâlniri în Apropiere din a Cincea Categorie - când anumite persoane pretind că prin mijloace oculte au stabilit un contact personal cu entitățile din O.Z.N.-uri.

VII. Întâlniri în Apropiere din a Șasea Categorie - ca urmare a contactului cu extratereștri sau cu O. Z. N.-urile oamenii sunt vătămați fizic sau chiar mor” [9;10].

John Ankerberg și John Weldon fac observația că soluția misterului O.Z.N. nu poate fi găsită acolo unde o caută cei mai mulți oameni - între primele trei categorii de întâlniri. Primele trei categorii nu fac altceva decât să ofere o dovadă că pământul este vizitat de alte entități, și doar atât. Ele nu pot lămuri care este scopul acestor vizite, în opinia celor doi cercetători acesta putând fi dedus doar după analiza contactelor directe incluse în ultimele patru categorii.

Privitor la aceste ultime categorii am luat cunoștință de două perspective diferite. Una este a cercetătorilor care rezumă întâlnirile aproximativ astfel: “Caracteristicile contactelor cu O.Z.N.-urile sunt următoarele: tentative de comunicare între oameni și ființele extraterestre, înțelegere, dorința de a ajuta umanitatea să progreseze științific și tehnologic și să scape de problemele sociale”. Pentru astfel de cercetători, o mărturie reprezentativă poate fi considerată cea pe care a făcut-o publică doctorul Leopold Diaz Martinez, care susținea că un “extraterestru” i-ar fi spus: “Este necesar ca voi, oamenii, să înțelegeți că mulți semeni de-ai mei sunt amestecați printre voi, încercând să vă ajute, fiindcă voi vă aflați în pragul unor mari necazuri cu planeta voastră. (...) Noi încercăm să vă ajutăm pentru că poluați atmosfera: contaminați nu numai planeta, ci și cosmosul, și vă aflați la un pas de distrugere...” [30;98].

A doua perspectivă este cea pe care o au un număr mai restrâns de cercetători ai fenomenului, și este aceeași cu cea pe care o au Părinții duhovnicești ai Bisericii Ortodoxe: că la originea acestor manifestări stă înșelarea diavolească. Pentru a doua perspectivă sunt foarte importante două elemente: în toate comunicările cu ființele așa-zis extraterestre despre viitorul spiritual al omenirii, mesajul lor este aproximativ același - că Iisus este doar un extraterestru, sau un om care a primit de la ei puteri miraculoase, că închinarea la Iisus trebuie înlocuită cu meditații care să aducă omul într-o nouă stare de evoluție, că ei sunt ghizii care vor veghea ca această transformare să aibă loc fără probleme. Al doilea element important pentru această perspectivă este comportamentul brutal al “extratereștrilor” într-un număr mare de experiențe pe care le-au făcut asupra oamenilor.

Elias Seixas este unul dintre cei care afirmă că ar fi fost supuși unor astfel de experiențe “gingașe”, și declară că cei care l-au răpit într-o navă spațială l-au supus unui tratament sadic: i-au smuls șuvițe de păr, i-au înfipt ace în vârfurile degetelor și între degete, apoi – inducându-i în minte imagini erotice, i-au extras cu un dispozitiv lichidul seminal.

Într-o răpire similară, brazilianul Antonio Villas-Boas a fost sedus de o “femeie extraterestră”, experiența nefiind plăcută: “mârâielile pe care le-am auzit ieșind din gura femeii în anumite momente aproape că au stricat totul, dându-mi impresia neplăcută că eram cu un animal” [30;103].

Vedem între cele două puncte de vedere ale cercetătorilor concluzii diferite care pornesc de la premise diferite: primul gen de cercetători consideră că dominant este caracterul pacifist al întâlnirilor cu extratereștri, cel de-al doilea gen consideră că dominant este caracterul agresiv. O impresie superficială ar fi aceea că obiectul observat nu este același, că de fapt fiecare dintre cele două tipuri de cercetători analizează o altă specie de extratereștri - unii pe cea bună și ceilalți pe cea rea. Parcă fiecare a căutat ce a vrut: argumente pro sau contra fenomenului O.Z.N..

Unul dintre materialele care pare să prezinte unilateral acest fenomen este cunoscuta “Analiză comparativă a contactelor și acțiunilor O.Z.N.-urilor și demonilor asupra oamenilor”, propusă de Părintele Rodion în cartea *Oameni și demoni* (una dintre puținele cărți religioase care acordă fenomenului atenția cuvenită). Părintele Rodion a putut constata următoarele similitudini:

“I) în numeroase cazuri «extratereștrii» se comportă la fel de agresiv cum se poartă și dușmanii neamului omenesc, demonii. Ființele din O.Z.N.-uri distrug sau strică diferite obiecte - demonii strică

lucrurile oamenilor (dărâmă chilii, ...). Entitățile din O.Z.N.-uri rănesc și chiar omoară oameni; demonii îi bat pe pustnici, pe unii torturându-i până la moarte;

II) au avut loc cazuri de răpire violentă a oamenilor de către O.Z.N.-uri, dar și de către demonii care i-au răpit mai ales pe oamenii foarte păcătoși;

III) în cazurile de răpire violentă este lezată demnitatea umană - “extraterestrii” iau în mod forțat probe de piele, de sânge, dezbracă oamenii și chiar au relații intime cu ei; demonii își bat joc de oamenii pe care i-au ademenit în fel și chip, aducându-i uneori și la iluzia împreunării trupești;

IV) deseori comunicarea cu ființele din O.Z.N.-uri s-a făcut prin telepatie, nu rareori oamenii fiind manipulați prin hipnoză; dracii caută să sugereze propriile lor gânduri celor ce duc viață de nevoință, determinându-i să primească gândurile lor, care uneori se aud ca și cum ar veni dinăuntru și nu din afară;

V) oamenii sunt invitați să intre în O.Z.N.-uri, iar dacă refuză să intre, sunt forțați să o facă; diavolii încearcă prin toate mijloacele să intre în contact cu oamenii;

VI) în unele cazuri, cei care au fost contactați de O.Z.N.-uri au fost vindecați de diferite boli; în Viețile Sfinților găsim o sumedenie de astfel de vindecări făcute prin putere demonică, dar ele duc la pierzania sufletelor;

VII) în timpul contactelor cu entitățile din O.Z.N.-uri, oamenii sunt cuprinși de sentimente de frică și groază; în timpul apariției duhurilor necurate oamenii simt disconfort, tulburare și groază;

VIII) aspectul exterior la fel de variat - la “vizitatorii” și la diavoli: uriași sau pitici, indivizi frumoși sau urâți de ambele sexe; diavolii își fac apariția și în ipostaza de animale;

IX) aparițiile pot fi însoțite în ambele cazuri de lumini sau diferite efecte luminoase;

X) deseori «vizitatorii» sau O.Z.N.-urile apar foarte brusc și se dematerializează (dispar) la fel de repede; diavolii apar dintr-o dată și dispar de obicei doar când omul își face cruce și începe să se roage.”

Această analiză este considerată imparțială de către cei care vor să “apere” fenomenul O.Z.N. În șase dintre cele zece idei enunțate mai sus se repetă ușor modificată aceeași idee: că “vizitatorii” sunt agresivi. Asupra acestui punct, “apărătorii fenomenului” își manifestă rezervele, considerând că nu e corect ca dintr-un număr mic de contacte mai dure să se tragă concluzii pripite.

Părintele Rodion a fost unul dintre pionierii care s-au aplecat asupra fenomenului O.Z.N. de pe poziții ortodoxe; chiar dacă a prezentat faptele cu mici imperfecțiuni, aceasta nu afectează viziunea de ansamblu: chiar dacă “vizitatorii” ar fi fost pașnici, sunt observate cinci asemănări care nu pot fi tăgăduite: că în ambele cazuri avem de-a face cu apariții luminoase, că înfățișările entităților sunt foarte variate, că, pentru contacte, capacitățile telepatice sunt foarte importante, că în urma contactelor au loc anumite “vindecări”, și că manifestările de stăpânire a materiei sunt prezente.

Nu numai Părinții ortodocși au observat similitudinile dintre cele două tipuri de contacte, ci și unii cercetători protestanți sau catolici, sau chiar unii cercetători fără credință în Dumnezeu.

În *O.Z.N.-urile și cei care le-au văzut - o bibliografie comentată*, lucrare apărută sub egida Bibliotecii Congresului pentru Cercetarea științifică a Aviației militare a S.U.A., bibliograful șef al lucrării, Lynn Catoe, comenta: “O mare parte din literatura disponibilă referitoare la O.Z.N.-uri este strâns legată de misticism și metafizic. Ea se ocupă cu subiecte precum telepatia mintală, scrierea automată și entități invizibile, și de asemenea cu fenomene precum manifestări și *posedare* de tip poltergeist. Multe dintre rapoartele O.Z.N. publicate acum în presa accesibilă maselor relatează așa-zise incidente care sunt izbitor de asemănătoare cu posesiunea demonică și cu fenomenele parapsihologice” [9;22].

Doi cercetători ai O.Z.N.-urilor care au petrecut mult timp luând interviuri celor “contactați” au observat că de multe ori între oameni și “vizitatori” comunicarea se face prin mijloace oculte: telepatie, scriere automată, materializări sau diferite procedee mediumnice.

O altă asemănare cu ocultismul a fost observată de doi cercetători implicați în fenomenele de acest gen, Kenneth Ring și Cristofor J. Rossing, care au remarcat similitudinile dintre experiențele celor “contactați” cu ale celor care, aflându-se în moarte clinică, au avut anumite “experiențe spirituale”: “Ceea ce ne-a frapat în mod repetat a fost incontestabila asemănare dintre cele două grupe experimentale ale noastre, cei care au luat parte la o întâlnire cu O.Z.N.-urile și cei care au avut o

experiență de moarte clinică (...) ar trebui să ținem cont de faptul că, în ciuda diferențelor de natură a acestor experiențe, ele pot avea o sursă comună de bază - indiferent care poate fi acea sursă” [9;26].

Ceea ce nu știau cei doi cercetători era că la originea celor mai multe “experiențe spirituale” ale celor aflați în moarte clinică stă aceeași înșelare diavolească. În cunoscuta sa carte *Sufletul după moarte* părintele Serafim Rose face o analiză atentă a acestor experiențe, arătând modul în care se manifestă înșelarea diavolului, modul în care acesta ia chip de înger de lumină.

Oamenii s-au grăbit să considere cărțile despre experiențele celor care au avut moarte clinică drept cărți fundamentale, cărți “binecuvântate” care i-au apropiat pe unii dintre cititori de credința în Dumnezeu (cea mai renumită fiind *Viața după viață* a doctorului Moody). Ei au trecut cu vederea care este credința la care au trecut acești cititori. Iar în momentul în care considerăm că orice credință este de la Dumnezeu numai pentru că este superioară ateismului suntem cât se poate de subiectivi.

Statistic, s-a observat că efectul cărților despre cazurile de moarte clinică nu i-au apropiat pe oameni de credința creștină, ci i-au apropiat de formele de păgânism promovate de Mișcarea New Age.

Este momentul să ne oprim puțin asupra credințelor religioase pe care le propagă “vizitatorii”. Ei cred în Ființa Universală care este cosmosul, cred în existența unor diferite ierarhii celeste. Mesajul de bază este clasic pentru New-Age: vremea închinării la Hristos a trecut, omul trebuie să treacă la o treaptă superioară de existență.

Doctorul Jacques Valee observa că O.Z.N.-urile “ajută la crearea unei noi forme de credință - o așteptare a unui contact real cu O.Z.N.-urile a unei mari părți din colectivitate. La rândul ei, această așteptare face ca milioane de oameni să spere în iminenta realizare a unui vis de secole: salvarea de sus, predarea în fața unei puteri mai mari, a unor navigatori înțelepți din cosmos” [9;15]. Vorbind despre contactele cu “vizitatorii”, doctorul Valee constată că “experiența unei întâlniri mai apropiate cu un O.Z.N. este o grea încercare fizică și mentală. Trauma are efecte care depășesc cu mult ceea ce își amintește martorul ocular. Apar noi tipuri de comportament și sunt favorizate noi tipuri de convingeri. Consecințele sociale, politice și religioase ale experienței sunt enorme dacă sunt analizate nu în zilele sau săptămânile care urmează contactului, ci după trecerea unei generații” [9;12].

Mentalitatea neopăgână află pe acest teren misterios un mediu de dezvoltare propice: ghizi spirituali, progres, puteri paranormale... În multe dintre studiile specialiștilor în U.F.O.-logie observăm ecourile credințelor religioase ale acestora. Cei care nu cred într-un Dumnezeu personal (de la ateii și până la cei care au credințe panteiste) găsesc în contactele O.Z.N. argumente în favoarea teoriei evoluționiste; consideră că a venit timpul ca civilizația umană să treacă într-un nou stadiu de dezvoltare, avându-i ca mentori pe cei care vin la noi de pe alte planete, din alte galaxii.

Întemeietorul sectei raelienilor, Rael, pe numele său Claude Vorilhon, afirma că a primit următorul mesaj extraterestru: „noi suntem cei ce am creat toată viața pământească, voi ne-ați considerat zei, noi am fost la originea marilor voastre religii. Acum că sunteți destul de mari ca să înțelegeți aceasta, am dori să stabilim contacte oficiale printr-o ambasadă”. Tot el spunea că o ființă extraterestră i-a descoperit faptul că marii profeți ai omenirii - Budha, Moise, Iisus și Mahomed au fost aleși și formați de către extratereștri.¹³

Încercând să vedem care au fost urmările religioase ale înmulțirii aparițiilor “extraterestre”, considerăm că următoarea confesiune - a unui ofițer de poliție care a avut mai multe “contacte” - este reprezentativă pentru transformările care au avut loc în mințile celor contactați: “Devenisem complet obsedat de O.Z.N.-uri. Eram convins că ceva mareț mi se va întâmpla în curând. Am renunțat la lecturile zilnice din Biblie, nu m-am mai gândit la Dumnezeu, dar în schimb am început să citesc cu înversunare toate cărțile despre O.Z.N.-uri care îmi cădeau în mână... Vegheam nopțile, așteptând în

¹³ Raelienii sunt cunoscuți astăzi în întreaga lume mai ales prin vâlva pe care au stârnit-o afirmând că sunt în măsură să cloneze oameni. “Clonarea este cheia vieții veșnice” - spune Rael. Există printre simpatizanții săi și oameni bogați care, deși nu dau crezare ineptiilor pe care le emană acesta, totuși îi sponsorizează activitățile chiar și numai pentru că prin clonare speră să își prelungească viața. De fapt învățătura raelienilor este o mixtură între mesaje dictate de extratereștri și promisiunea prelungirii vieții pământești. Nu este greu de observat faptul că raelienii caută să își facă reclamă cu orice preț. Chiar dacă mass-media a prezentat mai multe materiale prin care a demască șarlatania raelienilor, aceștia nu au părut stânjeniți, ci dimpotrivă, au considerat aceasta un mijloc de a-și face publicitate. O publicitate negativă, dar de care au avut parte gratuit, și pe care nu ar fi fost în stare să o plătească. De altfel, nu sunt singurii care folosit acest gen de anti-reclamă. Un studiu interesant despre secta raeliană, despre fondatorul ei și despre așa-zisele contacte ale sale cu ființe extraterestre este scris de părintele Dan Bădulescu și are titlul: „Raelienii, sectă cu pretenții științifice”.

zadar să mai primesc vreun semn, încercam să comunic mental cu ceea ce credeam că sunt ființe extraterestre, aproape că mă rugam la ei să-mi apară în față sau să intre într-un fel în legătură cu mine” [59;147]. Una dintre urmările fenomenului O.Z.N. - îndepărtarea oamenilor de credința creștină - ne îndeamnă să cunoaștem “pomul” după “roade”.

Robert Monroe, descriind contactele sale cu entitățile pe care le percepea în planul astral, povestea: “(Ființele n.n.) părău a se ridica în zbor spre cer, în timp ce eu strigam după ele, rugător. Aceasta m-a asigurat că dispoziția lor mentală și inteligența lor sunt cu mult peste puterile mele de înțelegere. Este o inteligență impersonală, rece, fără nici unul dintre sentimentele de iubire și de compasiune pe care noi le respectăm atât de mult... M-am așezat și am plâns cu hohote și suspine adânci, cum niciodată nu mai plânsesem până atunci, căci din acel moment eu știam, necondiționat și fără nici o speranță în posibilitatea vreunei schimbări, că Dumnezeu copilăriei mele, Dumnezeu bisericii, al religiilor din întreaga lume, nu era cel căruia I se slujea sau așa cum suntem noi făcuți să credem că ar fi, și că pentru tot restul vieții mele aveam să sufăr pierderea acestei «iluzii»” [60;120].

Din această descriere putem observa cât de mult se înrudesesc arătările extraterestre cu entitățile văzute de Monroe și de vizionarii de aceeași orientare cu el: originea lor este comună.

Comunicarea cu “vizitatorii” devine cu repeziciune o veritabilă patimă: în momentul în care credința în Dumnezeu a fost substituită de așteptarea “salvării de sus”, preocuparea pentru contacte devine obsesivă, mistuitoare. Nimic nu mai este important pentru cei contactați decât să se întâlnească încă o dată cu “vizitatorii”. Pe cât de legați sunt unii oameni de lanțurile pătimase ale păcatelor trupești, pe atât de legați de “vizitatori” sunt mare parte dintre cei contactați. Uneori sunt gata să-și părăsească familiile numai pentru a putea pleca cu “vizitatorii”, numai pentru a fi integrați într-o nou tip de “familie”. Și credințele religioase sunt modificate la fel de ușor, nemaifiind nevoie să crezi atunci când vezi.

La nivelul populației mondiale puțini sunt cei care pretind că au fost “contactați” direct, puțini au avut parte de “șansa” unor astfel de întâlniri. Dar pe cât de mic este procentul celor contactați, pe atât de mare este procentul celor a căror credință religioasă a fost influențată de fenomenul O.Z.N.

Campania de promovare a O.Z.N.-urilor a dus la o creștere masivă a numărului de oameni care cred că extraterestrii există, că ne vizitează, că ne vor ajuta să mergem pe o cale mai bună.

Unul dintre primele efecte ale unei astfel de credințe este deplasarea “obiectului” credinței: de la Dumnezeu la acești mesageri ai “salvării”. Și este mult mai ușor să crezi în extraterestri decât în Dumnezeu; parcă Dumnezeu Se tot ascunde, în timp ce extraterestrii ies din ce în ce mai mult la iveală.

Automat apare îndoiala: din moment ce extraterestrii ne învață că vremea închinării la Hristos a trecut, avem oare motive să nu îi credem?

La acest răspuns o pecete importantă au pus-o concluziile unor faimoși cercetători ai O.Z.N.-urilor care afirmă că au reușit să găsească multe asemănări între aparițiile “vizitatorilor” și învățătura Bibliei. Că de aceea nu este nimic rău să părăsim învățătura lui Hristos - care acum nu mai este actuală, și să primim noile tipuri de “învățăături”.

Acești cercetători spun că încă în Vechiul Testament găsim dovezi ale contactelor cu extraterestri, printre care “nava” cu care a călătorit profetul Iezechiel (Iez. 1, 3-28), sau carul de foc al Sfântului Ilie (II Regi 2, 11).

Ei susțin că Noul Testament conține de asemenea o sumedenie de referiri la contactul cu extraterestri, Iisus Hristos nefiind decât un mare mesager extraterestru. Iată un exemplu de tâlcuire blasfemiatoare a ultimei părți din viața lui Hristos pe pământ: “Sfârșitul șederii lui Hristos pe pământ se compune dintr-un triptic care, cercetat cu atenție, își poate releva caracterul foarte firesc: moartea, învierea, înălțarea. Înainte de decolarea rachetei se știe că orice cosmonaut trece printr-un stadiu de odihnă totală; o stare de somn prelungit, văzută de martorii oculari de atunci, putea fi luată drept moarte, iar dificultățile primilor creștini în raporturile lor cu statul roman au generat povestea naivă a unei judecăți soldate cu moartea prin răstignire. După somnul obligatoriu dinaintea zborului, orice cosmonaut se trezește; aceasta a fost învierea. Apoi, cosmonautul decolează în nava sosită să-l ia (în evanghelie, nava fiind numită îngerul Domnului, în virtutea vechii tradiții biblice), iar decolarea nu este nimic altceva decât o înălțare la cer” [44;221].

În cărțile cercetătorilor fenomenului O.Z.N. se găsesc astfel de paralele care vor să îi aducă la același numitor comun pe cei care cred în Dumnezeu și pe cei care cred că “salvarea” va veni din

cosmos. Și găsim în comunicările extraterestre argumente care sprijină concluziile lor, ei se întreabă cu nedumerire: “Ce este rău în faptul că, pentru o parte semnificativă a omenirii, are loc o schimbare de mentalitate? De ce caută oamenii Bisericii să discrediteze fenomenul cu orice preț?”

După multe paranteze pe care le-am făcut cu scopul de a înțelege mai bine importanța fenomenului, am ajuns la explicarea mai pe larg a punctului de vedere creștin.

Pornim de la premiza că punctul de vedere ar fi fost același, chiar dacă ar fi lipsit cele șase asemănări observate de părintele Rodion între aparițiile demonilor și cele ale “vizitatorilor”- aparițiile luminoase, comunicarea telepatică, înfățișările variate, vindecările survenite, materializările bruște și comportamentul foarte violent. Chiar dacă “vizitatorii” ar fi fost blânzi, chiar dacă nu ar fi folosit comunicările telepatice, chiar dacă înfățișările nu ar fi fost atât de diversificate, chiar dacă materializările ar fi fost înlocuite de apariții mai lente, și chiar dacă nu ar fi fost urmate de vindecări, verdictul ar fi fost același: înșelare drăcească.

De ce? Din cel puțin alte două motive: nu există nici în Sfânta Scriptură, nici în Sfânta Tradiție nici un fel de referiri la contactele cu acești “extratereștri”, iar mesajul acestor entități este contrar învățaturii creștine.

Pentru cercetătorii care nu au o cultură creștină, mesajele new-age-iste ale extratereștrilor nu sunt periculoase. Paralelele pe care le găsesc ei între “apariții” și textele biblice sunt de mare importanță. Din lipsă de informație, ei nu își dau seama că ceea ce fac nu este decât o răstălmăcire hidoasă a textelor sfinte. Dar “să accepți Biblia la valoarea ei reală înseamnă să reduci la zero ufologia «biblică»” [9;51], spuneau John Ankerberg și John Weldon, atrăgând atenția asupra pericolului înțelegerii deformate a textului sfânt. De acest pericol nu sunt conștienți cercetătorii care prețuiesc în mod egal textul revelat al Sfintei Scripturi și comunicările venite de la “extratereștri”.

Pentru un creștin adevărat, un argument suficient pentru a înțelege că fenomenul O.Z.N. este înșelare drăcească este tocmai acesta: că în mesajele “vizitatorilor” Hristos nu este recunoscut ca Fiul lui Dumnezeu, că peste tot unde apar referințe la credință este recomandată părăsirea credinței creștine și substituirea ei cu credințe neopăgâne. Este suspect și faptul că aceste mesaje, care pretind că vin de la alte civilizații, nu conțin nimic aparte; majoritatea sunt chiar banale și par a fi rostite de ființe de o inteligență mediocră. Unele dintre ele sunt identice cu mesajele standard primite de mediumi în cadrul ședințelor de spiritism.

Recunoaștem că în tratarea unui subiect atât de amplu cum este acesta am încercat să simplificăm la maxim datele problemei, și am ajuns la următoarea întrebare: ar avea Biserica motive să îi confunde pe “vizitatori” cu demonii, în cazul în care în nici unul dintre contacte nu apar învățături potrivnice Evangheliei?

Ne-a rămas o ultimă direcție de studiu, cea care contribuie la rezolvarea problemei O.Z.N.. Ce ne-a învățat Hristos și ce învață Sfânta Tradiție despre “vizitatorii spațiali” care promit progres și cunoaștere?

Un prim răspuns este că nici în textul Sfintei Scripturi și nici în scrierile Sfinților Părinți nu găsim nici o referire directă la O.Z.N.-uri, așa cum le cunoaștem astăzi. Dar răspunsul la întrebarea “cine sunt ei?” îl aflăm numai dacă avem credință că Hristos este Fiul lui Dumnezeu și că învățătura Bisericii este adevărată. Cei care se îndoiesc nu au cum să priceapă raționamentul expus mai jos.

Iată câteva întrebări:

Dacă Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Cel Ce știe tot trecutul și tot viitorul lumii, ar fi știut că oamenii vor fi ajutați în progresul material de către ființe extraterestre, atunci El, Care ne-a iubit atât de mult încât a murit pe cruce pentru păcatele noastre, ar fi ascuns această taină ucenicilor Săi? Dacă a profețit cum va fi la sfârșitul lumii, de ce nu le-ar fi spus și despre “marele contact”?

Dacă planeta noastră a fost “vizitată” încă dinainte de Întruparea lui Hristos, de ce acești vizitatori misterioși nu au venit să se închine Fiului lui Dumnezeu, în fața căruia se închină toate Puterile Cerești și toată făptura?

Cum de există referiri la ființele venite din cer în atâtea scrieri păgâne, iar în scrierile Sfinților Părinți nu găsim nici o referire?

Oare de ce au evitat “vizitatorii” să își facă apariția în Bizanțul primului mileniu creștin? Dacă ar fi apărut, cu siguranță natura lor ar fi fost precizată în câteva canoane ale Sfintelor Sinoade.

Dacă au fost inițiate contactele cu O.Z.N.-urile abia în al doilea mileniu al erei noastre, (și deci acestea nu ar fi putut fi observate cu secole în urmă de către Sfinții Părinți), atunci de ce acești “mesageri cosmici” au ales ca persoane de contact oameni cu un nivel spiritual obișnuit? De ce nu au luat legătura cu Părinții făcători de minuni care duc viață de sfințenie în vremurile noastre?

Iată câteva posibile răspunsuri:

Hristos nu a profețit despre venirea unor “mesageri extraterestri” rânduiți să ajute omenirea deoarece astfel de mesageri nu există. După învățătura Bisericii, asupra omenirii veghează doar Dumnezeu cel în Treime lăudat, Maica Domnului și toți îngerii și sfinții.

“Vizitatorii” nu puteau să I se închine lui Hristos, pentru că pe draci îi arde puterea Sa dumnezeiască.

Ei nu s-au arătat în vremurile Sfinților Părinți, deoarece nu le-a îngăduit Dumnezeu (rătăcirea contemporană este pe măsura păcătoșeniei noastre). Dacă ar fi apărut atunci, astăzi cu siguranță cărțile de teologie ar fi conținut, la capitolul despre demoni, precizări interesante despre O.Z.N.-uri.

“Extraterestrii” nu au luat contact cu sfinții vremurilor noastre - cum ar fi Sfântul Siluan Athonitul sau Sfântul Ioan Maximovici, pentru că aceștia ar fi văzut prin darul lui Dumnezeu că “vizitatorii” sunt demoni.

Extraterestrii au preferat oameni de contact lipsiți de darul deosebirii duhurilor, oameni care nu erau capabili să înțeleagă cine le stă înaintea. Dar chiar dacă “extraterestrii” s-au ferit să apară înaintea Părinților din vremurile noastre, aceștia nu s-au ferit să mărturisească într-un glas că fenomenul O.Z.N. nu este altceva decât o modernă înfățișare a diavolului.

Părintele Serafim Rose spunea că “o evaluare justă a fenomenelor extraterestre nu poate fi atinsă decât din interiorul revelației și al experienței creștine, fiind accesibilă doar creștinului credincios care trăiește real și cu smerenie pe aceste coordonate. (...) Cercetătorii fenomenelor extraterestre au ajuns la concluzia că ele sunt identice cu fenomenele numite *demonice*; dar numai creștinul - și anume cel ortodox, care este instruit și luminat de 2000 de ani de experiență patristică a luptei cu demonii - este capabil să înțeleagă semnificația adâncă a acestei concluzii” [59;154].

Experiența duhovnicească bimilenară a Bisericii Ortodoxe este cea care face posibilă punerea unui verdict. Un lung război între atleții lui Hristos și mesagerii întunericului au dus la stabilirea unui întreg arsenal de înșelăciuni diavolești. Sfinții, pe care diavolul încerca să îi amăgească în fel și chip, i-au văzut tehnica de luptă și au explicat-o în scrieri duhovnicești de neprețuit.

Vedem că în lumea catolică și în cea protestantă există câțiva pseudo-teologi care au căzut în cursa întinsă prin O.Z.N.-uri. și studiază așa-numita “exoteologie” - teologie a spațiului cosmic, încercând să facă tot felul de clasificări între speciile extraterestre care ne-au contactat. Din perspectiva celor care se adapă din izvorul viu al Sfintei Tradiții o astfel de cercetare nu poate fi decât greșită: căci “vizitatorii” sunt de o singură specie, de o singură rasă: sunt demoni.

Apare o grea piatră de poticnire pentru unii credincioși. Unii “vizitatori” au vorbit cu oamenii, au fost pipăiți, alții se pare că au fost studiați vreme îndelungată de diferite comisii ale guvernului american. Doar dracii nu au trupuri; atunci cum au fost posibile astfel de studii?

La această întrebare, *Viețile Sfinților* oferă o sumedenie de cazuri în care intervenția diavolilor a avut loc și în plan fizic (cele mai cunoscute aflându-se în *Viața Sfântului Antonie cel Mare* și în *Viața Sfântului Mucenic Ciprian*, care din vrăjitor a devenit vas ales al lui Hristos).

Ni se pare firesc ca astfel de întâmplări să pară incredibile, dar, pentru cei credincioși, ele sunt cât se poate de reale. Aici este piatra de poticnire: cine nu crede că lupta diavolilor împotriva sfinților a fost exact așa cum este descrisă de *Viețile Sfinților* nu poate să creadă că “extraterestrii” care fac lucruri similare sunt draci. Cine nu vrea să țină seama de experiența Bisericii Ortodoxe nu poate să se mai considere fiu al acestei Biserici și nici nu îi poate înțelege învățăturile. În planul duhovnicesc o demonstrație logică nu are cum să fie definitivă: întotdeauna credința este chemată să spună ultimul cuvânt.

În ceea ce privește amintirile despre întâlnirile cu extraterestri care au ieșit la iveală în urma unei sedințe de hipnoză ar fi cazul să amintim punctul de vedere al doctorului Arthur C. Hastings, un specialist californian în psihologia comunicației: “Lucrul cel mai evident care se petrece cu persona aflată sub hipnoză este că devine extrem de sensibilă și de maleabilă la absolut orice fel de sugestie, oricât de subtilă, inconștientă, non-verbală sau verbală venită din partea hipnotistului. Dacă îi ceri să se

ducă într-o viață trecută, iar persoana respectivă nu are o viață trecută, va inventa una pentru tine! Dacă îi sugerezi cumva că a văzut un O.Z.N., va spune că a văzut un O.Z.N.” [60, 132].

Trebuie precizat că doctorul Hastings nu este singurul specialist care are această poziție. Dar, de obicei, mass-media nu vrea să țină cont decât de cealaltă variantă, și să facă reclamă diferitelor tehnici de hipnoză.

Considerăm potrivită aici o altă paranteză. Am amintit de experiențele violente la care au fost supuși oamenii - experiențe pe care părintele Rodion le tratează cu atenție, dar care uneori au o anumită doză de subiectivism (în cazurile în care amintirile necesită o împrăștiere prin controversatele tehnici de hipnoză). Vom face o scurtă referire la un fapt asemănător ca brutalitate și legat de acestea prin faptul că au aceeași sursă: fenomenul mutilării animalelor, fenomen cunoscut mai ales pe teritoriul Americii.

Unul dintre primele cazuri de acest gen a avut loc la sud de Colorado, în anul 1967. Un mînz a fost aflat mort, avînd capul curățat de carne, iar organele interne și coloana vertebrală îi fuseseră extrase. Mai multe semne circulare au fost descoperite în apropiere, și la o distanță destul de mică se vedea un cerc din câteva găuri adîncit în pămînt. Un doctor care a investigat trupul calului mort, John Altshuler, constata că “marginile exterioare ale inciziei în piele erau foarte dure, parcă fuseseră cauterizate cu un laser din zilele noastre. Dar în 1967 nu exista o astfel de tehnologie laser în chirurgie. (...) Faptul cel mai uimitor era absența sîngelui. Făcusem până atunci sute de autopsii, nu poți tăia un corp fără să curgă și puțin sînge. Dar nici pe piele, nici pe pămînt nu exista strop de sînge. Nici urmă nicăieri. Acest lucru m-a impresionat cel mai puternic. (...) Cum să scoți inima din piept fără urmă de sînge?” [30;39-40].

Acest caz, cunoscut sub numele de “cazul Alamosa”, a fost cel care a atenționat opinia publică asupra fenomenului mutilării animalelor, și după el au apărut o sumedenie de cazuri similare. Peste 90% dintre animalele care au fost mutilate sunt vite, dar au fost mutilate și oi, capre sau animale de casă. Deși s-au oferit sume substanțiale pentru cei care puteau da informații care să ducă la prinderea “vinovaților” (ajungînd până la 45.000 de dolari), nimeni nu a revendicat recompensa.

Numărul de mutilări a crescut atît de mult încît în anul 1974 fermierii din Nebraska s-au văzut nevoiți să pună mîna pe arme și să supravegheze turmele împotriva unor astfel de experiențe. Între 1974-1975 numai în Colorado au fost confirmate o sută treizeci de cazuri de mutilări ale vitelor. În anul 1975, exasperat de înmulțirea cazurilor de mutilări, Richard Lamm, guvernator al acestui stat, a declarat că “mutilările sunt una dintre cele mai grave insulte și provocări din istoria industriei de creștere a animalelor din vest. Este important să lămurim misterul cît mai curînd cu putință” [30;46].

Mulți cercetători consideră că astfel de experiențe pe animale sunt de origine extraterestră, unul dintre argumente fiind și luminile ciudate care s-au văzut deplasându-se în aer în zonele în care au avut loc mutilări. Doctorul Henry Monteith a constatat că indienii din zonele respective manifestau o teamă deosebită față de animalele mutilate: “Nu vor să spună nimic deoarece ei știu că mutilările sunt făcute de «oamenii stelelor». (...) Acestea sunt chiar cuvintele lor... Oamenii stelelor știu ce fac și trebuie să avem încredere în ei” [30;56].

Încercînd să verifice dacă înainte de a fi mutilate animalele sunt marcate în vreun fel, savantul Howard Burgess a supus o sută de vite unor verificări speciale făcute cu raze ultraviolete. El a sesizat că cinci vite aveau pete fluorescente puternice, asemănătoare cu cele observate pe animalele mutilate. Cine și de ce a marcat animalele respective? Raportul oficial al F.B.I., *Animal Mutilation Project*, nu prezintă faptele obiectiv și nici nu reușește să dea o explicație coerentă; la fel de neclare sunt concluziile cercetătorilor care consideră că la originea mutilărilor ar fi de fapt un experiment al guvernului american sau că autorii ar fi animalele sălbatice. Dar animalele sălbatice nu pot depăși în iscusință tehnica medicală, iar guvernul american nu avea nici un motiv să solicite realizarea unor astfel de operațiuni (și nici posibilitatea tehnică de a face aceasta fără ca localnicii să observe această operațiune).

Suntem de acord cu cercetătorii care observă aceleași manifestări în cazurile O.Z.N. în care au loc experiențe pe oameni și în cazurile de mutilare a animalelor; considerăm că mutilarea animalelor este o altă lucrare drăcească prin care duhurile întinericului vor să amplifice psihoza “extraterestră”. Strategia lor este cît se poate de variată: pe unii îi fascinează prin luminițe care apar pe cer, pe alții îi

convinc prin emisiuni documentare. Pe unii îi sperie prin “contacte”, pentru alții e nevoie de un spectacol grotesc - cum este cel al animalelor mutilate.

Diavolul face tot posibilul pentru a sustrage atenția oamenilor de la credința în Dumnezeu și de a o muta în altă parte. Dacă ne-am gândi la cât de mult a captat atenția opiniei publice fenomenul Roswell, am putea vedea o biruință a vrăjmașului. Amintind de cazul Roswell, repetăm întrebarea pusă de mii de curioși: ține sau a ținut guvernul american astfel de “extraterestri” sub observație? Răspunsul este dificil de aflat, mai ales după cât de ample sunt campaniile de dezinformare.

Din punct de vedere creștin este posibil să aibă loc astfel de observații îndelungate asupra “vizitatorilor”: condiția principală este ca oamenii care îi cercetează să fie ruși de Hristos. Numai așa l-ar putea confunda pe diavol cu vreun “binevoitor” de prin altă galaxie.

Nu știm cât de mari vor fi înșelările care urmează. Știm doar că vor fi pe măsura păcatelor noastre, ceea ce nu are cum să ne bucure. Nu ar fi exclus ca, peste câteva decenii, contactele cu “vizitatorii” să devină și mai dese, și la buletinele de știri să putem afla ultimele noutăți despre ei.

Oricât de mare ar fi apostazia, fiii Bisericii trebuie să rămână tari în credință și să nu se lase înșelați de miraculoasele “arătări”.

Creștinii trebuie să se țină de calea arătată de bătrânul din Pateric, căruia i s-a arătat dracul în chipul lui Hristos. Bătrânul a închis ochii și a spus: “Eu pe Hristos nu voiesc să Îl văd aici”. Și dracul s-a făcut nevăzut [6;315-316]. Tradiția ortodoxă învață același lucru despre vedenii: că și dacă s-ar arăta cineva în chipul lui Hristos nu trebuie să i se dea atenție. Că dacă este Domnul, nu Se va supăra. Iar dacă este vrăjmașul, cea mai mică deschidere sufletească poate fi fatală.

Rezumând învățătura ortodoxă despre vedenii, Sfântul Diadoh al Foticeii spunea: “Chiar dacă ni s-ar trimite vreodată, din bunătatea lui Dumnezeu, vreo vedenie, dacă nu o vom primi, nu Se supără pe noi Prea Doritul Domnul Iisus Hristos. Că știe El că facem acest lucru pentru a nu fi înșelați de vicleșugul dracilor” [41;160].

Deci creștinii să știe că Hristos nu S-ar supăra dacă din nepricepere nu putem recunoaște faptul că “vizitatorii” sunt trimiși de Dumnezeu, ci S-ar bucura să vadă că suntem exagerat de circumspecți. Iar dacă “vizitatorii” nu sunt trimiși de Dumnezeu, cu atât mai mult Se va bucura văzând că nu ne-am plecat înșelării lor.

Este adevărat că punctul de vedere creștin legat de aparițiile extraterestre nu poate fi înțeles de către cei care nu înțeleg că diavolul se poate arăta în diferite feluri, luând nu numai chipul unui înger de lumină, ci și al unui om sau al unui extraterestru. Mărturia de mai jos, extrasă din cunoscuta carte *Pelerinul rus*, ar merita să fie citită cu luare-aminte:

“Timp de cinci ani am fost profesor de liceu, străbătând cărările vieții prin întunericul desfrăului și înflăcăându-mă de filosofia deșartă după firea lumii, iar nu după Hristos. Și poate că aș fi pierit cu desăvârșire dacă nu m-ar fi reținut întrucâtva faptul că trăiam împreună cu evlavioasa mea mamă și cu o soră care își petrecea viața cu multă luare-aminte, într-o neîntinată feciorie...

Într-o bună zi, plimbându-mă pe strada principală, m-am întâlnit și am făcut cunoștință cu un tânăr frumos, care se dădea drept francez. (...) Veni într-o bună zi la mine, poftindu-mă să mergem într-una din familiile mai sus pomenite și, pentru ca să mă înduplece mai ușor, a început să îmi vorbească despre veselia și buna dispoziție care te întâmpină de cum pășești pragul acelei case. Dar, după ce îmi spuse aceste cuvinte, la un moment dat începu să mă roage stăruitor să ieșim afară din cabinetul în care ne aflam și să stăm în salon. Rugămintea lui mi se păru ciudată, și după ce i-am spus că am băgat de seamă de mai multe ori neplăcerea lui de a sta în odaia mea de lucru, l-am întrebat care e cauza. Apoi l-am reținut în cabinetul meu și din altă pricină: salonul se afla lângă camera mamei și sorei mele, unde n-ar fi fost frumos să vorbim despre felurite deșertăciuni. El își menținea totuși dorința prin diferite șiretlicuri. În cele din urmă, îmi spuse deschis următoarele:

- Pe raftul din față se află printre cărți o Evanghelie. Eu cinstesc atât de mult această carte, încât îmi vine greu să vorbesc în fața ei despre lucrurile noastre pline de atâtea chestii nesperioase... Te rog, du-o de aici, și atunci vom vorbi în toată libertatea.

Ușuratic cum eram, am surâs când am auzit aceste cuvinte, am luat apoi Evanghelia din raft și i-am zis:

- Trebuia să-mi fi spus mai demult.

Și punându-i-o în mâini am bâiguit:

-Uite, pune-o singur în cealaltă cameră!...

Dar, minune, de-abia m-am atins de el cu Evanghelia și, în aceeași clipă, tânărul se cutremură și se făcu nevăzut. Întâmplarea m-a uimit atât de puternic, încât, de spaimă, m-am prăbușit în nesimțire pe podea” [76;166-167].

Mărturia de față dovedește cât se poate de clar că diavolii pot lua înfățișare omenească, și putem înțelege că nu le este greu să ia nici înfățișare de fiare (cum citim în *Viețile Sfinților*), și nici de extraterestri.

„Povestea aceasta este bună de adormit copiii...”, ar putea spune cineva. „De vină nu este cel care a scris-o, ci cei care au crezut cele scrise...” Este adevărat că această mărturie poate fi considerată mincinoasă, sau poate fi apreciată drept rod al unei imaginații bolnăvicioase. Dar creștinii ortodocși știu că *Pelerinul rus* este una dintre cele mai importante cărți duhovnicești și nu se îndoiesc de învățăturile și întâmplările descrise în ea.

În aceeași perspectivă vom aduce o mărturie care aparține Preacuviosului părinte Cleopa de la Sihăstria, mărturie care nu este altceva decât o expunere practică a teoriei pe care am încercat să o expunem în acest studiu¹⁴:

„Eram într-o noapte la ora unu în bordei. Făcusem Miezonoptica și eram pe la sfârșitul Utreniei, când deodată aud: buf, buf, buf! Se cutremura pământul. Eu am ieșit să văd ce se aude, dar când am deschis ușa la bordei am văzut afară o lumină mare și în lumină, o mașină de alamă cu multe roți (un clasic O.Z.N. –n.n.) Din ea a coborât un om înalt, cu ochii mari, pe jumătate albi și pe jumătate negri, care numai atât a zis apăsător: «Ce cauți aici?» (acesta a fost momentul cel mai important: în loc să intre în dialog cu extraterestrul, cum ar fi făcut alții, părintele și-a dat seama că se află în fața unei curse diavolești –n.n.) Atunci mi-am adus aminte ce zice Sfinții Părinți. Că dacă ai Sfintele Taine, Îl ai pe Hristos viu! Eu aveam Sfintele Taine într-o scorbură de brad în bordei. Și când am văzut așa, am intrat repede înăuntru, am cuprins bradul cu Sfintele Taine în brațe și numai atât am zis: «Doamne Iisuse, nu mă lăsa!» Să vezi tu atunci rugăciune când este dracul la ușă! Și când m-am uitat din nou afară, l-am văzut cum se dădea înapoi alungat de puterea lui Hristos. Lângă bordei era o râpă mare unde a căzut acel duh necurat. Dar cum a căzut? Când a ajuns la râpă, s-a dat de trei ori peste cap cu tot cu mașină și pe urmă a căzut și s-a făcut un zgomot mare de mi-au țiuțit urechile până a doua zi la ora unu” [80;102-104].

Nu este nevoie de alte comentarii. Această întâmplare este o confirmare clară a învățăturii ortodoxe despre contactele cu ființele care par a fi extraterestre.

Scopul acestui articol nu a fost acela de a demonstra că nu există viață pe alte planete, că suntem singurii locuitori ai universului. Ci a fost acela de a arăta că de fapt contactele cu așa-zisele “civilizații extraterestre” nu au fost decât întâlniri cu diavolul.

Nuanța e foarte importantă. Ar fi bine ca oamenii să înțeleagă că universul a fost creat pentru ei, că omul este cununa creației, că el este chemat la îndumnezeire și nu cine știe ce entitate extraterestră. Universul a fost creat pentru om, și omul este cea mai importantă ființă din univers. Dacă știința a confirmat sau va confirma acest lucru, nu putem decât să ne bucurăm.¹⁵ Dar, chiar și fără

¹⁴ Prima parte a textului a fost pusă ca motto al acestui capitol tocmai pentru a atrage atenția asupra importanței întâlnirii unui părinte ortodox cu o creatură extraterestră.

¹⁵ Fără a evalua teoria schițată mai jos, vom reproduce un fragment dintr-un articol (în manuscris) al părintelui Teodosie Paraschiv despre Principiul antropic cosmologic: “Principiul antropic este o reacție a lumii științifice contemporane la principiul copernican. Acest principiu afirmă că deși poziția omului în univers nu este neapărat centrală, ea are totuși un caracter special și privilegiat, acesta fiind sensul unui antropocentrism modern (Cecil Folescu, Ce este universul?, Editura Albatros, București, 1988, p. 363). Observăm cum, măcar în parte, lumea științifică se apropie tot mai mult de credința creștină, conform căreia lumea văzută a fost creată de Dumnezeu pentru om. Cu alte cuvinte, astăzi materialismul nu mai deține monopolul științei. John D. Barrow și Frank J. Tipler au scris chiar o lucrare voluminoasă intitulată: Principiul antropic cosmologic (lucrarea a apărut în traducere, John D. Barrow și Frank J. Tipler, Principiul antropic cosmologic, Editura tehnică, București, 2001). Principiul antropic a fost formulat în 1961 de astronomul Robert Dicke și se poate enunța pe scurt astfel: Universul are proprietățile pe care le are și pe care omul le poate observa deoarece dacă ar fi avut alte proprietăți omul nu ar fi existat ca observator. Formularea făcută de Robert Dicke se bazează pe analiza unor lucrări ale fizicianului P.A.M. Dirac, care descoperise similitudini prea mari pentru a fi întâmplătoare. Iată care sunt numerele: primul din ele având valoarea 10⁻¹⁰, reprezintă constanta de cuplaj gravitațional; al doilea reprezintă vârsta universului în unități atomice și are valoarea de 1040; al treilea număr adimensional este cel al particulelor masive (protoni și neutroni) din univers, având valoarea de cca. 1080. Dirac a sesizat că primul număr este inversul celui de-al doilea, apoi că al treilea

demonstrațiile științifice, creștinii știu că lumea este creată pentru om ca spațiu în care omul poate dobândi cunoașterea lui Dumnezeu. Nu omul este creat pentru univers, ci universul este creat de Dumnezeu pentru om.

Dacă ar fi fost mai importanți alții, și nu noi, atunci Hristos nu S-ar fi Îtrupat, nu ar fi primit răstignirea pentru mântuirea noastră. Dacă cei slabi în credință vor cu tot dinadinsul să se gândească la faptul că în acest univers imens există și alte civilizații, ar fi bine să înțeleagă totuși că aparițiile extraterestre de până acum, cărora li s-a făcut atâta reclamă, nu au fost decât apariții diavolești.

Starețul Efrem Vatopedinul, un părinte athonit din zilele noastre, spunea: “Evanghelia nu cred că are de suferit chiar dacă, prin absurd, ar exista viață pe altă planetă. Unii «oameni de știință», între ghilimele oameni de știință, zic: «ce va spune Evanghelia dacă într-o bună zi vom descoperi viață pe altă planetă?». Ei spun că Evanghelia nu s-ar referi la existența vieții umane și pe alte planete. Răspunsul nostru este următorul: Evanghelia vorbește despre *sfințirea omului*, aceasta este Evanghelia! Evanghelia nu este o carte de știință despre cosmos! Iar problema extraterestrilor eu cred că este un mit” [26;174-175].

Poziția aceasta pare destul de îngăduitoare. Pe de o parte părintele afirmă că avem de-a face cu un mit, pe de alta că nu ar trebui să ne deranjeze dacă ar exista viață pe alte planete. Cuvintele sale ar putea fi înțelese astfel: “Dacă unii vor neapărat să creadă că există extraterestri, nimeni nu îi obligă să își schimbe părerea. Dar ei să înțeleagă că Adevărul pe care îl mărturisește Biserica, cel privitor la mântuirea omului, nu poate fi călcat în picioare în numele unor supoziții omenești”.

Dacă am încerca să convingem pe cineva că nu există alte civilizații extraterestre riscăm să îl îndepărtăm de Biserică. Important este ca oamenii să meargă pe calea mântuirii pe care o propovăduiește Biserica. Și, încet-încet, vor renunța la toate concepțiile greșite.

În poziția părintelui Efrem găsim aceeași învățătură evanghelică potrivit căreia celor slabi în credință nu este bine să li se pună juguri prea grele, ca nu cumva să părăsească staulul Bisericii. Această atitudine nu este singulară în istoria Bisericii. Fără a favoriza învățăturile greșite sau ereziile, păstorii turmei lui Hristos au avut iscusința de a-i ține de mână pe cei care încercau să cunoască adevărul mântuitor fără a le pune sarcini prea grele¹⁶.

Scopul vieții creștine nu este de a răspunde corect la întrebarea: „Există sau nu extraterestri?”. Scopul vieții este mântuirea. Tocmai de aceea insistența cu care anumiți creștini insistă să îi convingă pe cei care vin la biserică numai de sărbători că extraterestrii sunt diavoli nu este justificată. Sunt multe alte lucruri mai importante pe care aceștia ar trebui să le știe, și dacă în loc să fie ajutați să cunoască viața creștină *beneficiază* de anumite teorii impuse cu forța, fie ele și ortodoxe, efectul nu va fi ziditor¹⁷. Unii, încercând să demoleze idolii celorlalți, nu fac altceva decât să îi înlocuiască cu idolii lor, cu modul lor rigid și îngust de a înțelege lumea și viața creștină. Se poartă ca niște inchișitori, ca

număr este pătratul celui de-al doilea, și că primul număr este inversul rădăcinii pătrate al celui de-al treilea. O altă grupă de similitudini se referă la dimensiunile corpurilor semnificative din univers. Se constată că diametrul pământului este media geometrică dintre mărimea întregului univers observabil și diametrul unui atom. De asemenea, masa unui om este media geometrică între masa Terrei și cea a unui proton. Cecil Folescu concluzionează: Lăsând loc și afirmației că este vorba de niște coincidențe pur întâmplătoare, trebuie spus că, pe baza valorilor forțelor electromagnetice și gravitaționale din universul actual, există motive serioase pentru a argumenta că o ființă inteligentă care să poată realiza ceea ce face omul pe planeta Pământ trebuie să aibă exact dimensiunile pe care le are corpul uman (op. cit., p. 366).”

¹⁶ E într-un fel ca la spovedanie: dacă duhovnicul pune un canon prea greu pe umerii ucenicului riscă să îl piardă. De aceea trebuie să dea nu cel mai greu canon, ci canonul care cu adevărat îl va ajuta pe ucenic să se vindece. Duhovnicii mari nu sunt cei care dau cele mai grele canoane, ci cei care îi ajută pe ucenici să se vindece de bolile sufletești.

¹⁷ Nu este vorba aici de discuțiile cu cei care sunt fascinați de contactele cu extraterestri și care stau departe de Biserică tocmai datorită faptului că au alte criterii de apreciere a adevărului. Este vorba numai de discuțiile polemice cu cei care doar cochetează cu ideea întâlnirilor de gradul III, fie din curiozitate, fie pentru că „așa e modă”, fie pentru a încerca să pară mai „spirituali” prin abordarea unor astfel de teme.

niște vânători de idei greșite, pe care le zdrobesc cu trufie folosindu-se de învățătura Sfinților Părinți¹⁸. Dar în loc să Îl mărturisească pe Hristos se mărturisesc pe ei înșiși, și cuvintele lor nu au putere.

Departate de a-și propune să epuizeze problema contactelor cu “civilizațiile extraterestre”, acest studiu încearcă să dea un răspuns creștin care să contracareze propaganda neopăgână legată de acest subiect. Subliniem pentru ultima dată că am încercat să diferențiem între subiectul existenței vieții pe alte planete¹⁹ și cel al contactelor cu civilizațiile din spațiu care au luat, iau sau vor lua legătura cu omenirea. Și că aceste contacte sunt, după toate semnele, noi mijloace de înșelare drăcească; ele oferă substitute pentru o viață creștină, dar nimic mai mult.

Nu avem de ce să ne așteptăm la o invazie extraterestră așa cum sunt cele prezentate în filmele de succes. Nu va veni nici o civilizație care să cucerească planeta noastră, și nici vreo alta care să ne ajute să avem parte de vremuri mai bune. Ar trebui să ne dăm seama că cei care promovează psihoza invaziilor extraterestre nu fac altceva decât să îndepărteze atenția creștinilor de la viața creștină îndreptând-o pe alte fgașuri.

Creștinii trebuie să observe că lumea merge spre rău, că lumea se rupe de Hristos, că lumea se lasă cucerită de duhurile întunericului. Creștinii trebuie să se lupte cu toate puterile pentru a nu părăsi calea mântuirii, și trebuie să respingă orice cursă prin care vrăjmașul încearcă să le abată atenția asupra unor lucruri care nu merită atenție.

Cine este creștin știe că în viitor lumea nu va avea parte nici de pacea adusă de extraterestri și nici de evoluția spirituală pe care o promit aceștia. Cine este creștin știe că lumea, cu pași mai mici sau mai mari, se îndreaptă spre sfârșit. Oricât de mult ar amâna Dumnezeu sfârșitul, vrând din marea Sa dragoste să le mai dea oamenilor vreme de pocăință, Apocalipsa va veni. Și atunci cei care i-au așteptat pe extraterestri își vor da seama că așteptarea lor a fost zadarnică. Vor regreta amarnic că în loc să Îl cunoască pe Hristos au căzut în plasa cunoașterii luciferice, cunoaștere ruptă de Dumnezeu.

În cartea sa *Despre vedenii, duhuri și minuni*, Sfântul Ignatie Briancianinov a scris: “Îndrăznim a numi învățătura despre minuni și semne înfățișată de către noi învățătură a Sfintei Biserici Ortodoxe, învățătură a Sfinților ei Părinți” [16;61]. Ar fi fost de dorit să existe o mărturie similară, scrisă de mâna unui sfânt, și despre existența sau non-existența civilizațiilor extraterestre. Nu avem cunoștință despre existența unei asemenea mărturii.

Dacă în prezentarea învățăturii creștine despre contactele cu extraterestri anumite elemente de nuanță au fost tratate neclar, aceasta s-a datorat atât dificultății subiectului prezentat cât și nepriceperii autorului. Cu toate acestea, sperăm că astfel de scăpări nu ating viziunea de ansamblu și nu vor fi supralicite decât de cei care încearcă să conteste cu orice preț învățătura creștină.

¹⁸ Părintele Savatie Baștovoi spunea foarte frumos că „jignirile pe care le aducem celuilalt, nesocotindu-i credința sau viziunea lui despre viață, nu aduc nici un folos. Cei mai mulți cred că dacă încep a apăra cu înverșunare o dogmă de credință, atrăgându-și în felul acesta disprețul ascultătorului, pătimesc ca mărturisitori. Nu este adevărat. Sfântul Teofan Zăvorățul îi numește pe aceștia scandalagii – kricunî, și îi îndeamnă să își păstreze curajul mărturisirii pentru situațiile în care Dumnezeu le va cere să Îl mărturisească. (...) Să nu confundăm agresivitatea noastră cu râvna pentru credință, după cum ne îndeamnă și Sfântul Ignatie: «Amăgiți fiind de o falsă concepție despre râvnă, râvnitorii lipsiți de înțelepciune socot că, lăsându-se în voia acestei râvne, urmează Sfinților Părinți și sfinților mucenici, uitând că ei, râvnitorii, nu sunt sfinți, ci păcătoși. Dacă sfinții îi muștrău pe păcătoși și pe necredincioși, o făceau din porunca lui Dumnezeu, fiind datori să facă aceasta potrivit insuflării Sfântului Duh, nu insuflării propriilor patimi și a demonilor»” [13;31-40].

¹⁹ Subiectul existenței vieții pe alte planete este o altă mare provocare prin care se încearcă răsturnarea credinței creștine. „Dacă formele primare de viață au apărut de la sine pe alte planete, nu înseamnă că viața însăși nu este decât un proces evolutiv, și că implicarea lui Dumnezeu ține de habotnicie?”. Cunoaștem că pentru a-și argumenta demonstrațiile evoluționistei veacului XX au falsificat câteva exemplare de verigi lipsă, pe care le-au prezentat lumii științifice ca dovezi pentru înrudirea omului cu maimuța. Unele dintre ele au fost mai prost alcătuite și nu au putut păcăli nici măcar opinia publică. Dar altele au înșelat chiar vigilența unor oameni de știință; a trecut destul timp până ce s-a demonstrat că și aceste fosile erau de fapt artificiale. Nu ar trebui deci să ne mire dacă am auzi că pe alte planete s-au găsit fosile umane. Ar putea fi totul o mare mascaradă, așa cum este mascarada raelienilor care au anunțat că au clonat oameni, dar nu au permis nici unui specialist să certifice existența acestor clone.

Încheiere

„Noi aflăm din dumnezeieștile Scripturi, din istoriile bisericești și din învățăturile Sfinților Părinți, că Biserica lui Hristos, de-a lungul veacurilor, a fost aproape întotdeauna luptată și încercată de prigoane și de eretici, care au amestecat neghina ereziilor lor cu grâul cel curat al învățăturilor celor sfinte și dreptmăritoare.

Dar acest lucru nu s-a întâmplat numai în vremile cele de demult, deoarece vedem destul de clar că și în vremile noastre lupii cei îmbrăcați în piei de oi intră și dau năvală în staulul lui Hristos, ca să rupă și să sfarme turma cea cuvântătoare. Și în zilele noastre vedem că teologii și filosofii întunericului răstălmăcesc Sfintele și dumnezeieștile Scripturi, și prin înțelegeri părut înalte și duhovnicești, pe sine și pe mulți rătăcesc de la adevăr, și îi duc la pierzare”.

Părintele Cleopa Ilie [41;5].

Am scris această carte pentru că îmi doresc să vin în ajutorul celor ispitiți de diferite erezii și pentru cei care au părăsit Biserica pentru a găsi adevărul în altă parte.

Ereziile sunt însă foarte multe și lupta împotriva fiecăreia dintre ele necesită o pregătire serioasă. Totuși nu mi-am propus ca vreodată să termin de combătut toate ereziile. O asemenea încercare este sortită de la început eșecului. Viteza cu care apar alte erezii depășește capacitatea de lucru a celui care și-ar propune să le combată.

Nădăjduiesc că ceea ce am scris despre reîncarnare și despre extraterestri constituie o imagine obiectivă a acestor probleme.

Așa cum am arătat mai pe larg în cartea mea *Dărâmarea idolilor*, important este nu numai ca cititorii să înțeleagă structura și trăsăturile unei anumite rătăcirii. Important este să fie mai apoi capabili să recunoască aceste trăsături în toate celelalte rătăcirii cu care ne presează lumea contemporană.

Sunt conștient de amploarea pe care o iau uneori polemicile despre reîncarnare. Nu știu dacă, după citirea rândurilor mele, fanii acestei practici nu își vor schimba punctul de vedere. Sau dacă admiratorii așa-ziselor „profeții ale lui Sundar Singh” vor ajunge la concluzia că drumul lor de cunoaștere este greșit.

Sper însă că toți aceștia vor avea bunul-simț de a nu mai afirma, așa cum au făcut până la citirea acestei cărți, că poziția lor este compatibilă cu învățătura Bisericii lui Hristos.

De altfel, dacă măcar acesta ar fi efectul acestei cărți asupra lor, nu socotesc că am scris degeaba. Dacă măcar ar avea curajul să recunoască faptul că refuză conștient predaniile ortodoxe, dacă ar avea curajul să înțeleagă că ei sunt ruși de Biserică, tot ar fi bine: ar avea un punct de plecare, ar avea spre ce să se îndrepte atunci când ar conștientiza că sunt ruși de adevăr. Altfel, amestecând de bună-voie întunericul cu lumina, nu vor fi capabili să își conștientizeze căderea.

Astfel de oameni nu sunt creștini, chiar dacă se consideră creștini. Câtă vreme nu vor să primească învățătura lui Hristos propovăduită de Biserică, nu pot primi harul și binecuvântările Fiului lui Dumnezeu.²⁰

Nu am de gând să ascund faptul că mi-aș dori nu numai ca aceștia să înțeleagă că sunt ruși de Biserică, și să se mulțumească să își precizeze delimitarea față de Trupul lui Hristos. Mi-aș dori ca această carte să le ridice semne de întrebare. Să fie o mică piedică pe drumul lor rătăcit, și să îi ajute să înțeleagă că se îndepărtează de adevărul, binele și fericirea pe care le caută. Să înțeleagă că Adevărul, Binele și Fericirea le pot cunoaște numai în Hristos, ca mădulare ale Trupului Său, Biserica.

²⁰ Unii dintre ei au căzut în capcana ofertelor spirituale gen: „Yoga nu este o religie. Yoga nu este hindusă sau musulmană. Yoga este o știință universală, la fel ca matematica, fizica sau chimia. Cum fizica nu este creștină, chiar dacă aproape toate legile fizicii au fost descoperite de creștini, la fel Yoga nu este hindusă chiar dacă a fost descoperită de hinduși. Yoga este o știință pură a transformării ființei umane, astfel că un mahomedan poate fi yoghin, un budist poate fi yoghin, un creștin poate fi yoghin” [14; 119-120]. Astfel de reclame au captivat atenția celor lipsiți de cunoașterea învățăturilor principale ale Bisericii, și în numele unei științe spirituale de necontestat i-au îndepărtat de Hristos.

Cum spunea atât de frumos mitropolitul Hristodoulus Paraskevaïdis, în cartea sa *Războiul împotriva satanei*: „Credința puternică și dreaptă și participarea în faptă a omului la viața duhovnicească îl mântuiește și îi hărăzește veșnicia. Dimpotrivă, credința rătăcită, cum e aceea care se depărtează de duhul autentic al Domnului și aceea care se sprijină pe născociri omenești și nu știe glasul Sfintei Scripturi și al Bisericii, nu folosește și nu mântuiește. Diavolul nu lasă nefolosită această ocazie. Cu erezia și înșelarea își face mulți supuși. Mai ales dintre aceia care nu înțeleg că fac jocul diavolului. Aceștia cred că sunt ai lui Dumnezeu, deși s-au depărtat de Biserică. Uită însă că „în afara Bisericii nu există mântuire”.

Vasile al Anchirei, prevenind asupra acestei metode a diavolului, scrie: „Înfricoșător este acest vicleșug ce se folosește de credința în Hristos, dar face să fie considerat bun ceea ce se lucrează rău... dând înțelesuri eretice Scripturilor ce cu mare glas Îl propovăduiesc pe Hristos și fabricând această neștiință în chip înfricoșător”.

Erezia nu este altceva decât a zădărnici lucrarea de mântuire a Domnului. Căzând în cursa înșelăciunii eretice, omul pierde contactul cu adevărul mântuitor al credinței. Căci nu este destul să credem, ci trebuie să credem drept. Și credem drept atunci când avem ca povățuitor credința Bisericii noastre, adică a Sfinților Apostoli și a Sfinților Părinți. Numai atunci suntem în siguranță. Altfel, înșelarea și diavolul ne cercetează. Înșelarea și diavolul care împreună merg (...).

De aceea avem datoria să rămânem credincioși Ortodoxiei noastre, și să nu deschidem urechile la înșelăciuni eretice, cum sunt: hiliasmul, spiritismul, precum și la toate ereziile neoprotestante. Pentru noi adevărul este cel făcut cunoscut nouă de Hristos despre Biserică. În Sfânta Scriptură și în Sfânta Tradiție se ascunde comoara dreptei noastre credințe. Iar diavolul urmărește să ne depărteze de aceasta și să ne fure mântuirea. Datoria noastră acum este clară: nu vom îngădui diavolului să ne piardă cu arma înșelăciunii. Nu! Vom rămâne credincioși „în cele ce le-am învățat și de care suntem încredințați” (2 Tim. 3, 14). Căci aceasta este spre folosul viitorului nostru celui veșnic și al mântuirii noastre sufletești...” [51;81-83].

„Citirea Părinților m-a încredințat cu deplină limpezime că la mântuire se poate ajunge în chip neîndoielnic în sânul Bisericii Ortodoxe – lucru de care sunt lipsite confesiunile Europei apusene, care nu au păstrat în întregime nici învățătura dogmatică, nici cea ascetică a Bisericii lui Hristos din primele veacuri. Ea mi-a descoperit ce a făcut Hristos pentru omenire, în ce constă căderea omului, de ce este neapărată nevoie de un Răscumpărător, în ce constă mântuirea pe care a dobândit-o și o dobândește Răscumpărătorul. Ea m-a întărit: trebuie dezvoltată, simțită, văzută lăuntric mântuirea, fără de care credința în Hristos e moartă, iar creștinismul – un cuvânt și un nume rămas neîmplinit! Ea m-a învățat să privesc veșnicia ca veșnicie, înaintea căreia este nimic chiar și o viață pământească de o mie de ani, nu doar a noastră, ce se măsoară cu jumătatea de veac. Ea m-a învățat că viața pământească trebuie petrecută pregătindu-ne pentru veșnicie ... ea mi-a arătat că toate îndeletnicirile, desfătărilor, cinstirile, întâietățile pământești sunt jucărele deșarte cu care se joacă și prin care pierde veșnica fericire copiii mari” [34;15].

Îndrăznesc să spun că deși sunt păcătos am simțit în inima mea cele scrise de către cuviosul arhiepiscop, și cred că tot cel ce se va lupta să meargă pe calea mântuirii și va cunoaște Ortodoxia va simți aceste cuvinte ca și cum ar fi fost scrise de către el însuși. De aceea închei repetând un alt îndemn al său, îndemn care nădăjduiesc să aibă ecou în inimile tuturor iubitorilor de Hristos: “Fraților, fie ca acest gând bun (luarea Sfinților Părinți drept povățuitori) să fie steaua voastră călăuzitoare în vremea pelerinajului vostru pământesc pe valurile vieții acesteia!” [34;16].

Anexe
Sfântul Petru Movilă
Despre înșelarea diavolească²¹

„În satul Munin din ținutul Przemysl, sat aflat la o milă depărtare de orașul Iaroslavl, de care și ține, trăia un țăran polonez, Wojciech, poreclit Suflet, care avusese o soție pe nume Anna. La puțin timp după moartea soției, diavolul, vrând să-i întărească nu numai pe rătăciții de latini în erezia focului purgatoriu, dar și pe drept-credincioși să-i aducă cu viclenia sa rău-voitoare la această rătăcire latinească, s-a vârât sub cuptor și, nevăzut fiind, cu glasul soției îl chema pe soț pe nume, zicând: „Wojciech”. Iar el, auzind, a sărit înfricoșat, vrând să fugă afară. Dar diavolul îi zice: „Nu fugi, Wojciech, ci ascultă de glasul meu, căci eu sunt sufletul soției tale Anna, și din pricina păcatelor mele pătimesc în cuptorul acesta. Te rog dar, fie-ți milă, ajută-mă și du-te la preoți și înduplecă-i să se roage și să facă slujbe pentru mine. Cel mai bine ar fi să vină aici și să facă slujbe și rugăciuni pentru mine în casă, până când mă voi izbăvi de chinul purgatoriului, căci nădăjduiesc să fiu curând mântuită cu rugăciunile lor. Până acum tu n-ai avut grijă să faci milostenii și slujbe ca să mă ajuți, și să-mi scurtezi chinurile purgatoriului, ci, de când am ieșit din trup, m-ai lăsat uitată”.

Bărbatul, neștiind de ispita diavolului, a crezut că este sufletul soției sale, și îndată a pornit spre cetatea Iaroslavl, și le-a povestit iezuiților și preoților de la mănăstirea Farra tot ce-a auzit. Iar ei, ca să se încredințeze de adevărul celor povestite, au trimis doi oameni în casa aceluia om, să vadă. Și dacă au venit, diavolul, ca un suflet, le-a vorbit și lor cum îi vorbise omului, rugându-i de molitfă. Și când aceștia s-au întors și au povestit, toți preoții latini și iezuiții au crezut că într-adevăr era sufletul acelei femei și au început să facă rugăciuni și molifte și să săvârșească slujbe. Iar tuturor oamenilor le-au hotărât post și le-au poruncit să se roage cu sârg pentru el, iar pe ortodocși, adică pe ruși, ca să le fie de învățătură, îi vorbeau de rău, zicându-le:

„Nu pentru noi, care credem în focul purificator, ci pentru voi, schismaticilor, care nu vreți să credeți învățătura cea adevărată, care-i a noastră, și nu vreți să vă convertiți la cunoașterea adevărului, Dumnezeu a arătat aievea acest suflet sfânt (căci de acum – aoleu, rătăcire! – diavolul căpătase de la ei numele Sfintei Anna). Și toți preoții și iezuiții au mers cu litia și cu multă lume pe jos până în satul Munin, în casa omului, cântând și rugându-se de slobozirea acestui suflet. Și când preoții au intrat în casă, au început să cheme sufletul acela, iar diavolul, ca un suflet, cu glasul femeii le-a răspuns și le-a cerut să se roage pentru el. Iar diavolul, ca să-i întărească și mai mult pe cei căzuți în amăgire, și ca să momească și mai mulți, le-a mulțumit și le-a spus că rugăciunea lor îi aduce ușurare, și i-a rugat să stropească cu agheasmă locul în care spunea că se află, căci le spunea că este ba sub cuptor, ba sub laviță, ba sub treuca din care mâncau porcii. Iar ei făceau repede și cu sârg ce le zicea diavolul, crezând că-i aduc sufletului ușurare.

Și prin tot ținutul acela s-a răspândit vestea că în Munin s-a ivit un suflet sfânt și de pretutindeni veneau mulțime de oameni, nu numai de credință latină, ci și ortodoxă, să vadă și să audă vocea aceluia suflet și, amăgiți că într-adevăr este suflet, se rugau pentru el și făceau pomeni. Amăgirea aceasta între latini, adică rugăciunile pentru diavol, a durat vreo 12 săptămâni: zi de zi săvârșeau rugăciuni în casa aceea, și țineau slujbe în bisericile lor.

Dar Dumnezeu, pentru a nu cădea în amăgire și ortodocșii (căci de acum și mulți dintre ei începuseră să se despartă de dreapta-credință), a pus în inima unui nobil drept-credincios, pe nume Martin Grabkovici, aflat în slujba cneazului Vasili al Ostrogului, să se ducă și să vadă acea amăgire, căci atunci venise din ținutul Cracoviei în orașul Iaroslavl. Când s-a întâmplat să se ducă toți preoții cu litia, însoțiți de multă lume, la sufletul acela din satul Munin, a venit și a văzut, și îndată a cunoscut

²¹ Din volumul Sfântului Petru Movilă - Împăcarea Bisericii Ortodoxe, pp. 81-85. Subtitlul îmi aparține. Am anexat această întâmplare povestită de sfântul Petru Movilă pentru că arată cât se poate de clar cum cei care nu sunt fiii Bisericii Ortodoxe cad în cursele meșteșugite ale vrăjmașului. Nu este greu să se înțeleagă de aici că în apariții similare, datorate diferitelor forme de spiritism sau contactului extraterestrelor cu pământeni, avem de-a face cu manifestări similare. Chiar dacă spiritismul, de la formele sale străvechi până la channelling-ul modern, nu se numără printre subiectele combătute în acest volum, totuși se vor putea observa anumite elemente comune întâlnirilor cu ființele extraterestre.

amăgirea diavolului căci, înainte să intre el în casă, sufletul le spunea preoților să nu-i lase pe ruși și pe cei de altă credință în casă, fiindcă zicea: „Când aceștia intră, mi se întetește chinul și sufăr rău, de aceea nu vă pot răspunde când mă întrebați”. Și i-au alungat din casă pe toți drept-credincioșii.

Iar Grabkovici, venind, a intrat (căci lui, ca om în slujba cneazului, nu puteau să nu-i îngăduie), și, de îndată ce a intrat, a început să îi întrebe pe preoți unde-i sufletul (căci, intrând el, sufletul a încetat de îndată să mai vorbească). Ei i-au arătat locul de unde se auzea glasul. Și el l-a chemat de mai multe ori zicând: „De ești suflet ori drac, vorbește cu mine”. Apoi, văzând că acesta nici nu dă glas, nici nu răspunde, a zis către preoți: „Nu vă lăsați amăgiți, domnii mei, și credeți-mă că nu e suflet, ci ispita diavolului, și însuși diavolul v-a vorbit, amăgindu-vă pe voi și ispitind atâta lume”. Dar preoții i-au zis: „Tu, schismatic fiind, vorbești așa și hulești acest suflet sfânt, dar vezi că nu pentru noi, ci pentru voi, schismaticii, l-a adus Dumnezeu, ca să vă convertiți la sfânta biserică romană și să credeți că într-adevăr, după moarte, sufletelor le este pregătit focul purificator”. Și multe asemenea vorbe i-au spus, ocărându-l. El însă a întrebat: „Dacă este într-adevăr suflet sfânt, și nu drac, după cum spuneți, de ce nu vorbește cu mine?”. Iar ei i-au răspuns: „Fiindcă nu ești de credința noastră catolică”. Iar el a zis: „Atunci să vorbească cu voi, numai să-i aud vocea”. Și ei au început să-l cheme și să-l roage să vorbească cu ei, însă nici lor nu le-a răspuns. După ce s-au rugat mult de el, l-au întrebat: „De ce nu ne răspunzi, sfântă Annă?” Iar diavolul, cu greu înduplecat, a început să geamă, ca și cum ar fi fost bolnav, răspunzând: „Fiindcă aici a intrat un om străin, care nu-i de-al nostru (căci era acest Grabkovici om bun și cu frică de Dumnezeu, evlavios, înțelept și cunoscător al Sfintelor Scripturi)”.

Iar el, auzind glasul, îndată a și zis: „O, voi preoți catolici! Dacă, după cum spuneți, împărtășiți credința cea adevărată și sunteți catolici drepti, de ce n-ați descoperit amăgeala drăcească și, precum necredincioșii care nu-L cunosc pe Dumnezeu, amăgiți fiind, îi spuneți dracului sfânt și faceți pentru el rugăciuni și molitfe și, încă mai vârtos, săvârșiți slujbe și atâta lume trageți după voi în prăpastia ispitirii spre pierzanie? N-auziți și nu pricepeți oare că glasul care vă vorbește este cu adevărat al diavolului?”. Și îndată a zis către drac: „În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, întru Unul Dumnezeu slăvit în Treime, Creatorul și Ziditorul a toată făptura văzută și nevăzută, îți poruncesc ție, cel care vorbești acuma, să-mi spui dacă ești suflet sfânt sau diavol blestemat, care amăgești lumea!”. Și pe dată diavolul a început să suspine, însă Grabkovici a stăruit din nou în numele Sfintei Treimi și al întrupării Fiului lui Dumnezeu, poruncindu-i să răspundă. Și glasul, de nevoie, a spus: „O, om rău, mă chinuiești”. Iar Grabkovici iarăși i-a poruncit și diavolul, în silă, a răspuns, recunoscând: „Nu sunt suflet”. Și astfel au văzut cu toții și și-au dat seama că îi ispita diavolul.

Atunci Grabkovici a zis către preoți: „Vedeți că, ispitiți fiind de diavol, amăgiți o mulțime de oameni și-i duceți la pierzanie? Deci, căiți-vă și nu vă mai amăgiți nici pe voi, nici pe alții. Vedeți cum v-a lăsat Dumnezeu în mintea voastră nechibzuită pe voi, cei care propovăduiți scorneli și împrăstiați născociri omenești despre focul purgatoriului, de care nici părinții teofori nu ne învață, și faceți necuviințe, adică îl numiți sfânt pe diavol și vă rugați pentru el? Să știți însă că Dumnezeu i-a dat diavolului voie să facă asta în folosul vostru, astfel încât, dându-vă seama că rea este învățătura voastră despre chinul purgatoriului, veți înceta să mai duceți în ispită diavolească poporul, pe care, amăgindu-l întru pricopseala voastră cea rea, în loc să-l curățiți îl trageți după voi în gheenă”. Și ei, rușinați tare, au plecat. Iar în bisericile catolice, ca să le fie tuturor de învățătură, au poruncit în gura mare să nu se mai ducă nimeni acolo căci nu un suflet s-a ivit, ci amăgirea diavolului. Iar Grabkovici, pe când încă se aflau cu toții acolo, l-a cercetat vârtos pe stăpânul casei, zicându-i: „Ori tu, ori cineva dintr-ai tăi faceți vrăjitorii și îl aveți pe acest drac”. Și s-a vădit că acesta n-avea nici o vină, căci era om bun și simplu. Dar femeia de la cuhnie, adică bucătăreasa lui, fiind strânsă tare cu ușa, a recunoscut în fața tuturor că îl avea pe acest drac încă din Polonia Mare (căci era leahă), însă a zis: „Nu eu i-am poruncit să facă asta, însă, dacă el vrea să facă ceva, face și fără mine”. Înșfăcând-o pe bucătăreasă, au dus-o în temniță, însă, de rușine, preoții latini au dat poruncă să fie făcută scăpată în toiul nopții, pentru ca nu cumva, după o cercetare mai amănunțită, să se răspândească peste tot vestea despre amăgeala diavolului, făcându-i și mai tare de batjocură...²²

²² Dintre elementele comune acestui caz și celorlalte tipuri de contact cu ființe spirituale, de la extraterestri până la spiritele morților, amintim aici: exploatarea fondului religios al celor înșelați (aceștia fiind convinși că ceea ce fac îi este bineplăcut lui Dumnezeu), negarea învățăturii Bisericii Ortodoxe (în numele unei îndoielnice minuni care e mai convingătoare decât o dogmă învechită), invitația adresată ortodocșilor de a-și părăsi credința pentru a primi noul adevăr. În același timp trebuie

Despre maestrul Gregorian Bivolaru și Tantra Yoga²³

În perioada anilor 1970, mișcarea new age, printr-un fenomen de rezonanță sincronică, a pătruns pe canale văzute și nevăzute și în țara noastră. Modalitatea de pătrundere a fost desigur foarte discretă, dat fiind faptul că în acea perioadă cenzura de partid era cât se poate de vigilentă cu aceste mișcări suspecte ce veneau de dincolo de „cortina de fier”, din spațiul euro-atlantic.

După cum se știe, în acea perioadă în cadrul mișcării new age de o mare cinste se bucurau curente spirituale orientale, dintre care se remarcă desigur yoga. Spațiul euro-atlantic, în special cel nord american a fost împânzit de numeroși „guru” indieni ce au făcut o propagandă extrem de eficientă învățăturilor hinduiste, dintre care yoga avea un rol important.

În aceeași perioadă (anii 1970) la noi în țară acest fenomen s-a manifestat la o scară mult atenuată. În București și provincie se găseau câteva centre de practică yoga animate de câțiva „instructori” ca Gregorian Bivolaru, Nineta Crainici, Tufoi, Mario-Sorin Vasilescu, Vulcănescu, Chiaburu (pentru Meditația Transcendentală).²⁴ Anul 1982 a marcat „scandalul meditației transcendente”, declanșat de stoparea activității lui Ion Stoian (român rezident în Elveția) de către autoritățile de stat. În urma măsurilor severe luate în acel moment, au fost desființate nu numai cursurile – legale – de yoga, ci și Institutul de psihologie, cluburile de arte marțiale: judo, karate, etc.

„Prigoana” a luat sfârșit o dată cu revoluția din 1989. O dată cu libertatea binecuvântată ce a încununat jertfa tinerilor martiri, aceste manifestări de tip new age, la care s-au adăugat astrologia, ocultismul, radiestezia, paranormalul, parapsihologia, divinația, yoga, medicina alternativă, etc., au înflorit într-un „boom” impresionant. Cei 40 de ani de comunism au instaurat în special în marile orașe un climat de ateism programat, în care generații întregi născute după cel de-al doilea război mondial au rămas la stadiul unui creștinism nominal și minimal, având un contact extrem de diluat cu Biserica, iar ca nivel catehetic nu cu mult peste 0. O parte din aceste suflete uscate de materialismul satanic însetau după Dumnezeu și cele sfinte, dar, lipsiți fiind de orice discernământ duhovnicesc, s-au adăpat la primele izvoare ce le-au ieșit în cale.

Dintre aceste mișcări „alternative”, ne vom opri asupra așa-numitei M.I.S.A. (Mișcarea de Integrare Spirituală în Absolut), condusă de către Gregorian Bivolaru. Acesta s-a născut la 12 martie 1953 în Tărtășești, un sat mic, aproape de București. El a început să predea yoga practică în București în anul 1978. Ca și marea majoritate a instructorilor de yoga români, G. Bivolaru a fost un diletant autodidact. În afara curențelor elementare de stăpânire competentă a domeniului, s-a remarcat prin faptul de a fi stăpânit de patima desfrânării, ajungând până la a fi arestat de mai multe ori și condamnat pentru răspândirea de materiale pornografice.

S-a ajuns și până acolo ca împriecinatul să fie supus unui consult psihiatric de specialitate, care a ajuns la concluzia că „pacientul prezintă, în momentul examinării, dezvoltare paranoică a personalității cu elemente obsesivo-fobice pe fond psihopat schizoid”²⁵. Medicii legiști au făcut și o propunere către

observată atitudinea fermă a nobilului Grabkovi, care nu a șovăit să dea în vileag rătăcirea și înșelarea diavolească. Așa se purtau sfinții mucenici care dărau idolii prin care oamenii erau călăuziți de duhurile întunericului. Întâmplarea arată, încă o dată, că nu numai preoții au datoria de a lupta împotriva rătăcirilor și ereziilor, ci și toți mirenii care fiind mădulare ale Trupului lui Hristos sunt chemați să mărturisească adevărul de credință.

²³ Articol apărut sub titlul MIȘCAREA DE INTEGRARE SPIRITUALĂ ÎN ABSOLUT (M.I.S.A.) - O manifestare a magiei erotice în perioada contemporană în Credința ortodoxă, Anul VII, nr. 3 (72), martie 2003. Un rezumat al acestui articol a apărut în periodicul Patriarhiei Române, Vestitorul Ortodoxiei nr. 310/2003, care a girat astfel obiectivitatea documentară a autorului, care a făcut doctoratul în Teologie cu specializarea în Sectologie. Cartea sa *Împărăția răului: New Age* este cea mai documentată lucrare apărută în limba română despre invazia neopăgână.

²⁴ Octavian Sărbătoare, Despre MISA și Dl. Gregorian Bivolaru, preluat după internet <http://www.yogaesoteric.net/tablepage.asp?Chapter=7&Page=23&lang=ro>

Chapter=7&Page=23&lang=ro

²⁵ Ziua pe Internet, www.ziua.ro/archive/2002/10/08/docs/33122.html, marți 8 octombrie 2002, Laszlo Kallai

instanță: „Considerăm că numitul prezintă un grad mare de periculozitate socială și proliferarea unor practici aberante cu caracter sexual, fapt pentru care apreciem că discernământul este pierdut în raport cu fapta pentru care este cercetat și recomandăm aplicarea măsurilor de siguranță medicală prevăzută de art. 114 CP...”

„Idei interpretative de persecuție, idei dominante cu caracter mistic, idei obsesivo-fobice cu caracter mistico-religios și erotic, preocupări erotice exagerate, nemotivate afectiv. Instabil în timpul discuției (...) capacitate de sinteză și abstractizare diminuată. Afectivitate - instabil, irascibil, revendicativ.”

La categoria examenul personalității Grig a dat rezultate absolut spectaculoase, astfel „tendențele psihonevrotice releva în sfera personalității manifestă valori patologice pentru tendințele obsesive (321 de puncte față de normalul de 120 de puncte), schizoide (340 de puncte în loc de 120 de puncte pentru cazuri normale). Cu valoare accentuată apar tendințe paranoide (280 de puncte față de normalul de 120 de puncte). (...) în sfera personalității profunde apare o sexualitate ambivalentă, dominată de necesitatea erotică, agresiunea lipsește, fiind refulată. În sfera afectivă, refularea dorinței de afirmare, caritate, religiozitate, fiind caracteristic nevrozelor și la psihoze dintre care schizofrenici. Caracter limbaj afectat, care încearcă să-și seducă auditoriul, dorește să se arate dur, dar este de fapt slab. Masochism moral; înclinare neautentică spre etică, religie, artă, profesii spirituale.”²⁶

În ciuda acestor diagnostice „Grig a petrecut aproape 2 ani în închisoare, doar pentru că era profesor de yoga. El a reușit să evadeze spectaculos din închisoarea cea mai cumplită (Penitenciarul Rahova), ca o formă de protest, dând astfel naștere unor istorii despre neobișnuitele lui capacități yoghine paranormale, pe care el le-a și confirmat după aceea prin acțiunile sale.”²⁷

La ora actuală (2002), M.I.S.A. numără peste 30.000 de membri, având filiale în orașele din provincie (Cluj, Craiova, Iași, Brașov, Timișoara, Bacău, Constanța, ș.a.) și în câteva țări: Italia, Franța, S.U.A., Ungaria, Germania, Danemarca, Australia.

Caracterizarea învățăturilor MISA

Oferta practicilor de „integrarea în absolut” este destul de variată. Ea cuprinde preocupări legate de:

- yoga propriu-zisă: tantra yoga, karma yoga, laya yoga, hatha yoga, etc.;
- baze filosofice hinduiste: shivaism, bhagavat gita, upanishade, etc.;
- terapii alternative: ayur-veda, etc.;
- apologetică naționalistă anti francmasonică (!);
- astrologie karmică și reîncarnare;
- „învățături creștine”: apocrife, Sadu Sindar Singh, yoga creștină, isihasm yoghin.

Adepii, în copleșitoarea lor majoritate tineri cu probleme psiho-somatice și cu mari neclarități duhovnicești capătă în cadrul cursurilor de yoga M.I.S.A. răspunsuri la întrebările existențiale: „cine sunt eu?”, „ce sunt eu?”, „unde sunt în univers?”, „în ce relație sunt eu cu Dumnezeu?”²⁸

Cursurile durează 7 ani și sunt anunțate în fiecare an prin împânzirea orașului cu mii de afișe. Prima ședință de prezentare și introducere, gratuită, are loc de obicei în săli de teatru închiriate („Teatrul C. Tănase”, „Teatrul C. Nottara”). Apoi cursanții sunt convocați la una din sălile de meditații, amenajată la mansarda unui cămin de nefamiliști de pe platforma industrială Pipera.²⁹

„Grig locuiește acum (2003) în București, conducând 12 'ashramuri' plus centre de cercetare, învățământ și vindecare potrivit principiilor yoghine. El însuși predă yoga la clasele mari care au ajuns în al 12-lea și al 13-lea an de studiu, la celelalte predând mai mult de 200 instructori răspândiți în toată România.”³⁰

²⁶ Idem

²⁷ <http://www.yogaesoteric.net/tablepage.asp?Chapter=7&Page=23&lang=ro>

²⁸ Diac. Prof. Dr. Petre I David, *Invazia sectelor*, vol. 2, Editura Europolis, Constanța, 1999, p. 54

²⁹ Ziua pe Internet marți www.ziua.ro/archive/ 2002/10/15/docs/33774. 25 octombrie 2002

³⁰ bivolaru misa: Gregorian Bivolaru - Biography
www.sivasakti.com/yoga_tantra_meditation/bivolaru_misa.html

Învățăturile legate de karma yoga de exemplu, urmează în linii mari pe acelea ale experților (guru) neo hinduși ca Sri Aurobindo, Swami Shivananda, Swami Vivekananda, Mahatma Gandhi, ș.a. Potrivit lui Sri Aurobindo „eficiența acțiunii care a fost consacrată și care este efectuată prin și pentru divinitate este direct proporțională cu gradul jertfei divine. Acțiunea manuală efectuată intenționat numai pentru divinitate este superioară activității mentale efectuată intenționat doar în scopul evoluției noastre egotiste, pentru slavă personală, sau pentru o satisfacție mentală trecătoare. Potrivit tradiției hinduse privind karma yoga, alegerea acțiunilor «care trebuie să fie efectuate» de către cineva este determinată de ceea ce se numește în India *svadharma* (legea cea potrivită). În timp ce în Occident religia, morala și legea sunt alcătuite din drepturi și restricții date în termeni absoluți, rezervându-și dreptul pentru excepții multiple, hinduismul dă diferite drepturi și îndatoriri, uneori contradictorii, pentru diferite grupuri de oameni din societate”.³¹

În ciuda faptului că G. Bivolaru și instructorii săi se delimitează hotărât și deschis de mișcarea new age, socotind-o – pe bună dreptate – un fenomen dirijat din umbră de masoneria globalistă – totuși caracterul eclectic-sincretist al învățăturilor cursului arată exact contrariul, și anume apartenența în duh de mișcarea Vărsătorului. Elementele neo-hinduse și orientale se împletesc cu apocrife și cu practica isihastă într-un mod ce le desfigurează în cel mai post-modernist chip.

Să luăm de exemplu un material ce alătură „Meditația isihastă - Rugăciunea inimii – o formă ezoterică a practicii creștine” de meditația yoghină.

„Practica de bază a isihasmului este ceea ce călugării numesc rugăciunea inimii, o formă de rugăciune care atinge, în etapele sale cele mai înalte, profunzimile meditației.”³²

„Rugăciunea inimii este, de fapt, o formă de meditație specifică sistemului yoga (sic!), prin faptul că ea nu are un obiect anume spre care să se orienteze și pentru că nu mai folosește nici un cuvânt.

Meditația isihastă implică trei faze:

- În prima fază se rostește simplu rugăciunea: la început de trei mii de ori pe zi, apoi de șase mii de ori, pe urmă de douăsprezece mii de ori pe zi și apoi tot timpul. Această primă fază este similară anumitor procedee specifice din Japa Yoga.

- Practicantul urmărește să găsească cu imaginația locul inimii și să sincronizeze cuvintele rugăciunii cu bătăile inimii și cu ritmul respirației. Acestea sunt aspecte specifice tehnicilor de pranayama.

- În această fază are loc cu adevărat rugăciunea inimii. Acum mintea fuzionează perfect cu rugăciunea fără să mai aibă nevoie de cuvinte. Această etapă este asemănătoare cu tehnicile de Laya yoga.

Condiții preliminare pentru realizarea rugăciunii inimii:

- Mintea practicantului trebuie să se orienteze către interior, spre «inima» sa, abandonând orice exteriorizare către un obiect anume. Inima reprezintă, de fapt, centrul ființei, locul în care tradiția spirituală yoghină localizează sediul spiritului divin nemuritor Atman. Mintea, întorcându-se în inimă, se întoarce, de fapt, «acasă».

Efecte:

- Are loc o deschidere din ce în ce mai mare a inimii spirituale, prin concentrarea neîntreruptă asupra ei, deci practic o dinamizare intensă a centrului subtil de forță Anahata chakra, și în etapele ultime, chiar accesul la Sinele Divin individual.

Toate etapele necesare pentru aprofundarea acestei tehnici nu fac decât să reveleze unitatea în esență a acestor două căi spirituale, yoga și creștinismul, diferite doar în aparență.”³³

Am citat dinadins integral aceste paralele făcute între creștinism și yoga, deoarece ele reflectă modul atragerii tinerilor români ce mai au unele trăsături ortodoxe, primite de la nașterea cea de-a doua și din mirungere, și sunt astfel receptivi la acest melanj specific new age-ului în spațiul răsăritean ortodox.

³¹ Karma yoga, <http://www.yogaesoteric.net>

³² <http://www.yogaesoteric.net/tablepage.asp?Chapter=1>
&Page=23&lang=ro

³³ Idem

Desigur alăturarea este forțată, iar asceza și mistica ortodoxă și cea de tip yoghin hinduist nu au în comun decât aspectele exterioare. Pur și simplu Dumnezeu creștinilor nu este nici Brahmanul, nici Atmanul hindușilor. Unirea isihastului și cea a yoghinului se realizează cu ființe diferite, și chiar în chip diferit.

G. Bivolaru s-a aventurat în „exegeze” teologice de tot felul, având totala libertate a unui sectant ce poate fi oricât de „creativ”, fără a se conforma unei tradiții bisericești anumite. Astfel el ajunge să lanseze pe internet o variantă proprie a rugăciunii „Tatăl nostru” ce conține următoarele contribuții creatoare:

„Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne nouă astăzi. *Și nedespărțită (!)*...

Și ne izbăvește de cel *rău și viclean*...

Că a Ta este *slava și mărirea* acum și pururea și în vecii vecilor. Amin”

Cursurile se desfășoară pe fondul hipnotic al unei muzici ambientale electronice, metodă folosită la rândul lui și de către Mario Sorin Vasilescu. Această muzică a fost multiplicată și răspândită sub forma casetelor și discurilor CD Rom MP3. Unele dintre aceste casete se declară a conține mesaje subliminale, adică acel tip de mesaje ce se adresează direct pragului subconștient, nefiind prin urmare supuse controlului trezviei. Acest procedeu de magie și hipnoză este cu atât mai periculos cu cât efectele nu pot fi sesizate din timp.

Trebuie recunoscut însă că punctul forte al lui Grig Bivolaru, punct ce-l distinge îndeosebi în România de alți „maestri yoghini”, este Tantra Yoga. Tradițiile hindusă și buddhistă socotesc că aceasta este veche cel puțin ca și tradiția vedică, socotită veche de aprox. 5000 de ani.

“Buddhismul pe de altă parte are o ramură tipică tantrică cunoscută sub numele de Vajrayana. Acest buddhism tantric este practicat încă în Tibet, dar și în Nepal și India. Considerând spațiul spiritual-cultural românesc, ideea de a considera sexualitatea ca o cale spirituală, pare natural de a se înfirișa și în România. Temperamentul devoțional al românilor îi plasează natural în a se apropia cu sinceritate de un fenomen care în istorie este clar documentat și în unele părți ale lumii practicat extensiv. Se pune întrebarea de ce până acum Tantra nu a fost pe agenda de lucru a românilor? Se poate răspunde simplu, pentru că Tantra ca expresie necesită libertate, iar românii din păcate în istorie au fost dominați de alte popoare și asupriți interior de dictatori. Cu alte cuvinte istoria a împiedicat dezvoltarea unei spiritualități care folosește sexualitatea ca metodă de iluminare. Privind cu onestitate felul de comportare al românilor, îi găsim pe unii cu mult suflet, pasionați, cu căldură și dorința de a trăi viața din plin. Aceste caracteristici sunt esențiale când analizăm calitățile unui aspirant pe calea spirituală tantrică.”³⁴

Erotismul este arma nr. 1 a magiei, lucru descris magistral de către I. P. Culianu în lucrarea sa *Eros și magie în Renaștere, 1484*³⁵. Meritul cercetătorului român constă, pe lângă documentația de excepție, și în demontarea mitului „martirului” Giordano Bruno, așezat în mentalul comun alături de Galileo Galilei și alții, în galeria celor prigoniți de „biserica” pentru știință și liberă cugetare. Se poate considera că la noi această lucrare dezvăluie publicului pentru prima dată adevărul legat de personalitatea lui Bruno și a activității sale condamnabile. Potrivit lui Culianu, Bruno a dus până la consecințele ei extreme doctrina numai schițată a identității dintre iubire și magie a lui Ficino: „magia este o metodă de control a individului și a maselor, bazată pe o cunoaștere profundă a pulsionilor erotice personale și colective”. În fapt, magia „...nu este decât eros aplicat, dirijat, provocat de operator”; „întreaga forță a Magiei se întemeiază pe Eros”³⁶. “Magia erotică reprezintă gradul zero al oricărei magii: îndrăgostitul face același lucru ca magicianul: construiește prin mijloace de persuasiune în jurul iubitului o rețea pentru a controla aparatul pneumatic al celui iubit”³⁷. Pe scurt, magia „este o operațiune fantasmatică ce trage folosință din continuitatea dintre pneuma individuală și pneuma universală”³⁸.

Relațiile dintre indivizi sunt reglate după criterii „erotice”, fiecare ființă este inserată într-un releu intersubiectiv. Operatorul observă relațiile intersubiective și trage un profit din cunoașterea lor.

³⁴ Octavian Sărbatoare osmail.htm@gmail.com

³⁵ Editura Nemira, 1994

³⁶ Ioan Petru Culianu - Eros și magie în Renaștere, ed. cit., p. 16

³⁷ Ibidem, p. 132.

³⁸ Ibid., p. 133.

Se petrece ceva similar ca în „procesul de transfer”. Practicianul magiei erotice își poate folosi talentele contra voinței unui individ și contra societății înseși, pentru că dictează el însuși regulile societății. „Se vede că magia erotică bruniană își propune ca scop să-i permită unui manipulator să controleze indivizi izolați și mase. Supoziția-i fundamentală este că există un mare instrument de manipulare și acesta este Erosul în sensul cel mai general: ceea ce iubim, de la plăcere fizică, până la lucruri nebănuite, trecând, desigur, prin bogăție, putere etc.”³⁹ chiar și repulsia și ura, care sunt partea negativă a aceleiași atracții universale: „legătura legăturilor este iubirea.”⁴⁰ *⁴¹

Această armă a fost folosită printre alții, de către maestrul apreciat de G. Bivolaru, Bhagwan Rajneesh, supranumit „Osho”, cel care la un moment dat ajunsese să posede 99 de limuzine de lux Rolls Royce, și avea o adevărată gardă de corp personală. Aspecte cutremurătoare ale activităților din ashramul lui Osho au fost surprinse și dezvăluite în documentarul apologetic „Invazia păgână” din anii ‘90, reluat acum și de postul de televiziune *Tele 7 ABC*. Efectele asupra tinerilor și tinerelor prinși în această capcană a demonului desfrânării pot fi devastatoare. Ele pot fi urmărite mai pe larg în lucrarea lui Danion Vasile *Jurnalul convertirii*⁴², sau în diverse mărturii, chiar dacă sunt, din motive lesne de înțeles, anonime.

Iată declarația unui tânăr care a practicat „yoga lui Bivolaru” timp de trei ani: „Din primele ședințe ni s-a spus că vom învăța multe lucruri care constituie secrete ale practicii yoga, deci va trebui să nu le discutăm chiar cu oricine, că la ședințe va trebui să nu lipsim, deoarece pierdem ritmul, că sunt niște reguli care trebuiesc respectate și anume: în timpul ședințelor toată lumea ascultă și face ce i se cere; materialele primite nu pot fi arătate la nimeni și mai ales nu pot fi multiplicare, transmise altora. Unele tehnici erau secrete, de exemplu mantrele. Toate acestea au apărut treptat, în așa fel încât de la totala libertate pe care o aveam la început am ajuns să nu mai pot vorbi despre ceea ce făceam decât cu cei care participau la cursuri. (...) În fiecare vacanță de vară, yoghinii se întâlneau la Costinești, într-un fel de tabără. Ajungând acolo, e greu de spus ce am simțit. Dacă la sală unele asane erau comice, aici, unde aproape toți yoghinii, în frunte cu instructorii și chiar Bivolaru, erau dezbrăcați, exercițiile deveneau de-a dreptul vulgare”⁴³.

Fenomenul a căpătat o asemenea amploare încât nu mai poate fi ignorat de către Biserică. Ceea ce stârnește uimirea este faptul că în toate procesele intentate de Gregorian Bivolaru diferiților ziariști din presa scrisă și audio-vizuală ce l-au demască în diferite momente, acesta a ieșit învingător! Ceea ce duce la concluzia firească, și aceea că „prigonitul iudeo-masoneriei”, așa cum se prezintă fanilor săi Bivolaru, este în realitate mai mult decât protejat de către forțe oculte, văzute și nevăzute.

Dacă Biserica ortodoxă nu are la îndemână mijloace coercitive, iar în cele duhovnicești folosește cu mare scumpătate afurisană și blestemul, totuși rămân cel puțin de folosit mijloacele harice misionare de combatere și încercarea de a recupera, acolo unde mai este încă posibil, oile pierdute...⁴⁴

³⁹ Ibid., p. 136.

⁴⁰ Ibid., p. 144.

⁴¹ Preluat după Aurel Codoban Ioan Petru Culianu, sau filosoful (religiilor) ca "magician" în *Cotidianul*, Suplimentul cultural, literar și artistic, 18.05.1992, p.7

⁴² Editura Bunavestire, Galați, 2002

⁴³ Ziua pe Internet marți www.ziua.ro/archive/ 2002/10/15/docs/33774. 25 octombrie 2002

⁴⁴ Prezentarea făcută de părintele Dan Bădulescu a fost inclusă aici numai pentru faptul că M. I. S. A. este, de departe, cea mai răspândită mișcare din România contemporană care promovează credința în reîncarnare, credință care constituie una dintre temele principale ale volumului de față. În viitor intenționez să alcătuiesc o lucrare amplă în care învățătura fiecăruia dintre maeștrii de yoga români să fie analizată în raport cu învățătura Sfintei Scripturi și a Sfinților Părinți (n.a.).

De la religiile orientale la Ortodoxie⁴⁵

1. Venirea la Hristos în Ortodoxie

S-a scris mult despre cei ce vin la Ortodoxie dintr-un mediu romano-catolic, anglican sau protestant, însă s-a scris relativ puțin despre un fenomen la fel de important: numărul crescând de occidentali care vin la Ortodoxie după ce au trecut prin religii orientale. Trăind în societatea occidentală, aceste persoane au avut în general contact cu creștinismul într-o formă sau alta, dar s-au îndepărtat de el, găsind că-i lipsește ceva. Duhurile lor n-au dat mărturie despre adevărul din el, căci acel adevăr fusese întunecat de un tip de religiozitate lipsită de autenticitate. Căutând Adevărul, ei căutau o percepere directă, intuitivă a Realității, dar în bisericile creștine vedeau cum percepția mistică era înlocuită de intelectualism, pe de o parte, și de sentimentalism, pe de alta.

În primul caz, creștinismul devine ceva ce se dobândește prin învățarea mecanică, pornind de la ideea că pentru a fi mântuit e suficient să stăpânești în mod corect cuvintele - adică doar să memorezi versetele cheie ale Scripturii, să pătrunzi în mod intelectual conceptele și să le repeți, știind cum să te porți și să vorbești în dialectul religios al sectei tale particulare. Creștinismul devine astfel o religie seacă, întemeiată doar pe cuvinte, un sistem juridic, un set de idei și comportamente, precum și o instituție politică ce operează pe baza acelorași principii cu ale instituțiilor lumești. În multe locuri, bisericile vor adăuga un element de sentimentalism și entuziasm, spre a aduce puțină viață sistemelor lor moarte, dar se ajunge la un materialism la fel de trivial ca și legalismul religios. Oamenii ajung să fie hipnotizați atât de stările lor emoționale autoprovocate, cât și de sentimentul că au „dreptate” în privința Scripturilor și a doctrinelor lor.

O astfel de stare nu înseamnă perceperea directă a Realității; ea nu e Ultimă. Nu e deci de mirare că acei ce caută spiritualitatea, chiar dacă au fost crescuți în familii creștine, încep să privească în alte direcții, în afara bisericilor. Astăzi apar o mulțime de cărți, majoritatea scrise de autori protestanți, care avertizează oamenii asupra pericolului religiilor orientale și a amorfei mișcări New Age. În multe cazuri, ele sunt excelente cărți de apologetică creștină, cu informații prețioase, având importantul rol de a ajuta pe oameni să ocolească primejdiile spirituale. Însă ceea ce majoritatea cărților evită să menționeze este faptul că practicanții religiilor orientale și new-age-iștii au și ei un argument important: au motive serioase să facă ceea ce fac. Au ajuns să caute în afara bisericilor creștine deoarece, într-un fel, bisericile le-au înșelat așteptările. Substituind experiența Adevărului prin cunoaștere mentală și exaltări emoționale, ele nu ajung să-i învețe nici măcar principiile elementare păstrate de vechile religii orientale. Aceste principii elementare sunt 1) eliberarea de asuprirea gândurilor și dobândirea păcii minții; 2) înlăturarea dorințelor și a patimilor; 3) stăpânirea emoțiilor negative.

În forma sa necontrafăcută, creștinismul are mijloace de a atinge toate aceste țeluri, și mai mult decât atât, căci merge mai departe decât toate religiile. Prin el se ajunge la descoperirea căii către îndumnezeire, către comuniunea desăvârșită cu Dumnezeu prin credința în Hristos. Tinerii noștri ajung să caute în altă parte deoarece bisericile nu cunosc aceste mijloace sau nu se folosesc de ele.

Când căutătorul occidental pătrunde într-o predanie autentică, tradițională, a unei religii orientale, poate experimenta anumite forme de trezire spirituală. El poate începe să experimenteze

⁴⁵ Materialul este tradus din revista *The Orthodox Word* (vol. 32, nr. 5/190, sept. - oct. 1996, pp. 208 - 228), în *Epifania*, nr. 1-2/1998 - traducere: Constantin Făgețan. Am anexat acest articol în nădejdea că va exista cel puțin o persoană care, citind despre credința ortodoxă, va renunța la erezie pentru a îmbrățișa învățătura Bisericii. Nu am încercat să dau sfaturi celor care vor să se convertească, ci am preferat să le pun înainte textul părintelui Damaschin, un alt convertit care atrage atenția asupra curselor în care diavolul vrea să îi atragă pe cei care se apropie de Ortodoxie. Consider că acest articol va fi de folos în același timp și fiilor credincioși ai Bisericii, pentru că, arătându-le greșelile altora, îi va ajuta să își conștientizeze propriile greșeli.

lumina conștiinței pure și eliberarea de gânduri și, prin aceasta, să înceapă a-și vedea propria cădere, stricăciunea lăuntrică și haosul interior, putând să pornească la înlăturarea efectelor negative ale condiționării sale de către lume.

Mulți se mulțumesc să rămână pe acest drum, însă în alții se petrece ceva ciudat. Într-un anumit sens, ei înaintează spiritual mult mai mult decât o făcuseră vreodată înainte, dar în același timp sunt în mod inexplicabil neîmpliniți. O dată cu noua lor descoperire a ceva ce depășește domeniul ego-ului și al patimilor, devin conștienți că trebuie să existe însă ceva mai presus de ceea ce le dă lor autentică tradiție orientală. De ce oare se întâmplă astfel ? Unii ar putea spune că, în calitate de occidentali, ei poartă creștinismul, ca să spunem așa, în codul lor genetic. Însă noi am putea spune chiar mai mult: aceștia, chiar dacă au avut contact cu creștinismul într-o formă sărăcită, au ajuns totuși în contact cu „idealul hristic” așa cum l-a numit Oluesa, marele transmitător al religiei băștinașilor americani. Însuși germele ideii de Iisus Hristos - Dumnezeu Care S-a întrupat, Care S-a golit pe Sine în creație, Care a spus cuvintele pe care le-a spus și Care a murit pe Cruce pentru readucerea omenirii la starea ei originară, deci în Rai - este atât de puternic în sine, încât istorisirile și învățăturile lui Buddha, Lao Tî, Confucius, Mahomed și ale zeităților hinduse pălesc în comparație cu El. Dar dacă Hristos e atât de mareț încât se poate distinge prin El Însuși, de ce religia întemeiată pe El se află într-o stare atât de jalnică? De ce oare e atât de exteriorizată, materialistă și lumească? Cu siguranță, gândesc neîmpliniții căutători în religiile orientale, trebuie să fie mai mult decât atât în ceea ce-L privește pe Hristos.

Dar în aceste suflete lucrează ceva mai mult decât ideea de Hristos. Însuși Hristos lucrează în ei. O dată ce au auzit cele descoperite de Hristos devin de acum încolo răspunzători, iar El îi ajută să ducă la bun sfârșit această răspundere, îi ajută să vină la El.

Și astfel căutarea lor în religiile orientale îi aduce în pragul Bisericii Ortodoxe Răsăritene, cea mai veche și tradițională dintre comunitățile creștine. În religiile orientale *transmiterea* directă a înțelepciunii de la învățător la discipol are o importanță vitală. Ortodoxia posedă această transmitere ce merge în urmă până la Hristos Însuși: o linie de dezvoltare istorică neîntreruptă, fără vreo schimbare fundamentală a punctului de vedere, așa cum s-a întâmplat în Occident după schisma din 1054.

Căutători spirituali din zilele noastre găsesc în Ortodoxie o îndrumare clară întru dobândirea liniștii, stăpânirea patimilor și gândurilor și cultivarea virtuților, ca și învățături precise despre amăgirile spirituale, călăuzindu-i cu mai multă siguranță pe calea comuniunii cu Dumnezeu. Însă mai presus de toate, ei află Chipul Neschimbat al lui Hristos, pe Care nu-L întrezăriseră în celelalte biserici. În El, pe Care vechiul Imn Acatist Îl numește „Răsărit al răsăriturilor”, ei află Începutul și Sfârșitul dorinței inimilor și poarta către viața veșnică. În profunda tradiție mistică și contemplativă a Răsăritului Creștin, aceștia sunt capabili să treacă cu bine dincolo de realizările pe care le-au avut în religiile orientale.

În unele privințe, cei ce se convertesc la Ortodoxie de la religiile orientale au un anumit avantaj asupra celor convertiți de la confesiunile creștine occidentale, însă în alte privințe sunt dezavantajați. Întru folosul nostru al tuturor celor ce suntem convertiți la Ortodoxie, vom discuta mai amănunțit această problemă.

2. Capcanele în care cad protestanții convertiți la Ortodoxie

Când vorbim despre protestanții convertiți la Ortodoxie nu ne referim la toți și nici la protestantism în întregime, ci vorbim doar despre tendințele cele mai grave dinăuntrul protestantismului și despre problemele ce apar atunci când unii protestanți intră în Biserica Ortodoxă.

Originea protestantismului se găsește în dorința demnă de laudă de a ieși din ipocrizia religioasă și din corupție, cultivând legătura personală cu Iisus Hristos. Însă conform cu firea umană cea căzută, aceeași ipocrizie și corupție au pătruns curând și în protestantism, așa încât pentru foarte mulți singura motivație rămâne spiritul de protest, ideea de a fi mai „drepti” decât catolicii, întemeiată pe propria părere.

Pornind cu o astfel de motivație, protestanții ce devin ortodocși, în dorința lor de a continua să fie drepti, se comportă în același mod. În loc să fie experți în citarea Scripturilor spre a-și dovedi părerile personale, ajung acum experți în citarea Sfinților Părinți, a canoanelor și dogmelor, pentru a se îndreptăți; în loc să-i combată, acum îi ridiculizează pe catolici și pe foștii lor confrăți protestanți; în loc să fie implicați în conflictele dintre denominațiunile protestante, acum se implică în conflictele

dintre diversele jurisdicții ortodoxe. Ei caută să devină mai dreپți nu numai decât catolicii și protestanții, ci chiar decât ceilalți ortodocși. Ca urmare, protestul lor continuă și în Biserica Ortodoxă. Neavând predania directă de la duhovnici cu viață sfântă, cuvintele lor nu au putere lucrătoare, ci rămân în domeniul bidimensional al părerilor omenești.

Există o mulțime de protestanți ce sunt mult mai buni creștini decât frații lor ce au devenit ortodocși. În această lumină, protestanții convertiți la Ortodoxie ar face bine să ia în seamă cerința protestantismului evanghelic de a ajunge să fie *născuți din nou*, nu doar prin botez, ci printr-o convertire radicală, proces ce preschimbă lăuntric și-i face să *nu mai fie din lumea aceasta*. Există mult adevăr în această cerință; problemele apar atunci când creștinii „născuți din nou” vin la Ortodoxie fără a fi fost cu adevărat „născuți din nou”: când sunt doar niște protestanți ratați, oameni ce încă sunt *din lumea aceasta* și vor să-și ascundă lipsa de profunzime spirituală devenind mai dreپți decât toate denomiનાțiunile protestante la un loc. În astfel de cazuri, convertirea lor rămâne în mare parte la nivel intelectual.

Un protestant nu poate fi cu adevărat ortodox până ce nu s-a născut din nou, exact așa cum spun protestanții că trebuie să facă. Numai atunci când s-a convertit în mod autentic la Hristos, poate fi convertit cu adevărat la Ortodoxie. Acela poate înțelegе profunzimea Ortodoxiei și poate să-i pătrundă esența, așa cum mulți protestanți de bună credință convertiți la Ortodoxie au făcut-o deja.

3. Capcanele în care cad romano-catolicii convertiți la Ortodoxie

În vreme ce motivația greșită a protestantismului este aceea de a fi drept, greșita motivație a romano-catolicismului este *autoritatea*. Grație accentului pus pe absoluta autoritate exterioară și infailibilitatea instituției ecleziastice, Biserica Romano-catolică a menținut în viață cel mai vechi Imperiu din lume - însă cu un preț deosebit de mare. În Biserica Ortodoxă, când un patriarh sau episcop cade în erezie, credincioșii nu sunt obligați să i se alăture. Însă în romano-catolicism nu există cale de scăpare. Dacă papa adoptă cea mai greșită atitudine și proclamă cele mai primejdioase erezii - și atunci când convoacă un conciliu precum Vatican II - poporul trebuie să-l urmeze, altminteri nu mai poate rămâne catolic. Linia de demarcație a existenței ca romano-catolic nu constă în a rămâne credincios anumitor doctrine, ci mai degrabă în a te afla sub autoritatea unui papă și a fi recunoscut de acesta. O dovadă elementară a acestui fapt se poate vedea la catolicii de rit bizantin, care nu sunt obligați să accepte doctrina catolică a lui Filioque atâta vreme cât acceptă autoritatea papală.

Majoritatea romano-catolicilor ce au venit în Biserica Ortodoxă în ultimele decade au făcut-o datorită falimentului spiritual rezultat din Conciliul Vatican II. Dar făcând aceasta, unii dintre ei nu au făcut decât să vândă venerarea unei autorități în schimbul alteia. Criticând catolicismul, aduc totuși cu ei aceeași mentalitate papală în Biserica Ortodoxă. Ortodoxia lor constă în primul rând din a fi sub și recunoscuți de o autoritate bisericească ce este, la rândul ei, recunoscută. Ei își vor stoarce mintea și vor face tot posibilul să mențină acest statut de recunoaștere, căci le dă siguranța protecției instituționale pe care au avut-o în romano-catolicism; și intră literalmente în panică de îndată ce acel statut e amenințat câtuși de puțin.

A fi ortodox înseamnă și a te afla sub ocrotirea unui episcop ortodox, dar nu acesta e lucrul de căpetenie, ca în romano-catolicism. Când unii romano-catolici înrobiți acestei mentalități se convertesc la Ortodoxie, ei otrăvesc atmosfera cu o eclesiologie străină. Subliniem din nou, nu este vorba de toți catolicii convertiți la Ortodoxie, ci doar despre capcanele în care ei ar putea să cadă. Mulți dintre acești catolici convertiți îi fac de rușine pe cei născuți ortodocși, prin profunzimea pietății lor. Când s-au convertit cu adevărat la Ortodoxie, și nu doar și-au transferat loialitatea către o altă autoritate, ei împodobesc Biserica ca minunați creștini ortodocși.

4. Inima Ortodoxiei

De obicei, convertiții de la religiile orientale evită capcanele menționate anterior. Ei nu au cum să întâlnească obstacolul de a încerca să fie mereu dreپți sau de a trebui să protesteze, și nici nu sunt preocupați de autoritate, de politică sau jurisdicții. La fel ca Părintele Serafim Rose - care a venit la Ortodoxie de la buddhism și taoism - ei sunt capabili să meargă direct către inima Ortodoxiei mistice, cea din cealaltă lume. Dimensiunea ascetică și mistică le este imediat familiară. Ei au deja o înțelegere a celor spuse de către Sfinții Părinți în ceea ce privește trecerea dincolo de domeniul simțurilor,

înlăturarea dorinței pentru cele create, cultivarea purității minții, nelegarea minții de gânduri și imagini, etc. Nu le este greu să priceapă ce înseamnă a fi mântuit de falsa identitate a „omului vechi” prin pocăință și credința în Iisus Hristos, dându-și seama că aceasta este esența Ortodoxiei, care nu are de-a face cu corectitudinea, organizarea ori conceptele raționale, ci doar cu unirea directă cu Dumnezeu.

În mai mare măsură decât alții, acești convertiți știu ce înseamnă să nu fii din lumea aceasta și astfel viețile lor sunt adeseori înzestrate cu ceva nelumesc ce ține cu adevărat de ortodoxia cea mai autentică, dar lipsește din majoritatea bisericilor ortodoxe din occident. Însă și convertiții de la religiile orientale dau piept cu propriile primejdii, dintre care vom evidenția câteva aici:

5. Capcanele în care cad cei convertiți de la religiile orientale

a). *Înșelarea*. Pe durata implicării lor în religiile orientale unii dintre acești convertiți au avut unele experiențe spirituale care, din lipsa unui îndreptar ortodox cu ajutorul căruia să le poată înțelege, i-au dus către amăgire spirituală (*prelest*). Dacă nu au ajuns să-și dea seama de greșeala lor prin pocăință, pot aduce cu ei în Ortodoxie o înțelegere deformată a vieții spirituale, putând folosi rugăciunea lui Iisus ca pe un fel de *mantra* care să le producă o stare hipnotică sau înfierbântare a sângelui, stare în care ei cred că merg spre bine, dar de fapt merg spre mai rău. Aceste stări psihosenzoriale autoinduse, în loc să-i ajute să-și vadă propriile păcate și să se pocăiască, îi împiedică să dea față cu ei înșiși și propria vinovăție. După câteva luni sau câțiva ani de când sunt ortodocși, ajung să creadă că au deja parte de experiențe asemănătoare cu cele ale Sfântului Simeon Noul Teolog, însă acelea nu sunt decât devieri de la urcușul duhovnicesc.

b). *Spiritualitatea pusă mai presus de Hristos*. O altă capcană și mai subtilă este tendința de a pune exclusiv accentul pe „spiritualitate”, cuvânt extrem de popular astăzi, ajungând să nu mai însemne de fapt nimic precis. Un convertit poate fi total scufundat în „spiritualitate” fără ca măcar să-L cunoască în mod real pe Iisus Hristos! El poate cunoaște învățăturile mistice și ezoterice ale Sfântului Maxim Mărturisitorul, ale Sfântului Dionisie Areopagitul, poate scormoni în adâncurile scripitoarei cărți a lui Vladimir Lossky, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, dar totuși rămâne o întrebare: oare chiar Îl cunoaște pe Hristos? În acest sens, el ar putea învăța de la protestanți care, pe bună dreptate, pun atât de mult accentul pe faptul de a-L avea pe Hristos ca Mântuitor personal și de a fi născuți din nou prin credința personală în El.

Un exemplu de situație a spiritualității deasupra de Hristos a fost Thomas Merton care a fost la început un profund scriitor creștin iar mai târziu a devenit un adept al spiritualității și al „călătoriei contemplative”. Spre sfârșitul vieții se îndepărtase atât de mult de creștinismul tradițional încât și-a exprimat dorința de a primi inițierea tantrică de la buddhiștii tibetani. Povestea lui ar trebui să slujească drept avertisment tuturor convertiților la creștinism de la religiile orientale.

c). *Sincretismul*. Sincretismul religios este concepția potrivit căreia toate religiile posedă același adevăr în străfundul lor ezoteric și sunt în mod egal valide ca mijloc de mântuire. Această idee e deosebit de atractivă pentru inteligențele deosebite, căci prin aceasta omul poate avea impresia că reconciliază adevărurile tuturor religiilor și, în același timp, se situează puțin deasupra tuturor tradițiilor.

Dintre toate religiile lumii, numai creștinismul (care, desigur, e mai mult decât o religie) nu-și află locul în schema sincretistă, și aceasta în virtutea dogmei sale supreme despre Sfânta Treime, ce este de neconceput nu numai pentru intelectul discursiv, ci și pentru lumina intelectului pur cultivat de mistici și metafizicieni. Sincretiștii nu pot accepta înțelesul deplin al revelației treimice, tocmai pentru că ea se plasează în afara scopului urmărit de intelectul lor și pentru că de fapt ar trebui să-și răstignească propriile minți în fața ei.

Cu toate acestea, se întâmplă câteodată ca sincretiștii să ajungă în Biserica Ortodoxă cu ideile lor intacte. Ei își vor mărturisi credința în Sfânta Treime, dar cu *reservatio mentalis* că dogma Treimii se referă doar la imanența sau manifestarea în lume a lui Dumnezeu, și că în ultimă instanță Dumnezeu e dincolo de o asemenea distincție sau „limitare”. Acest lucru, desigur, duce la denaturarea adevăratului înțeles al creștinismului care afirmă că revelația Treimii se referă, înainte de toate, la deplina transcendență a lui Dumnezeu. Este revelarea ultimă a lui Dumnezeu, dincolo de înțelegerea minții. A înțelege transcendența revelației treimice înseamnă să înțelegi că nu toate religiile posedă același

adevăr, căci numai creștinismul posedă revelația ultimă asupra ființei lui Dumnezeu, adusă omenirii prin întruparea lui Iisus Hristos.

d). *Spiritualizarea lumescului*. E un lucru obișnuit printre creștinii ortodocși din societatea noastră materialistă să ducă o viață tipic lumească (muzică ușoară, filme vulgare, spectacole televizate, etc.) și să-și slăvească trupul (prin preocuparea pentru confortul fizic, cosmetice, regim alimentar, jogging etc.), încercând să combine acest mod de viață cu forme de manifestare ortodoxă exterioare: icoane, muzică corală, etc. Pentru cei veniți dintr-un mediu New Age sau din religii orientale, același sindrom ia o formă diferită. În loc de muzică ușoară apare muzica de tip New Age, precum cea cântată de Enya (ce evocă în cântecele ei zeități păgâne). Iar grija față de trup ia forma unei preocupări excesive pentru alimentare naturistă, fitoterapie, medicină alternativă, vitamine sau boli autodiagnosticate.

Industria alimentației naturiste și a medicamentelor e saturată de o mentalitate ipohondrică de masă ce provine din obsesia față de corp. Cultivarea sănătății trupesti și a vitalității e văzută ca o cale către spiritualitate și astfel efectele produse de hrană și plantele medicinale iau locul adevăratei vieți spirituale. Întrucât le pare a fi ceva mai spiritualizat, mai natural și mai nelumesc decât cursul de aerobic al lui Jane Fonda, creștinii ortodocși cred că e foarte bine să se preocupe de aceasta, învățând proprietățile tuturor felurilor de alimente, plante și vitamine imaginabile. Și astfel idealul de neatins al sănătății perfecte devine un idol ce-L pune în umbră pe Dumnezeu. Această „religie” trebuie abandonată atunci când cineva devine ortodox. Dacă ar fi făcut parte în mod legitim din Ortodoxie, am fi găsit-o în Viețile Sfinților, dar n-o găsim. În loc de asta, vedem cum sfinții posteau după rânduiala Bisericii. Ei posteau spre folosul sufletului, la fel cum oamenii de azi țin regim spre folosul trupului.

Nu spunem că toate alimentele naturiste, remediile medicinei alternative sau vitaminele trebuie înlăturate; de exemplu, pâinea integrală e un aliment mai bun decât pâinea albă, iar homeopatia a fost acceptată de unii părinți de la Optina. Vrem doar să subliniem că, în lumea modernă, aceste lucruri au creat o dependență care, la fel ca alcoolismul, nu e sesizată și recunoscută de către cel dependent. Oamenii aduc cu ei această dependență în Biserică și pot continua astfel la nesfârșit căci, spre deosebire de alcoolism, aceasta nu-i omoară.

6. Arhimandritul Sofronie

Pentru un material mai bogat despre religiile orientale și Ortodoxie cititorul e îndrumat să consulte cartea Părintelui Serafim Rose, *Ortodoxia și religiile viitorului*. Această carte, publicată în milioane de exemplare în întreaga lume, a contribuit la aducerea unui număr nespus de mare de oameni la Hristos prin Ortodoxie, avertizându-i asupra primejdiilor implicate de practicile spirituale non-ortodoxe.

Alte cărți importante pe aceeași temă sunt lucrările scrise de Arhimandritul Sofronie Saharov, *Viața Lui este a mea (His Life Is Mine)* și *Îl vom vedea așa cum este (We Shall See Him As He Is)*. În aceste lucrări, părintele Sofronie reușește să întâlnească religiile orientale pe propriul lor teren, datorită unicei reuniri a trei factori: 1) În tinerețe fusese profund implicat în practici religioase orientale și experimentase o oarecare trezire spirituală de pe urma lor, 2) în calitate de creștin ortodox și ucenic al Sfântului Siluan Athonitul, el a experimentat profunzimea vieții spirituale creștine și a primit darul unei adânci pocăințe și vederea Luminii Necreate și 3) nu s-a dat înapoi să vorbească despre experiențele sale duhovnicești cele mai profunde.

Când oamenii abia așteaptă să vorbească despre experiențele lor spirituale, de obicei e semn că nu prea se află ceva real în ele. Cei ce sunt adevărate vase ale îndumnezeirii în Lumina Necreată sunt reticenți să vorbească despre asta, cu atât mai mult să scrie. Acest fapt face ca ultima carte a Părintelui Sofronie, *Îl vom vedea așa cum este*, să fie atât de singulară. Unicul motiv pentru care a relatat experiențele sale autentice este acela că în momentul când a scris cartea, având 92 de ani, trăind în reclusiune și fiind pe marginea gropii, nu mai era în primejdie să fie afectat de slavă din partea oamenilor; în plus, ca occidental crescut în Europa știa cât de sărăcit spiritual era omul modern și în ce măsură au aderat contemporanii săi la religiile orientale pentru a-și umple vidul spiritual, întrucât creștinismul nu părea să le ofere același grad de experiență mistică. Ultima sa carte a scris-o pentru a arăta ceea ce e cu adevărat posibil prin credința în Iisus Hristos, trecându-se dincolo de ceea ce e posibil în alte religii. Deosebit de interesantă este distincția pe care o face între lumina minții (a

intelectului pur sau a purei conștiințe) și Lumina Necreată a Dumnezeuirii - ambele trăite de către el în mod nemijlocit.

Operele Părintelui Sofronie ce includ și cartea *Sfântul Siluan Athonitul*, ar trebui recomandate celor implicați în religiile orientale și în același timp interesați de ortodoxia răsăriteană.

7. Împlinirea celor din vechime

(...) În Hristos se află împlinirea celor așteptate de către cei din vechime: Lao Tî, Confucius, Buddha, Zoroastru, Socrate, Platon și cei ce au scris Vedele. Hristos nu desființează toate cele apărute înainte de El, ci le aduce la împlinire, surpând cele false și înălțând pe cele adevărate în Lumina revelației Sale definitive. Adevărurile din toate vechile religii și filosofii strălucesc în această Lumină, dar nu sunt ele însele Lumina și nu sunt deopotrivă cu ea. Văzute cu ochii credinței, ele dau mărturie despre Lumina revelației la fel cum fac și sufletele căutătorilor spirituali de azi când, prin fereastra religiilor orientale tradiționale, zăresc chipul Neschimbat al lui Hristos luminând cu întreaga Sa strălucire în Sfânta Biserică Ortodoxă.

Bibliografie selectivă⁴⁶

1. *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, (E.I.B.M.B.O.R), 1994
2. *Hotărârile Sfințelor Sinoade Ecumenice*, Editura Sfântul Nectarie, 2003
3. *Arhieraticon - adică rânduiala slujbelor săvârșite cu arhiereu*, E.I.B.M.B.O.R, București, 1993
4. *Molitfelnic - cuprinzând slujbe, rânduiele și rugăciuni săvârșite de preot la diferite trebuințe ale creștinilor*, E.I.B.M.B.O.R, București, 1998
5. *Învățătură de credință creștin ortodoxă - Catehism*, Cluj, 1993
6. *Patericul*, Episcopia Ortodoxă Română, Alba-Iulia, 1993
7. Achimescu, Nicolae, *Noile Mișcări religioase*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2002
8. Adrian, Pr. Simeon, *Biserica, sectele și frații mincinoși*, Editura Pelerinul, Iași, 1998
9. Ankerberg, John & John Weldon, *Realitatea despre O.Z.N. și despre alte fenomene supranaturale*, Editura Agape, Făgăraș, 1997
10. Ankerberg, John & John Weldon, *Realitatea despre viața după moarte*, Editura Agape, Făgăraș, 1997
11. Ankerberg, John & John Weldon, *Realitatea despre astrologie*, Editura Agape, Făgăraș, 1997
12. Atanasie cel Mare, Sfântul, *Scrieri* (partea I), E.I.B.M.B.O.R, București, 1987
13. Baștovoi, Savatie, *În căutarea aproapelui pierdut*, Editura Marineasa, Timișoara, 2002
14. Bădulescu, pr. Dan, *Împărăția răului: New Age*, Editura Christiana, București, 2001
15. Blond, Georges, *Furiosii Domnului*, Editura Politică, București, 1976
16. Briancianinov, Sfântul Ignatie, *Despre vedenii, duhuri și minuni*, Editura Sophia, București, 2002
17. Brune, Francois, *Hristos și karma*, Editura Univers Enciclopedic, București, 1997
18. Brune, Francois, *Morții ne vorbesc*, Editura Enciclopedică, București, 1994

⁴⁶ Această bibliografie selectivă conține numai cărțile care au fost citate în această carte. Deși am consultat un bogat material de specialitate în limbi străine, pentru a facilita verificarea citatelor am reprodus numai citate din cărțile în limba română accesibile cititorilor. Am considerat necesară folosirea unui mare număr de citate pornind de la premiza că cititorii sunt mai interesați de opiniile ereticilor și de modul în care le combat Sfinții Părinți decât de teologumelele unui mirean.

19. Chiril al Alexandriei, Sfântul, *Anatematisme*, Tipografia cărților bisericești, București, 1937
20. Costian, Dan, *Adevărul despre Yoga*, Editura Valmi
21. Crainic, Nichifor, Dumitru Stăniloae, Răzvan Codrescu, Radu Preda, *Pentru o teologie a neamului*, Editura Christiana, București, 2003
22. Damaschin, Sfântul Ioan, *Dogmatica*, Editura Scripta, București, 1993
23. Dionisie Areopagitul, Sfântul, *Epistole*, Editura ALL, București, 1994
24. David P.I., diac., *Invazia sectelor*, Editura Christ, București, 1997
25. Efrem Athonitul, *Despre credință și mântuire*, Editura Bunavestire, Galați, 2003
26. Efrem Vatopedinul, arhim., *Cuvânt din Sfântul Munte*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2001
27. Filaret, pr. Ioan, *Creștinism și yoga?*
28. Floca, Ioan N., arhidiacon. prof. dr., *Canoanele Bisericii Ortodoxe*, Sibiu, 1993
29. Giovetti, Paola, *Straniu și inexplicabil*, Editura Agni, București, 1995
30. Good, Timothy, *Ei sunt aici*, Editura Valdo & Savvas Press, 1993
31. Groothuis, Douglas, *Portrete istorice atribuite lui Isus din Nazaret*, Editura Ariel, Timișoara, 1995
32. Harrison, Peter & Mary, *Viața înainte de naștere*, Editura Europolis, Constanța, 1993
33. Henri, Claude, conte de Saint-Simon, *Noul creștinism*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
34. Hrisostom de Etna, Arhiepiscopul & Episcopul Auxentie de Foticeea, *Scriptură și Tradiție*, Editura Bunavestire, Galați, 2003
35. Hristodul Aghioritul, ierom., *La apusul libertății*, Editura Sophia, București, 1999
36. Hunt, Dave, *Pacea globală și apariția lui Anticrist*, Editura Agape, Făgăraș, 1997
37. Hunt, Dave & T. A. Mc Mahon, *Seducerea creștinătății*, Editura Agape, Făgăraș, 1996
38. Ioan Gură de Aur, Sfântul, *Scrieri* (partea a III-a), E.I.B.M.B.O.R., București, 1994
39. Ioan de Kronstadt, Sfântul, *Spicul viu*, Editura Sophia, București, 2002
40. Ilie Cleopa, arhim., *Călăuză în credința ortodoxă*, Editura Sfintei Mănăstiri Sihăstria, 2001
41. Ilie Cleopa, arhim., *Despre vise și vedenii*, Editura Bunavestire, Bacău, 1994
42. Irineu al Lyonului, Sfântul, *Demonstrația propovăduirii apostolice*, E.I.B.M.B.O.R., București, 2001
43. Kernbach, Victor, *Dicționar de mitologie generală*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1989
44. Kernbach, Victor, *Enigmele miturilor astrale*, Editura Albatros, București
45. Marler, John & Andrew Wermuth, *Tinerii vremurilor de pe urmă*, Editura Sophia, București, 2002

46. Movilă, Sfântul Petru, *Împăcarea Bisericii Ortodoxe*, Iași, 2002
47. Negureanu, Cristian, *Civilizațiile extraterestre și a III-a conflagrație mondială*, Editura Datina
48. Nietzsche, Friedrich, *Antihristul*, Biblioteca Apostrof, 1996
49. Novak, Adolf, *Mișcarea carismatică*, Editura Lumina Lumii, Korntal, 1995
50. Paisie Aghioritul, Cuviosul, *Cu durere și dragoste pentru omul contemporan*, Schitul Lacu, 2000
51. Paraskevaïdis, mitrop. Hristodoulus, *Războiul împotriva satanei*, Editura Anastasia, București, 1998
52. Paulus, Stefan, *Nostradamus - 1999*, Editura Antet, 1998
53. Pătruț, Adrian, *De la normal la paranormal*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991
54. Petroaia, diac. Lucian, *Nu este sfârșitul lumii în anul 2000*, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 1998
55. Pop, P.S. Irineu Bistrițeanul, *Sfântul Irineu de Lyon - polemist și teolog*, Editura Cartimpex, Cluj, 1998
56. Popovici, arhim. Iustin, *Biserica Ortodoxă și ecumenismul*, Mănăstirea Sfinții Arhangheli, 2002
57. Popovici, arhim. Iustin, *Biserica și statul*, Schitul Sfântul Serafim de Sarov, 1999
58. Rodion, pr., *Oameni și demoni*, Mănăstirea Slătioara, 1996
59. Rose, ierom. Serafim, *Ortodoxia și religia viitorului*, Cartea Moldovei, Chișinău, 1995
60. Rose, ierom. Serafim, *Sufletul după moarte*, Editura Anastasia, București, 1996
61. Sachelarie, ierom. Nicodim, *Pravila bisericească*, Parohia Valea Plopului, Prahova, 1999
62. Savin, Ioan Gh., *Iconoclaști și apostati contemporani*, Editura Anastasia, București, 1995
63. Teofan Zăvorâtul, Sfântul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*, Editura Sophia, București, 1999
64. Valea, Ernest, *Creștinismul și spiritualitatea indiană*, Editura Ariel, Timișoara, 1996
65. Vasile, Danion, *Dărâmarea idolilor*, Editura Bunavestire, Galați, 2002
66. Vasile, Danion, *Jurnalul convertirii*, Editura Bunavestire, Galați, 2002
67. Velimirovici, P.S. Nicolae, *Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi*, Editura Sophia, 2002
68. Vlachos, mitrop. Hierotheos, *Cugetul Bisericii Ortodoxe*, Editura Sophia, București, 2000
69. Weiss, Brian, *O mărturie a reîncarnării*, Editura Lotus, București, 1992
70. Wurtz, Bruno, *New Age*, Editura de Vest, Timișoara, 1994
71. *** *Crâmpoie de viață – Din viața și învățăturile Părintelui Epifanie*, Schitul Lacu, 2000

72. *** *ELTA - Revistă de metafizică*, nr. 5/1993
73. *** *Evanghelii apocrife*, Editura Humanitas, București, 1996
74. *** *Evanghelia după Toma*, Editura Arca, București, 1993
75. *** *Fenomenul sectelor sau al noilor mișcări religioase*, document oficial al Vaticanului, tipărit în limba română de Misionarii Verbiți, com. Săbăoani
76. *** *Pelerinul rus*, Editura Sophia, București, 1998
77. *** *Sfânta Lumină pascală de la Ierusalim*, Schitul Sfântul Serafim de Sarov
78. *** *Viața și învățăturile Cuviosului Părinte Filothei Zervakos*, Editura Orthodox Kypseli, Tesalonic, 1994
79. *** *Ce să credem despre New Age*, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice, București, 2002
- 80⁴⁷. Bălan, arhim. Ioanichie, *Viața Părintelui Cleopa*, Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași, 1999
81. Irineu de Lugdunum, Sfântul, *Demonstrația propovăduirii apostolice*, E.I.B.M.B.O.R, București, 2001

⁴⁷ Întrucât citatele din ultimele două cărți incluse în această bibliografie au fost inserate cu puțin înainte ca volumul să fie trimis la tipar, cărțile nu se înscriu în ordinea alfabetică a bibliografiei.

Scrieri: ***Dărâmarea idolilor. Apostazia New Age*** (Editura Credința noastră, 2001), ***Despre înfruntarea necazurilor*** (Editura Sophia, 2002), ***Cum să ne creștem copiii*** (Editura Sophia, 2002), ***Taina iubirii*** (Editura Bunavestire, 2002), ***Jurnalul convertirii. De la zeița morții la Împăratul Vieții*** (Editura Bunavestire, 2002), ***Bucuria Crăciunului*** (în colaborare cu Valentin Gogescu, Editura Sfântul Nectarie, 2002), ***Cartea nunții*** (Editura Nemira, 2003), ***Despre sfințenia preoților de mir*** (Editura Bunavestire, 2003), ***S.O.S. – despre horoscop, cutremure și ghicirea viitorului*** (Editura Bunavestire, 2003).

În curs de apariție: ***Patericul pentru mireni, Ne vorbesc părinți athoniți – Iulian de la Prodromu și Dionisie de la Colciu*** (în colaborare cu Marian Maricar, *Cartea tămăduirii*).

Pentru corespondență: danionvasile@yahoo.com

Galați, str. Poșta Veche, nr. 161

Alte materiale de același autor: <http://www.danionvasile.ro>